Warszawa, dnia 26 lipca 2023 r.

Poz. 1426

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 lipca 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700),

2) ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140 i 2243),

3) ustawą z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 403),

4) ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535),

5) ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 818)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 29 czerwca 2023 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

1) art. 415 i art. 417 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700), które stanowią:

„Art. 415. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

1) art. 304 § 5 przez Ministra Sprawiedliwości ustawy zmienianej w art. 360, art. 21 ustawy zmienianej w art. 364, art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 382 i art. 123 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 389, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 304 § 5 przez Ministra Sprawiedliwości ustawy zmienianej w art. 360, art. 21 ustawy zmienianej w art. 364, art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 382 i art. 123 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 389, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy; rozporządzenia wydane na podstawie art. 304 § 5 ustawy zmienianej w art. 360 przez innych ministrów zachowują moc;

2) art. 26 ust. 2 przez Ministra Sprawiedliwości ustawy zmienianej w art. 377 oraz art. 12 ust. 3 i art. 12a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 379, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 przez Ministra Sprawiedliwości ustawy zmienianej w art. 377 oraz art. 12 ust. 3 i art. 12a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 379, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy; rozporządzenia wydane na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 377 przez innych ministrów zachowują moc;

3) art. 52 ustawy zmienianej w art. 386, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 52 ustawy zmienianej w art. 386, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;

4) art. 6a ust. 12 przez Ministra Sprawiedliwości, art. 30 ust. 7a i art. 42 ust. 7b przez Ministra Sprawiedliwości ustawy zmienianej w art. 361, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6a ust. 12 przez Ministra Sprawiedliwości, art. 30 ust. 7a i art. 42 ust. 7b przez Ministra Sprawiedliwości ustawy zmienianej w art. 361, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 361, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów w brzmieniu dotychczasowym; rozporządzenia wydane na podstawie art. 6a ust. 12 oraz art. 42 ust. 7b ustawy zmienianej w art. 361 przez innych ministrów zachowują moc.”

„Art. 417. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r., z wyjątkiem art. 135 ust. 1 i 2, art. 186 ust. 1 i 2, art. 243 ust. 1, art. 321, art. 324–338 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 340 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 341 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 343, art. 348 w zakresie okręgowych ośrodków wychowawczych, art. 361, art. 363, art. 385 pkt 1 i 2, art. 389 pkt 1 i 3–7, art. 393, art. 400, art. 401 ust. 2 i art. 415 pkt 4, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

2) art. 21–36 i art. 45 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140 i 2243), które stanowią:

„Art. 21. 1. Wojewoda może zezwolić na funkcjonowanie w jednym wielorodzinnym budynku lub na jednej nieruchomości gruntowej placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz jednostki organizacyjnej pomocy społecznej zapewniającej całodobową opiekę, uwzględniając ich typ, specyfikę i zadania oraz potrzeby środowiska lokalnego.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane jedynie w przypadku, gdy placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna lub interwencyjny ośrodek preadopcyjny oraz jednostka organizacyjna pomocy społecznej zapewniająca całodobową opiekę funkcjonują nieprzerwanie, co najmniej od dnia 14 października 2016 r., w jednym wielorodzinnym budynku lub na jednej nieruchomości gruntowej.

3. Przed wydaniem zezwolenia, o którym mowa w ust. 2, wojewoda powinien zasięgnąć opinii Rzecznika Praw Dziecka.

Art. 22. 1. Do funkcjonujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rodzin wspierających, rodzin zastępczych i rodzin pomocowych oraz do osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kandydatami do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, osobami prowadzącymi rodzinny dom dziecka, osobami podejmującymi się wspierania działań wychowawczych, o których mowa w art. 96 ustawy zmienianej w art. 1, kandydatami do przysposobienia dziecka, kierownikami, dyrektorami, osobami zatrudnionymi, osobami świadczącymi usługi lub wolontariuszami w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, stosuje się przepisy art. 7b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Podmioty, organy i osoby, o których mowa w art. 7b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obowiązane do sprawdzenia i potwierdzenia informacji o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym sprawdzają i potwierdzają te informacje w odniesieniu do osób, o których mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W przypadku gdy osoby, o których mowa w ust. 1, figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, osoby te, z dniem powzięcia o tym informacji przez podmioty, organy i osoby, o których mowa w art. 7b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obowiązane do sprawdzenia i potwierdzenia informacji o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, tracą wynikające z ustawy zmienianej w art. 1 uprawnienia do wykonywania zadań związanych ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem lub z kontaktem z dzieckiem, a w przypadku gdy wykonywanie tych zadań powierzone było umową – ulega ona rozwiązaniu bez zachowania okresu wypowiedzenia, natomiast w przypadku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę ulega ona rozwiązaniu w trybie art. 52 § 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 4.

4. W przypadku gdy osoby figurujące w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym pełnią funkcję rodziny zastępczej, prowadzą rodzinny dom dziecka lub pełnią funkcję rodziny pomocowej, starosta jest obowiązany do zapewnienia dzieciom umieszczonym w tych rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub rodzinach pomocowych miejsca w innych rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub rodzinach pomocowych i jednoczesnego zawiadomienia właściwego sądu o konieczności wydania odpowiednich zarządzeń lub orzeczeń.

Art. 23. Do wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wpisywane są informacje o:

1) sprawowaniu przez rodzinę zastępczą funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej,

2) gotowości do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej sprawującej pieczę zastępczą

– nad dzieckiem umieszczonym na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969 oraz z 2022 r. poz. 1700).

Art. 24. W stosunku do kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy otrzymał wstępną akceptację, o której mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym:

1) przez wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, o której mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, rozumie się wstępną akceptację, o której mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym;

2) zadania przewidziane w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który wydał wstępną akceptację, o której mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 25. W stosunku do kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy otrzymał świadectwo ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zadania przewidziane w art. 45 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tego kandydata.

Art. 26. 1. Do rodzin zastępczych zawodowych utworzonych na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do rodzinnych domów dziecka prowadzonych na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Zawarte na podstawie przepisów dotychczasowych umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka oraz dotyczące tych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka porozumienia między powiatami zachowują ważność do czasu ich wygaśnięcia, rozwiązania lub do czasu zawarcia nowych umów i porozumień na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 4 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27. 1. Do rodzin pomocowych, z którymi umowy dotyczące pełnienia funkcji rodziny pomocowej zostały zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Starostowie, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, są obowiązani do dostosowania umów zawartych z rodzinami pomocowymi do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 28. Waloryzację, o której mowa w art. 86 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kwot, o których mowa w art. 54, art. 62 i art. 75 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przeprowadza się po raz pierwszy w roku, w którym wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie liczonym od 2023 r. przekroczył 105%.

Art. 29. Przy rozpatrywaniu wniosków o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 30. Do informacji o sytuacji prawnej, rodzinnej i zdrowotnej dziecka sporządzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie art. 164 ust. 2 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy art. 164a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 31. Przepisy art. 172 ust. 6–8 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do wstępnych ocen kandydatów do przysposobienia dziecka wydawanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 32. Przepisy art. 172a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do opinii kwalifikacyjnych wydawanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 33. Programy opracowane na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym mogą być realizowane do końca okresu, na jaki zostały uchwalone, w zakresie, w jakim postanowienia tych programów nie są sprzeczne z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw rodziny ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej termin wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Minister właściwy do spraw rodziny zapewni wojewodom dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 38d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Wojewodowie zapewnią sądom, marszałkom województw oraz starostom dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 38d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Starostowie zapewnią organizatorom rodzinnej pieczy zastępczej dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 38d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Starosta, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, marszałek województwa i wojewoda, w terminie 3 miesięcy od dnia wskazanego w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, wprowadzają, każdy w zakresie swojej właściwości określonej w art. 38d ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, posiadane przez siebie dane, o których mowa w art. 38d ust. 3–9 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Przepisy art. 38d–38f, art. 45 ust. 2 i 3 w zakresie wpisu i wykreślenia z rejestru, art. 76 ust. 4 pkt 18, art. 180 pkt 11a, art. 183 pkt 5, art. 186 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, art. 579^2 § 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, art. 23b ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 8 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, art. 15a ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 13 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, art. 17 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 16 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 19 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie po raz pierwszy po upływie 3 miesięcy od dnia wskazanego w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 1.

7. Do upływu 3 miesięcy od dnia wskazanego w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, starosta prowadzi, na zasadach dotychczasowych, rejestr, o którym mowa w art. 46 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

8. Do upływu 3 miesięcy od dnia wskazanego w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, wojewoda prowadzi, na zasadach dotychczasowych, rejestry, o których mowa w art. 186 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 35. 1. W 2023 r. do zmian w planie finansowym Funduszu Pracy umożliwiających dofinansowanie zadań, o których mowa w art. 197 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przepisów art. 29 ust. 12 oraz art. 52 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747, 1768 i 1964) nie stosuje się.

2. Zmiany planu wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 36. Do spraw w przedmiocie określenia okresu osobistej styczności przysposabiającego z przysposabianym, w których wniosek o przysposobienie został złożony do sądu opiekuńczego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 45. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 71 oraz art. 10, które wchodzą w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.;

2) art. 12, który wchodzi w życie z dniem 31 października 2022 r.;

2a) art. 15 pkt 2 lit. a–c, które wchodzą w życie z dniem 15 listopada 2022 r.;

3) art. 18, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2022 r.;

4) art. 20, który wchodzi w życie z dniem 30 października 2022 r.”;

3) art. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 403), który stanowi:

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

4) art. 24 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535), który stanowi:

„Art. 24. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 12, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 marca 2023 r.;

2) art. 13, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy zmienianej w art. 13.”;

5) art. 8 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 818), który stanowi:

„Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 lutego 2024 r., z wyjątkiem art. 2 i art. 4, które wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz. U. poz. 1426)

USTAWA

z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,

w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami – uchwala się, co następuje:

DZIAŁ I
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Art. 2. 1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

2. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

3. Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Art. 3. 1. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

3. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości, zwłaszcza gdy przepisy ustawy przewidują możliwość zlecania realizacji tych zadań przez organy jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 4. Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2) powrotu do rodziny;
3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4) stabilnego środowiska wychowawczego;
5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;

6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;

7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;

8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;

9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;

10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;

11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Art. 4a. Podmioty realizujące zadania wynikające z niniejszej ustawy, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia, są obowiązane do wysłuchania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, oraz stosownie do okoliczności uwzględniają jego zdanie.

Art. 5. 1. Ustawę stosuje się do:

1) osób posiadających obywatelstwo polskie:

   a) mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

   b) niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członków ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697 oraz z 2023 r. poz. 547), posiadających prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2a) osób umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego;

3) cudzoziemców mających miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:

   a) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,

   b) uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;

4) cudzoziemców mających miejsce zamieszkania i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:

   a) zezwolenia na pobyt stały,

   b) zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, 185 i 547);

5) cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którym zostało wydane tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca;

6)[1)] mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz członków ich rodzin, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b, d, e lub f Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7, z późn. zm.[2)]), posiadających prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1–3, nie traci uprawnień określonych w dziale IV w przypadku podjęcia nauki poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Przepisy działu III stosuje się także do małoletniego cudzoziemca niewymienionego w ust. 1 pkt 2–4, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

---

1) Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140 i 2243), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2023 r.

2) Zmiany wymienionej umowy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 187 z 12.06.2020, str. 12, Dz. Urz. UE L 225 z 14.07.2020, str. 53, Dz. Urz. UE L 443 z 30.12.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 43 z 24.02.2022, str. 84 oraz Dz. Urz. UE L 131 z 05.05.2022, str. 9.

Art. 6. Ilekroć w ustawie jest mowa o wójcie, należy przez to rozumieć także burmistrza oraz prezydenta miasta.

Art. 7. 1. Podmioty i osoby realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przetwarzają dane osobowe osób, do których stosuje się niniejszą ustawę, oraz członków ich rodzin w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy.

2. (uchylony)

3. Podmioty i osoby realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji o osobach, do których stosuje się niniejszą ustawę, oraz członkach ich rodzin, w tym informacji o udzielonej tym osobom pomocy i świadczeniach.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:

1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;

2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

Art. 7a.[3)] Posiedzenia zespołów, o których mowa w niniejszej ustawie, oraz inne spotkania, w szczególności dotyczące kwalifikowania dziecka do przysposobienia, dokonywania wstępnej oceny kandydata do przysposobienia dziecka oraz wydawania opinii kwalifikacyjnej o kandydacie do przysposobienia dziecka, mogą się odbywać z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.

Art. 7b.[3)] 1. Rodziną wspierającą, kandydatem do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziną zastępczą, kandydatem do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka, rodziną pomocową, kandydatem do przysposobienia dziecka, osobą podejmującą się wspierania działań wychowawczych, o której mowa w art. 96, kierownikiem, dyrektorem, osobą zatrudnioną, osobą świadczącą usługi lub wolontariuszem w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka nie może być osoba, która figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. Informację o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym sprawdza i potwierdza, w odniesieniu do:

1) osób tworzących rodziny wspierające i wolontariuszy w placówkach wsparcia dziennego – wójt lub upoważniony przez niego kierownik jednostki organizacyjnej gminy – w celu weryfikacji wymagań dotyczących osób tworzących rodziny wspierające i wolontariuszy w placówkach wsparcia dziennego;

2) kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, osób tworzących rodziny zastępcze, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, osób tworzących rodziny pomocowe i wolontariuszy w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – organizator rodzinnej pieczy zastępczej – w celu weryfikacji wymagań dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, osób tworzących rodziny zastępcze, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, osób tworzących rodziny pomocowe i wolontariuszy w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

3) kandydatów do przysposobienia dziecka – ośrodek adopcyjny – w celu weryfikacji wymagań dotyczących kandydatów do przysposobienia dziecka;

4) kierowników, dyrektorów lub innych osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – pracodawca – w celu weryfikacji wymagań dotyczących kierowników, dyrektorów lub innych osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

5) osób świadczących usługi w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – zleceniodawca – w celu weryfikacji wymagań dotyczących osób świadczących usługi w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

6) osób podejmujących się wspierania działań wychowawczych, o których mowa w art. 96, i wolontariuszy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – dyrektor odpowiednio placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – w celu weryfikacji wymagań dotyczących osób podejmujących się wspierania działań wychowawczych, o których mowa w art. 96, i wolontariuszy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

---

3) Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

DZIAŁ II

Wspieranie rodziny

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 8. 1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
5) pomocy w integracji rodziny;
6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

1) pracy z rodziną;
2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Art. 9. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
2) placówek wsparcia dziennego;
3) rodzin wspierających.

Art. 9a. Jeżeli obowiązujące przepisy uzależniają prawo do świadczeń i dodatków od dochodu dziecka, do dochodu dziecka nie wlicza się renty, o której mowa w art. 446 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326), oraz miesięcznego świadczenia na zapewnienie środków utrzymania, o którym mowa w art. 753^3 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.[4)]).

Rozdział 2

Praca z rodziną

Art. 10. 1. Pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190.

2. W przypadku gdy wyznaczonym na podstawie ust. 1 podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo w centrum można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej.

3. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
2) terapii i mediacji;
3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

4. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

---

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556, 614, 739, 803 i 852.

Art. 11. 1. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

1a.[5)] W przypadku gdy rodzicem wychowującym dziecko jest małoletni opuszczający młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, okręgowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych przeprowadza u tego rodzica wywiad, o którym mowa w ust. 1, a następnie kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych przydziela temu rodzicowi asystenta rodziny.

2. Po przeprowadzeniu wywiadu, o którym mowa w ust. 1, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny.

3. Jeżeli z analizy, o której mowa w ust. 2, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych występuje odpowiednio do kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych z wnioskiem o jego przydzielenie.

4. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych:

1) przydziela rodzinie asystenta rodziny albo

2) występuje do jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny albo

3) występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną na podstawie art. 190, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Art. 12. 1. Asystentem rodziny może być osoba, która:

1) posiada:

   a) wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub

   b) wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub studiami podyplomowymi obejmującymi zakres programowy szkolenia określony na podstawie ust. 3 i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub

   c) wykształcenie średnie lub średnie branżowe i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną;

2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

3) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

5)[6)] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. Asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

3. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, liczbę godzin i zakres programowy szkoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i c, oraz kwalifikacje osób, które mogą prowadzić szkolenia, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu wykonywania zadań przez asystenta rodziny.

4. Program szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i c, zatwierdza, na okres 5 lat na wniosek podmiotu, który opracował ten program, minister właściwy do spraw rodziny.

5. We wniosku, o którym mowa w ust. 4, przedstawia się informacje dotyczące w szczególności programu szkolenia, liczby godzin i kwalifikacji osób prowadzących szkolenie, sposobu prowadzenia szkolenia oraz materiału dydaktycznego wykorzystywanego podczas szkolenia.

6. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia programu szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i c, następuje w drodze decyzji.

---

5) W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700), która weszła w życie z dniem 1 września 2022 r.

6) Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 13. 1. W przypadku wszczęcia przeciwko asystentowi rodziny postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, zawiesza się go w pełnieniu obowiązków do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

2. W okresie zawieszenia, o którym mowa w ust. 1, asystent rodziny otrzymuje połowę przysługującego mu wynagrodzenia.

3. W przypadku umorzenia postępowania karnego albo wydania wyroku uniewinniającego asystentowi rodziny wypłaca się pozostałą część wynagrodzenia; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego.

4. Asystentowi rodziny zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę, w przypadku umorzenia postępowania karnego albo wydania wyroku uniewinniającego, okres zawieszenia wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 14. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Art. 15. 1. Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;

2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;

8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

11a)[7] **udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.**[8]**);**

12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;

13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 oraz z 2022 r. poz. 2140);

14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;

16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19)[9] współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

---

[7] Dodany przez art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 818), która wejdzie w życie z dniem 15 lutego 2024 r.

[8] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1855, 2582 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 818.

[9] W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535), która weszła w życie z dniem 22 czerwca 2023 r.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 18 i 19, udzielają asystentowi rodziny odpowiedniej pomocy w wykonywaniu czynności zawodowych.

3. Plan pracy z rodziną, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

4. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Art. 16. 1. Asystent rodziny, w związku z wykonywaniem swoich zadań, ma prawo do:

1) wglądu do dokumentów zawierających dane osobowe członków rodziny, niezbędne do prowadzenia pracy z rodziną, w tym:
   a) imię i nazwisko,
   b) datę urodzenia,
   c) obywatelstwo,
   d) adres miejsca zamieszkania,
   e) stan cywilny,
   f) wykształcenie,
   g) zawód,
   h) miejsce pracy,
   i) źródła dochodu,
   j) dane dotyczące warunków mieszkaniowych,
   k) dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu dziecka,
   l) dane o rozwoju psychofizycznym dziecka;
2) występowania do właściwych organów władzy publicznej, organizacji oraz instytucji o udzielenie informacji, w tym zawierających dane osobowe, niezbędnych do udzielenia pomocy rodzinie;
3) przedstawiania właściwym organom władzy publicznej, organizacjom oraz instytucjom ocen i wniosków zmierzających do zapewnienia skutecznej ochrony praw rodzin.

2. Asystent rodziny ma prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

3. Asystent rodziny, wykonując czynności w ramach swoich obowiązków, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 17. 1. Asystenta rodziny zatrudnia kierownik jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną, lub podmiot, któremu gmina na podstawie art. 190 zleciła organizację pracy z rodziną.

2. Praca asystenta rodziny jest wykonywana w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy albo umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

3. Praca asystenta rodziny nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona.

4. Asystent rodziny nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

5.[10)] Podmiot, o którym mowa w ust. 1, na wezwanie sądu, o którym mowa w art. 76a § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, przekazuje niezwłocznie listę asystentów rodziny wraz z danymi kontaktowymi.

[10)] Dodany przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Rozdział 3

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Art. 18. 1. W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

2. Placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190, lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta.

3. Powiat może prowadzić lub zlecić, na podstawie art. 190, prowadzenie placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym. Placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym może być prowadzona także przez podmiot, który uzyskał zezwolenie starosty.

Art. 18a. 1. Gmina lub powiat mogą zlecić realizację obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej prowadzonych przez siebie placówek wsparcia dziennego na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

2. (uchylony)

3. Kierownikiem podmiotu, któremu zlecono realizację obsługi placówek wsparcia dziennego, może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 25 ust. 2.

Art. 18aa. Do obsługi placówek wsparcia dziennego, w zakresie wykonywanych zadań, o których mowa w art. 24 ust. 2–4, można zatrudniać osoby, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2–5.

Art. 18b. 1. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w lokalu, który spełnia wymagania lokalowe i sanitarne zawarte w przepisach wydanych na podstawie ust. 3.

2. Spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1, potwierdza się pozytywną opinią komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz pozytywną opinią właściwego państwowego inspektora sanitarnego, wydanymi w drodze decyzji administracyjnej.

3. Minister właściwy do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania lokalowe i sanitarne, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości opieki sprawowanej nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej oraz liczbę dzieci, nad którymi jest sprawowana opieka.

4. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Art. 18c. 1. Gmina może połączyć placówkę wsparcia dziennego lub inny gminny podmiot wyznaczony do pracy z rodziną z jednostką organizacyjną pomocy społecznej, w tym jednostką organizacyjną, o której mowa w art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Jeżeli połączenie obejmuje ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, placówka wsparcia dziennego lub inny gminny podmiot wyznaczony do pracy z rodziną działa odpowiednio w ramach tego ośrodka albo centrum.

2. Połączenie placówki wsparcia dziennego z domem pomocy społecznej następuje z uwzględnieniem zasad określonych w art. 56a ustawy, o której mowa w ust. 1.

Art. 19. 1. Wójt albo starosta wydaje zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego na wniosek, jeżeli podmiot występujący o zezwolenie przedstawi:

1) dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nieruchomości, na terenie której placówka wsparcia dziennego ma prowadzić działalność;

2) odpis z właściwego rejestru;

3) oświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON oraz numerze identyfikacji podatkowej NIP;

4) (uchylony)

5) statut placówki wsparcia dziennego lub jego projekt;

6) regulamin organizacyjny placówki wsparcia dziennego lub jego projekt;

7) informację o sposobie finansowania placówki wsparcia dziennego oraz o niezaleganiu w regulowaniu zobowiązań podatkowych i składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

2. Przepisów ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Art. 20. Zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego wydaje się na czas nieokreślony.

Art. 21. Wójt albo starosta odmawia wydania zezwolenia, w przypadku gdy:

1) podmiot nie spełnia warunków określonych w ustawie;

2) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące podmiotowi wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

Art. 22. 1. Jeżeli podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego:

1) przestał spełniać warunki określone w ustawie,

2) nie przedstawi na żądanie wójta albo starosty, w wyznaczonym terminie, aktualnych dokumentów, o których mowa w art. 19

– wójt albo starosta wyznacza dodatkowy termin na spełnienie tych warunków albo na dostarczenie wymaganych dokumentów lub informacji.

2. Po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu, o którym mowa w ust. 1, wójt albo starosta cofa zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego.

Art. 23. 1. Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

2. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny.

3. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd.

Art. 24. 1. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;

2) specjalistycznej;

3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

2. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku:

1) opiekę i wychowanie;

2) pomoc w nauce;

3) organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

3. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności:

1) organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne;

2) realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

4. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

5. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w połączonych formach, o których mowa w ust. 1.

Art. 25. 1. Placówką wsparcia dziennego kieruje kierownik.

1a. W przypadku zapewnienia wspólnej obsługi placówek wsparcia dziennego na podstawie przepisów o samorządzie gminnym lub przepisów o samorządzie powiatowym lub w przypadku zapewnienia na podstawie art. 18a ust. 1 wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej placówek wsparcia dziennego, placówką wsparcia dziennego może kierować kierownik podmiotu, który zapewnia tę obsługę, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach wsparcia dziennego wychowawcy.

1b. W przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki wsparcia dziennego przez podmiot, któremu gmina lub powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190, albo przez podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta albo starosty, placówkami tymi może kierować jeden kierownik przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach wsparcia dziennego wychowawcy.

2. Kierownikiem placówki wsparcia dziennego może być osoba, która:

1) posiada wykształcenie wyższe:

   a) na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą lub

b)[11] na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, resocjalizacji lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, lub

c)[12] na dowolnym kierunku oraz przygotowanie pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela;

2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

3) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

5)[13] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

3. W przypadku wszczęcia przeciwko kierownikowi placówki wsparcia dziennego postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 26. 1. Osobą pracującą z dziećmi w placówce wsparcia dziennego może być osoba posiadająca następujące kwalifikacje:

1) w przypadku wychowawcy:

a) wykształcenie wyższe:

– na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą lub

–[14] na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, resocjalizacji lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, lub

–[15] na dowolnym kierunku oraz przygotowanie pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela,

b) co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe i udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną;

2) w przypadku pedagoga – tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika albo pedagogika specjalna;

3) w przypadku psychologa – prawo wykonywania zawodu psychologa w rozumieniu ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1026);

4) w przypadku osoby prowadzącej terapię – udokumentowane przygotowanie do prowadzenia terapii o profilu potrzebnym w pracy z dzieckiem i rodziną;

5)[16] w przypadku opiekuna dziecięcego:

a) ukończoną szkołę przygotowującą do pracy w zawodzie opiekuna dziecięcego lub pielęgniarki lub

b) wykształcenie wyższe:

– na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie pedagogiki lub

– na dowolnym kierunku oraz przygotowanie pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela.

2. W placówce wsparcia dziennego z dziećmi może pracować osoba, która:

1) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej ograniczona ani zawieszona;

2) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4)[17] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

3. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie, o której mowa w ust. 1, postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

---

[11] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[12] Dodana przez art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[13] Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[14] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret pierwsze podwójne tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[15] Dodane przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret pierwsze podwójne tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[16] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[17] Dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 27. 1.[18)] Osobą zatrudnioną w placówce wsparcia dziennego, niebędącą kierownikiem lub osobą, o której mowa w art. 26 ust. 1, może być osoba, która:

1) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

2) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie, o której mowa w ust. 1, postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. (uchylony)

2. Pod opieką jednego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 dzieci.

3. Przy zapewnianiu opieki nad dziećmi przebywającymi w placówce wsparcia dziennego oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań tej placówki można korzystać z pomocy wolontariuszy. Przepis art. 27 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Szczegółowe zadania oraz organizację działania placówki wsparcia dziennego, w tym rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka oraz sposób jej prowadzenia, określa regulamin organizacyjny placówki wsparcia dziennego opracowany przez kierownika tej placówki.

Art. 28a. 1. Wójt sprawuje kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego. W przypadku placówek, o których mowa w art. 18 ust. 3, kontrolę sprawuje zarząd powiatu.

2. Wójt może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 1, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej gminy. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek.

3. Zarząd powiatu może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 1, członka zarządu powiatu, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej powiatu. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek.

4. Wójt oraz odpowiednio zarząd powiatu w związku z przeprowadzanym postępowaniem kontrolnym ma prawo do:

1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli;

2) wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki;

3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem;

4) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej lub pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli;

5) obserwacji dzieci przebywających w placówkach wsparcia dziennego;

6) przeprowadzania indywidualnych rozmów z dziećmi przebywającymi w placówkach wsparcia dziennego, w tym zasięgania opinii dzieci, z uwzględnieniem ich wieku, możliwości intelektualnych oraz stopnia dojrzałości poznawczej.

5. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego wójt oraz zarząd powiatu może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli. Przepisy ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Art. 29. 1. W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej.

2. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

1) opiece i wychowaniu dziecka;

2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;

3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Art. 30. 1.[19)] Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które:

1) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;

2) nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

---

18) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

19) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych, wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Art. 31. 1. Z rodziną wspierającą wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2.

2. Wójt może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 1.

DZIAŁ III
Piecza zastępcza

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 32. 1. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

2. Pieczę zastępczą organizuje powiat.

Art. 33. Piecza zastępcza zapewnia:

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
2) przygotowanie dziecka do:
   a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
   b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
   c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Art. 34. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) rodzinnej;
2) instytucjonalnej.

Art. 35. 1. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 35a, art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 i art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3.

2.[20)] W przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 3d i art. 60 ust. 5. O zawartej umowie starosta zawiadamia niezwłocznie sąd.

3. Do umowy stosuje się odpowiednio przepisy art. 54 ust. 3 pkt 1–4, 11 i 14, ust. 4 i 6–8.

4. Umowa wygasa z chwilą zakończenia przez sąd postępowania z zakresu pieczy zastępczej.

Art. 35a. 1.[21)] W przypadku możliwości umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego, przewidzianego w przepisach umów dwustronnych, Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze dnia 19 października 1996 r. (Dz. U. z 2010 r. poz. 1158) lub rozporządzenia Rady (UE) 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 178 z 02.07.2019, str. 1), zgody na umieszczenie, o której mowa w tych przepisach, udziela sąd opiekuńczy po ustaleniu, że takie umieszczenie odpowiada dobru dziecka oraz że dziecko posiada istotne związki z Rzecząpospolitą Polską albo jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej.

---

20) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

21) W brzmieniu ustalonym przez art. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 403), która weszła w życie z dniem 17 marca 2023 r.

2. Jeżeli sąd lub inny organ państwa obcego wskazał kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo prowadzenia rodzinnego domu dziecka albo określoną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, albo interwencyjny ośrodek preadopcyjny, w których dziecko ma być umieszczone, sąd opiekuńczy może wydać zgodę na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej po uzyskaniu opinii starosty właściwego ze względu na miejsce przyszłego sprawowania pieczy zastępczej.

3. W przypadku gdy sąd lub inny organ państwa obcego nie wskazał kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo prowadzenia rodzinnego domu dziecka albo określonej placówki opiekuńczo-wychowawczej, albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, albo interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, sąd opiekuńczy może wydać zgodę na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej po uzyskaniu opinii prezydenta m.st. Warszawy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, prezydent m.st. Warszawy wskazuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo prowadzenia rodzinnego domu dziecka albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, albo interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

5. W opiniach, o których mowa w ust. 2 i 3, zamieszcza się w szczególności informacje o spełnianiu przez kandydatów warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dołącza się pisemną zgodę kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

6. Zapewnienie sprowadzenia dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego, a gdy umieszczenie ma nastąpić na czas określony – także jego powrotu, należy do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie. Nie wyłącza to uprawnienia w tym zakresie ustanowionej w ten sposób rodziny zastępczej.

Art. 36. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka następuje po uzyskaniu zgody, odpowiednio rodziców zastępczych albo prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Art. 37. 1. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności.

2.[22)] Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia, jeżeli:

1) uczy się w szkole;
2) uczy się w uczelni;
3) uczy się u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego;
4) uczy się na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
5) legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

3.[23)] W przypadku odpowiednio rozwiązania albo likwidacji dotychczasowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, w której przebywa osoba, o której mowa w ust. 2, osoba ta może przebywać w innej niż dotychczasowa rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej za zgodą odpowiednio starosty albo marszałka województwa oraz odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

4.[23)] W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej i po osiągnięciu pełnoletności opuściła dotychczasową rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą albo regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, może jeden raz powrócić, o ile spełnia wymagania określone w ust. 2, do dotychczasowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej za zgodą odpowiednio starosty albo marszałka województwa oraz odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

5.[23)] Osoba, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez tę osobę pełnoletności na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka może, o ile spełnia wymagania określone w ust. 2, jeden raz powrócić do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej za zgodą odpowiednio starosty albo marszałka województwa oraz odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

---

22) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
23) Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

6.[23)] W przypadku odpowiednio rozwiązania albo likwidacji dotychczasowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej osoba, o której mowa w ust. 4 lub 5, o ile spełnia wymagania określone w ust. 2, może przebywać w innej niż dotychczasowa rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej za zgodą odpowiednio starosty albo marszałka województwa oraz odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

7.[23)] Starosta oraz marszałek województwa, wydając zgodę, o której mowa w ust. 3–6, uwzględniają w szczególności liczbę wolnych miejsc w pieczy zastępczej oraz brak negatywnego wpływu pobytu osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, oraz osoby, o której mowa w ust. 5 lub 6, na dzieci umieszczone w danej formie pieczy zastępczej lub na osoby przebywające w danej formie pieczy zastępczej.

8.[23)] Informacja w przedmiocie zgody rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, o której mowa odpowiednio w ust. 2–6, oraz informacja w przedmiocie zgody starosty albo marszałka województwa, o której mowa odpowiednio w ust. 3–6, jest wydawana pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej. W przypadku braku zgody dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz braku zgody starosty albo marszałka województwa, o której mowa odpowiednio w ust. 3–6, informacja zawiera pouczenie strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259 i 803).

Art. 38. 1. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

2. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, w postępowaniu przed sądem do kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

Art. 38a. 1. Powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej gromadzą i przekazują odpowiednio rodzinie zastępczej, prowadzącemu rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz zespołowi do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w szczególności następujące informacje oraz dokumentację dotyczące dziecka:

1) informacje o sytuacji prawnej dziecka, w tym informacje o sytuacji prawnej umożliwiającej przysposobienie;
2) szczegółowe informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w tym informacje o rodzeństwie;
3) odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica;
4) orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej albo wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej;
5) dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień;
6) dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne;
7) diagnozę psychofizyczną dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno-wychowawczą lub resocjalizacyjną albo leczeniem i rehabilitacją;
8) plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1, przekazany przez asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – przekazaną przez gminę informację o sytuacji rodziny.

2. W przypadku małoletniego cudzoziemca poza informacjami i dokumentacją, o których mowa w ust. 1, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej ponadto gromadzą i przekazują odpowiednio rodzinie zastępczej, prowadzącemu rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz zespołowi do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej dostępne informacje oraz dokumentację, a w szczególności:

1) dokumenty potwierdzające tożsamość dziecka;
2) dokumenty uprawniające dziecko do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostały wydane;

3) dokumenty podróży dziecka;

4) informacje o okolicznościach pobytu dziecka na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;

5) informacje o okolicznościach zgłoszenia dziecka do powiatowego centrum pomocy rodzinie;

6) informacje o rodzicach dziecka;

7) dokumenty o stanie zdrowia dziecka.

3. W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 i 2, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej mają prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji, w tym prawnej i medycznej, dotyczących przyjętego dziecka.

Art. 38b. 1. Zarząd powiatu sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

2. Zarząd powiatu może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 1, członka zarządu powiatu, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej powiatu. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek.

3.[24)] W przypadku gdy umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej jest zawarta przez starostę innego powiatu niż starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, kontrolę sprawuje zarząd powiatu starosty, który zawarł umowę, o której mowa w art. 54 ust. 3a, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 54 ust. 3b, stanowi inaczej.

4.[24)] W przypadku gdy rodzinny dom dziecka jest organizowany na terenie innego powiatu, kontrolę sprawuje zarząd powiatu starosty, który organizuje rodzinny dom dziecka lub zleca organizację rodzinnego domu dziecka na podstawie art. 190, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 60 ust. 3, stanowi inaczej.

5. W przypadku placówki opiekuńczo-wychowawczej prowadzonej na terenie innego powiatu na zasadzie porozumienia, o którym mowa w art. 93 ust. 2a, zarząd powiatu sprawującego kontrolę jest określany w tym porozumieniu.

6. Zarząd województwa sprawuje kontrolę nad regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi oraz interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi.

7. Zarząd województwa może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 6, członka zarządu województwa, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej województwa. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek.

8. Zarząd powiatu oraz odpowiednio zarząd województwa w związku z przeprowadzanym postępowaniem kontrolnym ma prawo do:

1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli;

2) wstępu w ciągu doby, w tym w porze nocnej – w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki, rodziny zastępczej lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, w których wykonywane są ich zadania;

3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem;

4) przeprowadzania oględzin obiektów, w których kontrolowana rodzina zastępcza lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą;

5) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki, rodziny zastępczej lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka udzielenia informacji w formie ustnej lub pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli;

6) obserwacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

7) przeprowadzania indywidualnych rozmów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej, w tym zasięgania opinii dzieci, z uwzględnieniem ich wieku, możliwości intelektualnych oraz stopnia dojrzałości poznawczej.

9. Czynności kontrolnych nie może dokonywać koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

10. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego zarząd powiatu oraz zarząd województwa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli. Przepisy ust. 7 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

[24)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 38c. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii rodzina zastępcza, prowadzący rodzinny dom dziecka, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego są obowiązani do:

1) utrzymywania bezpośredniego kontaktu z właściwymi ze względu na miejsce sprawowania pieczy zastępczej:
   a) państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym,
   b) wojewodą,
   c) organami jednostek samorządu terytorialnego oraz
   d) podmiotami leczniczymi, wykonującymi zadania w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

   – w celu wymiany informacji o sytuacji epidemiologicznej;
2) informowania personelu o aktualnych przepisach oraz zaleceniach, poleceniach, nakazach i zakazach odpowiednich służb i organów;
3) monitorowania zaopatrzenia w niezbędne środki ochrony osobistej i podejmowania odpowiednich działań w celu ich niezbędnego uzupełnienia.

Art. 38d.[25)] 1. Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestr obejmujący:

1) wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, z podziałem na dzieci umieszczone lub przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej oraz poszczególnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz na osoby, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, i osoby opuszczające rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej i poszczególnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej;
2) wykaz osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
3) wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
4) wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe;
5) wykaz rodzinnych domów dziecka;
6) wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych;
7) wykaz osób usamodzielnianych.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest prowadzony przez starostę, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, marszałka województwa i wojewodę za pomocą zapewnionego przez ministra właściwego do spraw rodziny systemu teleinformatycznego umożliwiającego prowadzenie tego rejestru, przekazywanie do niego danych, usuwanie z niego danych oraz udostępnianie z niego danych.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera następujące dane:

1) imię i nazwisko odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;
2) płeć odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;
3) adres miejsca zamieszkania, ze wskazaniem powiatu i województwa, odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;
4) datę i miejsce urodzenia odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

[25)] Dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5) obywatelstwo dziecka;

6) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, w przypadku gdy taki posiadają;

7) dotyczące sytuacji prawnej, w szczególności informacje o:

   a) ograniczeniu rodzicom władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, ze wskazaniem sądu wydającego postanowienie lub zarządzenie, daty wydania postanowienia lub zarządzenia oraz sygnatury sprawy,

   b) pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, ze wskazaniem sądu wydającego postanowienie, daty wydania postanowienia oraz sygnatury sprawy,

   c) wyrażeniu przez rodziców zgody na przysposobienie dziecka w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającego, ze wskazaniem sądu, przed którym zgoda została wyrażona, oraz daty wyrażenia zgody,

   d) zawieszeniu rodzicom władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, ze wskazaniem sądu wydającego postanowienie, daty wydania postanowienia oraz sygnatury sprawy,

   e) ustanowieniu opiekuna prawnego dziecka, ze wskazaniem sądu ustanawiającego opiekuna prawnego, daty wydania postanowienia oraz sygnatury sprawy,

   f) zgłoszeniu dziecka do ośrodka adopcyjnego, w tym o dacie zgłoszenia, nazwie, adresie i województwie ośrodka adopcyjnego, do którego dziecko zostało zgłoszone, zakwalifikowaniu lub niezakwalifikowaniu dziecka do przysposobienia krajowego lub międzynarodowego wraz z ich datami;

8) dotyczące umieszczenia w pieczy zastępczej odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby niepełnoletniej opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, ze wskazaniem:

   a) w przypadku umieszczenia dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, w rodzinnej pieczy zastępczej – formy rodzinnej pieczy zastępczej, w której zostało umieszczone dziecko lub osoba, województwa, powiatu i adresu odpowiednio zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, powiatu, który zawarł umowę z rodziną zastępczą zawodową, lub powiatu organizującego rodzinny dom dziecka oraz imienia, nazwiska i numeru PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość odpowiednio osoby tworzącej rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka,

   b) w przypadku umieszczenia dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, w instytucjonalnej pieczy zastępczej – formy i typu instytucjonalnej pieczy zastępczej, w której zostało umieszczone dziecko lub osoba, województwa, powiatu, adresu, nazwy, numeru NIP i numeru REGON odpowiednio placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz imienia, nazwiska i numeru PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby kierującej odpowiednio tą placówką lub tym ośrodkiem, a w przypadkach, o których mowa w art. 97 ust. 1a, 1b i 2a – również adresu, ze wskazaniem powiatu i województwa, numeru NIP i numeru REGON odpowiednio jednostki zapewniającej wspólną obsługę placówek opiekuńczo-wychowawczych, podmiotu, któremu zlecono realizację obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych lub podmiotu, któremu powiat zlecił prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie art. 190, oraz imienia, nazwiska i numeru PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość dyrektora odpowiednio tej jednostki lub podmiotu,

   c) podstawy prawnej umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ze wskazaniem rodzaju aktu, na podstawie którego dziecko zostało umieszczone, organu wydającego ten akt, daty aktu oraz sygnatury – jeżeli akt taki został wydany,

   d) czy dziecko umieszczone w pieczy zastępczej przebywa w domu pomocy społecznej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, hospicjum stacjonarnym, oddziale medycyny paliatywnej, areszcie śledczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym albo okręgowym ośrodku wychowawczym, ze wskazaniem adresu, powiatu i województwa tej instytucji;

9) szczegółowy opis przebiegu pobytu odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, w pieczy zastępczej, zawierający miejsca pobytu dziecka lub osoby w pieczy zastępczej, daty pobytu, ze wskazaniem daty umieszczenia dziecka lub osoby w pieczy zastępczej po raz pierwszy oraz daty umieszczenia w obecnej formie pieczy zastępczej, daty i przyczyny zmiany miejsca pobytu lub opuszczenia pieczy zastępczej, informacje wynikające z aktów, na podstawie których dziecko lub osoba były umieszczane lub opuszczały pieczę zastępczą, oznaczenie organu wydającego te akty, daty aktów oraz sygnatury sprawy;

10) dotyczące stanu zdrowia i rozwoju odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, w tym stanu zdrowia, rozwoju i funkcjonowania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej;

11) imiona i nazwiska oraz numery PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość rodziców odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

12) adres miejsca zamieszkania rodziców dziecka, ze wskazaniem gminy;

13) daty urodzenia rodziców odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

14) informacje na temat utrzymywania przez rodzinę biologiczną kontaktów z dzieckiem oraz informacje na temat pracy prowadzonej z rodziną biologiczną dziecka;

15) imiona i nazwiska, daty urodzenia oraz dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu rodzeństwa odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

16) powiat obowiązany do finansowania pobytu w pieczy zastępczej odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

17) wskazanie, czy finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem z zakresu administracji rządowej;

18) gminę obowiązaną do współfinansowania pobytu w pieczy zastępczej odpowiednio dziecka, osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

19) informacje wynikające z przeprowadzonych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w zakresie, o którym mowa odpowiednio w art. 129 lub art. 136, wraz z datami przeprowadzenia tych ocen;

20) datę kolejnej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;

21) informacje dotyczące programu usamodzielnienia, o których mowa w art. 145 ust. 1, ze wskazaniem planowanego powiatu osiedlenia się.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera następujące dane:

1) imię i nazwisko;

2) datę urodzenia;

3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4) obywatelstwo;

5) adres miejsca zamieszkania, ze wskazaniem powiatu i województwa;

6) stan cywilny;

7) wykształcenie;

8) zawód;

9) miejsce pracy;

10) źródła i wysokość dochodu;

11) warunki mieszkaniowe;

12) informacje o datach ważności zaświadczenia lekarskiego oraz opinii, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5;

13) oznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

14) wskazanie, czy wstępna kwalifikacja do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka jest pozytywna czy negatywna;

15) datę wstępnej kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

16) datę wpisu osoby posiadającej pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka do wykazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, 4 lub 5.

5. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zawiera następujące dane:

1) imię i nazwisko;

2) datę urodzenia;

3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4) obywatelstwo;

5) adres miejsca zamieszkania, ze wskazaniem powiatu i województwa;

6) stan cywilny;

7) wykształcenie;

8) zawód;

9) miejsce pracy;

10) źródła i wysokość dochodu;

11) warunki mieszkaniowe;

12) informacje o datach ważności zaświadczenia lekarskiego oraz opinii, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5;

13) zakres ukończonych szkoleń;

14) datę wstępnej kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z oznaczeniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację;

15) datę wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego oraz oznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który wydał to zaświadczenie;

16) maksymalną liczbę dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, i osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, które można umieścić u danego kandydata zakwalifikowanego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

17) datę wpisu kandydata zakwalifikowanego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka do wykazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5.

6. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, zawiera następujące dane:

1) imię i nazwisko;

2) datę urodzenia;

3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4) obywatelstwo;

5) adres miejsca zamieszkania, ze wskazaniem powiatu i województwa;

6) stan cywilny;

7) wykształcenie;

8) zawód;

9) miejsce pracy;

10) źródła i wysokość dochodu;

11) warunki mieszkaniowe;

12) informacje o datach ważności zaświadczenia lekarskiego oraz opinii, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5;

13) zakres ukończonych szkoleń;

14) datę wstępnej kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z oznaczeniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację;

15) datę wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego oraz oznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który wydał to zaświadczenie;

16) liczbę umieszczonych w rodzinie zastępczej dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, i osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6;

17) informacje o formie rodziny zastępczej, ze wskazaniem, w przypadku rodziny zastępczej zawodowej, czy jest to rodzina zastępcza zawodowa:

   a) specjalistyczna,

   b) specjalistyczna sprawująca pieczę zastępczą nad małoletnią matką z dzieckiem,

   c) specjalistyczna sprawująca pieczę zastępczą nad dzieckiem umieszczonym na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 oraz z 2023 r. poz. 289),

   d) specjalistyczna sprawująca pieczę zastępczą nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

   e) pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego;

18) informacje, czy rodzina zastępcza wyraża gotowość do:

   a) pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej sprawującej pieczę zastępczą nad małoletnią matką z dzieckiem,

   b) pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej sprawującej pieczę zastępczą nad dzieckiem umieszczonym na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,

   c) pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej sprawującej pieczę zastępczą nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

   d) pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego,

   e) sprawowania pieczy zastępczej nad małoletnim umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego;

19) informacje wynikające z każdej sporządzonej oceny, o której mowa w art. 134, wraz z datami przeprowadzenia oceny oraz datą, do której ma zostać przeprowadzona kolejna ocena;

20) informację o okresie, na który została zawarta umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej;

21) wskazanie starosty, który zawarł umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej;

22) informację, czy zawarto porozumienie, o którym mowa w art. 54 ust. 3b – w przypadku zawarcia z rodziną zastępczą umowy, o której mowa w art. 54 ust. 3a;

23) informacje o zaprzestaniu pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub o rozwiązaniu umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, w tym o dacie i okresie wypowiedzenia umowy;

24) maksymalną liczbę dzieci, które można umieścić w danej rodzinie zastępczej;

25) oznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwych dla danej rodziny zastępczej.

7. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, zawiera następujące dane:

1) imię i nazwisko;
2) datę urodzenia;
3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
4) obywatelstwo;
5) adres miejsca zamieszkania, ze wskazaniem powiatu i województwa;
6) stan cywilny;
7) wykształcenie;
8) zawód;
9) miejsce pracy;
10) źródła i wysokość dochodu;
11) warunki mieszkaniowe;
12) informacje o datach ważności zaświadczenia lekarskiego oraz opinii, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5;
13) zakres ukończonych szkoleń;
14) datę wstępnej kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z oznaczeniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który wydał zaświadczenie kwalifikacyjne;
15) datę wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego;
16) liczbę umieszczonych w rodzinnym domu dziecka dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, i osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6;
17) informacje wynikające z każdej sporządzonej oceny, o której mowa w art. 134, wraz z datami przeprowadzenia oceny oraz datą, do której ma zostać przeprowadzona kolejna ocena;
18) informację o okresie, na który została zawarta umowa o prowadzenie rodzinnego domu dziecka;
19) wskazanie odpowiednio starosty lub podmiotu, któremu powiat zlecił organizowanie rodzinnego domu dziecka, który zawarł umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka;
20) informację, czy zawarto porozumienie, o którym mowa w art. 60 ust. 3 – w przypadku gdy rodzinny dom dziecka jest organizowany na terenie powiatu innego niż powiat organizujący rodzinny dom dziecka;
21) informacje o rozwiązaniu umowy o prowadzenie rodzinnego domu dziecka, w tym o dacie i okresie wypowiedzenia umowy;
22) maksymalną liczbę dzieci, które można umieścić w danym rodzinnym domu dziecka;
23) oznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwych dla danego rodzinnego domu dziecka.

8. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, zawiera następujące dane:

1) nazwę oraz typ placówki opiekuńczo-wychowawczej, nazwę regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i nazwę interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego;
2) adres, ze wskazaniem powiatu i województwa, numer NIP, numer REGON, adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a w przypadkach, o których mowa w art. 97 ust. 1a, 1b i 2a – również adres, ze wskazaniem powiatu i województwa, numer NIP, numer REGON, adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu odpowiednio jednostki zapewniającej wspólną obsługę placówek opiekuńczo-wychowawczych, podmiotu, któremu zlecono realizację obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych lub podmiotu, któremu powiat zlecił prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie art. 190;
3) imię, nazwisko i numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby kierującej odpowiednio placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym, a w przypadkach, o których mowa w art. 97 ust. 1a, 1b i 2a – również dyrektora odpowiednio jednostki zapewniającej wspólną obsługę placówek opiekuńczo-wychowawczych, podmiotu, któremu zlecono realizację obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych lub podmiotu, któremu powiat zlecił prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie art. 190;

4) wynikającą z zezwolenia wydanego przez wojewodę liczbę miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym liczbę miejsc przewidzianych dla każdego typu placówki – w przypadku placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania na podstawie art. 101 ust. 3, liczbę miejsc w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej i liczbę miejsc w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

5) liczbę dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, i osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, umieszczonych lub przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a w przypadku placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania na podstawie art. 101 ust. 3 – w poszczególnych typach placówek, w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej i w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) liczbę wolnych miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a w przypadku placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania na podstawie art. 101 ust. 3 – w poszczególnych typach placówek, w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej i w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

7) oznaczenie wojewody, który wydał zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego;

8) informacje wynikające z porozumienia, o którym mowa w art. 93 ust. 2a – w przypadku prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu;

9) informację o likwidacji lub o cofnięciu zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

9. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, zawiera następujące dane:

1) imię i nazwisko;

2) datę urodzenia;

3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4) adres miejsca zamieszkania, ze wskazaniem powiatu i województwa;

5) oznaczenie powiatu obowiązanego do finansowania pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie;

6) oznaczenie powiatu właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej;

7) informacje o pieczy zastępczej, w której przebywała po raz ostatni osoba, o której mowa w art. 37 ust. 2–6, w tym o skorzystaniu z uprawnień, o których mowa w art. 37 ust. 4–6, w zakresie:

   a) w przypadku rodzinnej pieczy zastępczej:

      – wskazania formy rodzinnej pieczy zastępczej,

      – imienia i nazwiska odpowiednio osoby tworzącej rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka,

      – adresu miejsca zamieszkania odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, ze wskazaniem powiatu i województwa,

      – wskazania odpowiednio starosty, który zawarł umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, lub starosty, który organizuje rodzinny dom dziecka,

   b) w przypadku instytucjonalnej pieczy zastępczej:

      – wskazania formy instytucjonalnej pieczy zastępczej,

      – nazwy odpowiednio placówki opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,

      – adresu odpowiednio placówki opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, ze wskazaniem powiatu i województwa;

8) formy udzielonej pomocy, o której mowa w art. 140 ust. 1;

9) informację o zawieszeniu udzielania pomocy, o której mowa w art. 140 ust. 1;

10) datę zakończenia indywidualnego programu usamodzielnienia.

10. Dane, o których mowa w:

1) ust. 3 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa odpowiedni ze względu na umieszczenie dziecka:

   a) starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, a jeżeli z rodziną zastępczą zawarto umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 3a – starosta powiatu, który zawarł tę umowę, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 54 ust. 3b, stanowi inaczej,

   b) starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania prowadzącego rodzinny dom dziecka, a w przypadku rodzinnego domu dziecka organizowanego na terenie innego powiatu – starosta organizujący rodzinny dom dziecka, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 60 ust. 3, stanowi inaczej,

   c) starosta powiatu prowadzącego lub zlecającego prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej,

   d) marszałek województwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego;

2) ust. 4 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

3) ust. 5 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który zakwalifikował kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

4) ust. 6 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, a jeżeli z rodziną zastępczą zawarto umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 3a – starosta powiatu, który zawarł tę umowę, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 54 ust. 3b, stanowi inaczej;

5) ust. 7 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania prowadzącego rodzinny dom dziecka, a w przypadku rodzinnego domu dziecka organizowanego na terenie innego powiatu – starosta organizujący rodzinny dom dziecka, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 60 ust. 3, stanowi inaczej;

6) ust. 8 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa:

   a) starosta powiatu prowadzącego lub zlecającego prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej – w zakresie placówek opiekuńczo-wychowawczych,

   b) marszałek województwa, którego samorząd prowadzi lub zleca prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – w zakresie odpowiednio placówek opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych,

   c) wojewoda właściwy ze względu odpowiednio na powiat prowadzący lub zlecający prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, na samorząd województwa prowadzący lub zlecający prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub na samorząd województwa prowadzący lub zlecający prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – w zakresie wynikającym z zezwolenia na funkcjonowanie odpowiednio placówki lub ośrodka oraz w zakresie danych, o których mowa w ust. 8 pkt 4, 7 i 9, dotyczących tych placówek i ośrodków;

7) ust. 9 – do rejestru wprowadza, aktualizuje i usuwa odpowiednio starosta powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie osoby usamodzielnianej, a w zakresie pomocy na zagospodarowanie – starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

11. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie, a także, na wniosek kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie, innego pracownika tego centrum do wprowadzania, aktualizowania i usuwania z rejestru danych, o których mowa w ust. 3, 6, 7, ust. 8 w zakresie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ust. 9.

12. Marszałek województwa może upoważnić kierownika regionalnego ośrodka polityki społecznej, a także, na wniosek kierownika regionalnego ośrodka polityki społecznej, innego pracownika tego ośrodka do wprowadzania, aktualizowania i usuwania z rejestru danych, o których mowa w ust. 3 i 8, w zakresie regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

13. Wojewoda może upoważnić kierownika urzędu wojewódzkiego, a także, na wniosek kierownika urzędu wojewódzkiego, innego pracownika tego urzędu do wprowadzania, aktualizowania i usuwania z rejestru danych, o których mowa w ust. 8 pkt 4 i 7, oraz danych w zakresie wynikającym z zezwolenia na prowadzenie odpowiednio placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

14. Starosta, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, marszałek województwa i wojewoda samodzielnie wprowadzają, aktualizują i usuwają z rejestru dane wykorzystując system teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 2.

15. Dane do rejestru wprowadza się i aktualizuje niezwłocznie po powzięciu informacji wymagających wpisu lub aktualizacji.

16. Osoby posiadające wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kandydaci zakwalifikowani do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny zastępcze, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz osoby usamodzielniane są obowiązani do informowania odpowiednio organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, starosty powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, starosty powiatu, który zawarł umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 3a, starosty, który organizuje rodzinny dom dziecka na terenie innego powiatu, starosty powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie osoby usamodzielnianej albo starosty powiatu właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej o każdej zmianie danych, o których mowa odpowiednio w ust. 4 pkt 1 i 3–11, ust. 5 pkt 1 i 3–11, ust. 6 pkt 1 i 3–11, ust. 7 pkt 1 i 3–11 i ust. 9 pkt 1, 3 i 4.

Art. 38e.[25)] 1. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 1, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) staroście powiatu i marszałkowi województwa, o których mowa w art. 38d ust. 10 pkt 1 – dane dotyczące dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 38d ust. 3, w celu zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej;

2) staroście powiatu właściwego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, w celu finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) staroście powiatu właściwego ze względu na planowane osiedlenie się osoby usamodzielnianej – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1 i 21, w celu zapewnienia pomocy osobom usamodzielnianym;

4) staroście powiatu innego niż powiat, o którym mowa w pkt 1–3 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 8 lit. a i b – w zakresie powiatu, na terenie którego dziecko zostało umieszczone odpowiednio w rodzinnej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej, oraz pkt 11 w zakresie numeru PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość rodziców dziecka, w celu zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej oraz zapewnienia im prawa do zachowania stosunków rodzinnych;

5) marszałkowi województwa innego niż województwo, o którym mowa w pkt 1 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 8 lit. a i b – w zakresie powiatu, na terenie którego dziecko zostało umieszczone odpowiednio w rodzinnej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej, oraz pkt 11 w zakresie numeru PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość rodziców dziecka, w celu zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej oraz zapewnienia im prawa do zachowania stosunków rodzinnych;

6) wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce sprawowania pieczy zastępczej – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, w celu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wykonywanych przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

7) gminie obowiązanej do współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1–18, w celu zapewnienia współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

8) gminie miejsca zamieszkania rodziców dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz podmiotowi prowadzącemu pracę z rodziną dziecka – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 8 lit. a i b – w zakresie powiatu, na terenie którego dziecko zostało umieszczone odpowiednio w rodzinnej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej, oraz pkt 11 w zakresie numeru PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość rodziców dziecka, w celu prowadzenia pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;

9) ośrodkowi adopcyjnemu, do którego została zgłoszona informacja uzasadniająca zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, w celu prowadzenia procedur przysposobienia;

10) sądowi – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, w celu zapewnienia dziecku pieczy zastępczej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz w celu udzielenia albo nieudzielenia zgody na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego;

11) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy;

12) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390, 658 i 852), i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 4 w zakresie daty urodzenia dziecka, pkt 5, pkt 6 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 7 lit. b i e, pkt 8 lit. a w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 9 w zakresie dat pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, osób pobierających świadczenia rodzinne oraz członków ich rodzin;

13) jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1, 3–5, 8, 10–12, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej, osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej oraz członków ich rodzin, a także osób obowiązanych do ponoszenia odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej;

14) organowi właściwemu wierzyciela, o którym mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581 i 658) – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 4 w zakresie daty urodzenia dziecka, pkt 5, pkt 6 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 7 lit. b i e, pkt 9 w zakresie dat pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz członków ich rodzin;

15) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 4 w zakresie daty urodzenia dziecka, pkt 5, pkt 6 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 7 lit. b i e, pkt 8 lit. a i b – w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 9 w zakresie dat pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin;

16) organowi realizującemu świadczenie dobry start – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1, 3, pkt 4 w zakresie daty urodzenia, pkt 5, pkt 6, pkt 7 lit. b i e, pkt 8 lit. a i b – w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 9 w zakresie dat pobytu w pieczy zastępczej, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie dobry start, osób pobierających świadczenie dobry start oraz członków ich rodzin;

17) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 4 w zakresie daty urodzenia dziecka, pkt 5, pkt 6 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 7 lit. b i e, pkt 9 w zakresie dat pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o rodzinny kapitał opiekuńczy, osób pobierających rodzinny kapitał opiekuńczy oraz członków ich rodzin;

18) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – dane, o których mowa w art. 38d ust. 3 pkt 1 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 4 w zakresie daty urodzenia dziecka, pkt 5, pkt 6 w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 7 lit. b i e, pkt 8 lit. a i b – w zakresie danych dotyczących dziecka, pkt 9 w zakresie dat pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204), osób pobierających to dofinansowanie oraz członków ich rodzin.

2. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 2, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 2, oraz staroście powiatu właściwego dla tego organizatora – dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

2) organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej innemu niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 2, oraz staroście powiatu innego niż powiat organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 4 pkt 1, 3 i 13–15, oraz, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 4 pkt 2 i 4–12, w celu weryfikacji osób posiadających wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

3) wojewodzie właściwemu dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w pkt 1 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, w celu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej wykonywanych przez jednostki organizacyjne systemu pieczy zastępczej oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

4) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy.

3. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 3, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 3, oraz staroście powiatu właściwego dla tego organizatora – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

2) organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz staroście powiatu właściwego dla tego organizatora – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

3) organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej innemu niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w pkt 1 lub 2, oraz staroście powiatu innego niż powiat organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5 pkt 1 i 15–17, oraz, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 3 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5 pkt 2–14, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

4) sądowi – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, w celu zapewnienia dziecku rodzinnej pieczy zastępczej oraz w celu udzielenia albo nieudzielenia zgody na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego;

5) wojewodzie właściwemu dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w pkt 1 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, w celu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej wykonywanych przez jednostki organizacyjne systemu pieczy zastępczej oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

6) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy.

4. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 4, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) staroście powiatu, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 4 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

2) staroście powiatu właściwego do finansowania pobytu dziecka w danej rodzinie zastępczej – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, w celu zapewnienia finansowania pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;

3) staroście powiatu innego niż powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6 pkt 1, 13, 15–18 i 24, oraz, za zgodą starosty, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 4 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6 pkt 2, 5, 12, 14 i 20–23, w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

4) sądowi – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, w celu zapewnienia dziecku pieczy zastępczej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz w celu udzielenia albo nieudzielenia zgody na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego;

5) wojewodzie właściwemu ze względu na powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, w celu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej wykonywanych przez jednostki organizacyjne systemu pieczy zastępczej oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

6) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy;

7) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6 pkt 1, 3 i 5, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie pielęgnacyjne lub świadczenie rodzicielskie, osób pobierających te świadczenia oraz członków ich rodzin;

8) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6 pkt 1, 3, 5 i 23, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin;

9) organowi realizującemu świadczenie dobry start – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6 pkt 1, 3, 5 i 23, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie dobry start, osób pobierających świadczenie dobry start oraz członków ich rodzin;

10) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – dane, o których mowa w art. 38d ust. 6 pkt 1, 3, 5 i 23, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, osób pobierających to dofinansowanie oraz członków ich rodzin.

5. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 5, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) staroście powiatu, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 5 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

2) staroście powiatu właściwego do finansowania pobytu dziecka w danym rodzinnym domu dziecka – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, w celu zapewnienia finansowania pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;

3) staroście powiatu innego niż powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7 pkt 1, 13, 15, 16 i 22, oraz, za zgodą starosty, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 5 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7 pkt 2, 5, 12, 14 i 18–21, w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej;

4) sądowi – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, w celu zapewnienia dziecku pieczy zastępczej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz w celu udzielenia albo nieudzielenia zgody na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego;

5) wojewodzie właściwemu ze względu na powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, w celu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej wykonywanych przez jednostki organizacyjne systemu pieczy zastępczej oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

6) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy;

7) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7 pkt 1, 3 i 5, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie pielęgnacyjne lub świadczenie rodzicielskie, osób pobierających te świadczenia oraz członków ich rodzin;

8) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7 pkt 1, 3, 5 i 21, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin;

9) organowi realizującemu świadczenie dobry start – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7 pkt 1, 3, 5 i 21, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie dobry start, osób pobierających świadczenie dobry start oraz członków ich rodzin;

10) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – dane, o których mowa w art. 38d ust. 7 pkt 1, 3, 5 i 21, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, osób pobierających to dofinansowanie oraz członków ich rodzin.

6. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 6, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) staroście powiatu, marszałkowi województwa i wojewodzie, o których mowa w art. 38d ust. 10 pkt 6 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8, w celu zapewnienia tworzenia i funkcjonowania instytucjonalnych form pieczy zastępczej;

2) staroście powiatu właściwego do finansowania pobytu dziecka w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8, z wyłączeniem danych dotyczących numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość, w celu zapewnienia finansowania pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej;

3) staroście powiatu innego niż powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8, z wyłączeniem danych dotyczących numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość, w celu zapewnienia dzieciom instytucjonalnej pieczy zastępczej;

4) sądowi – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8, z wyłączeniem danych dotyczących numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość, w celu zapewnienia dziecku pieczy zastępczej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz w celu udzielenia albo nieudzielenia zgody na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego;

5) wojewodzie właściwemu ze względu na powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8, z wyłączeniem danych dotyczących numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość, w celu wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej wykonywanych przez jednostki organizacyjne systemu pieczy zastępczej oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

6) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8, z wyłączeniem danych dotyczących numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy;

7) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i wojewodzie – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1–3 i 9, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin;

8) organowi realizującemu świadczenie dobry start – dane dotyczące placówki opiekuńczo-wychowawczej i regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1–3 i 9, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie dobry start, osób pobierających świadczenie dobry start oraz członków ich rodzin;

9) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1–3 i 9, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, osób pobierających to dofinansowanie oraz członków ich rodzin.

7. Dane z wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 7, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych, udostępnia się następującym podmiotom:

1) staroście powiatu, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 7 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, w celu zapewnienia pomocy osobom usamodzielnianym;

2) staroście powiatu właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej – dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, w celu zapewnienia pomocy osobom usamodzielnianym;

3) wojewodzie właściwemu ze względu na powiat, o którym mowa w pkt 1 lub 2 – dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, w celu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu usamodzielnień pełnoletnich wychowanków oraz w celu zasięgania informacji o sposobie realizacji zadań w tym zakresie;

4) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy;

5) jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego – dane, o których mowa w art. 38d ust. 9 pkt 1–6, pkt 7 – w zakresie informacji dotyczących pieczy zastępczej w odniesieniu do osoby, która skorzystała z uprawnień, o których mowa w art. 37 ust. 4–6, oraz pkt 8, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej, osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej oraz członków ich rodzin, a także osób obowiązanych do ponoszenia odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej;

6) organowi realizującemu świadczenie dobry start – dane, o których mowa w art. 38d ust. 9 pkt 1–4, 9 i 10, w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie dobry start, osób pobierających świadczenie dobry start oraz członków ich rodzin.

Art. 38f.[25)] 1. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 3–9, są przetwarzane przez ministra właściwego do spraw rodziny w celu monitorowania realizacji niniejszej ustawy, przez starostę, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, marszałka województwa i wojewodę – w celu prowadzenia rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1, oraz przez podmioty wymienione w art. 38e w celu, w jakim informacje te zostały im udostępnione.

2. Administratorami danych osobowych, o których mowa w art. 38d ust. 3–9, są starosta, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, marszałek województwa i wojewoda, z tym że administratorem danych osobowych w zakresie zapewnienia, utrzymania i rozwoju systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 38d ust. 2, jest minister właściwy do spraw rodziny.

3. Administrator danych osobowych dokonuje co najmniej raz na rok przeglądu danych osobowych, o których mowa w art. 38d ust. 3–9, i niezwłocznie po dokonaniu przeglądu usuwa dane osobowe, których przetwarzanie nie jest uzasadnione.

4. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 1 pkt 2–18 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, do dnia poddania ich pseudonimizacji, z zastrzeżeniem ust. 20. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

5. Podmiot, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 1, dokonuje w rejestrze, o którym mowa w art. 38d ust. 1, pseudonimizacji danych, o których mowa w art. 38d ust. 3, niezwłocznie po uchyleniu postanowienia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej lub opuszczeniu pieczy zastępczej przez osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2–6. Podmiot ten przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, w tym dane poddane pseudonimizacji, przez okres:

1) miesiąca od dnia ukończenia przez daną osobę 18. roku życia – w przypadku osoby, która nie osiągnęła pełnoletności przebywając w pieczy zastępczej;

2) roku od dnia ukończenia przez daną osobę 25. roku życia – w przypadku osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;

3) miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przysposobieniu dziecka – w przypadku przysposobienia dziecka.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, dane, o których mowa w art. 38d ust. 3, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

7. Starosta wymieniony w art. 38e ust. 2 pkt 1 oraz podmioty wymienione w art. 38e ust. 2 pkt 2–4 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, do dnia poddania ich pseudonimizacji, z zastrzeżeniem ust. 20. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

8. Podmiot, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 2, dokonuje w rejestrze, o którym mowa w art. 38d ust. 1, pseudonimizacji danych, o których mowa w art. 38d ust. 4, po upływie 2 lat od dnia przeprowadzenia wstępnej kwalifikacji kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Podmiot ten przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, do dnia upływu roku od dnia poddania ich pseudonimizacji. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 4, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

9. Starosta wymieniony w art. 38e ust. 3 pkt 1 oraz podmioty wymienione w art. 38e ust. 3 pkt 2–6 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, do dnia poddania ich pseudonimizacji, z zastrzeżeniem ust. 20. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

10. Podmiot, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 3, dokonuje w rejestrze, o którym mowa w art. 38d ust. 1, pseudonimizacji danych, o których mowa w art. 38d ust. 5, niezwłocznie po utracie ważności zaświadczenia kwalifikacyjnego wydanego kandydatowi do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub wykreśleniu, na podstawie art. 45 ust. 3, kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka z rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 3. Podmiot ten przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, do dnia upływu roku od dnia poddania ich pseudonimizacji. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 5, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

11. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 4 pkt 2–10 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, do dnia poddania ich pseudonimizacji, z zastrzeżeniem ust. 20. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

12. Podmiot, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 4, dokonuje w rejestrze, o którym mowa w art. 38d ust. 1, pseudonimizacji danych, o których mowa w art. 38d ust. 6, niezwłocznie po opuszczeniu przez ostatnie powierzone dziecko danej rodziny zastępczej, a w przypadku gdy w rodzinie zastępczej przebywa osoba, która osiągnęła pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoba opuszczająca rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6 – niezwłocznie po ukończeniu 25. roku życia przez tę osobę. Podmiot ten przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, do dnia upływu roku od dnia poddania ich pseudonimizacji. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 6, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

13. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 5 pkt 2–10 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, do dnia poddania ich pseudonimizacji, z zastrzeżeniem ust. 20. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

14. Podmiot, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 5, dokonuje w rejestrze, o którym mowa w art. 38d ust. 1, pseudonimizacji danych, o których mowa w art. 38d ust. 7, niezwłocznie po rozwiązaniu umowy z prowadzącym rodzinny dom dziecka. Podmiot ten przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, do dnia upływu roku od dnia poddania ich pseudonimizacji. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 7, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

15. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 6 pkt 1–6 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1, 2 i 4–9, do dnia likwidacji odpowiednio placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1, 2 i 4–9, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

16. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 6 pkt 1–6 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 3, przez okres kierowania przez osobę, o której mowa w art. 38d ust. 8 pkt 3, odpowiednio placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 3, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

17. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 6 pkt 7–9 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1–3 i 9, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia, o którym mowa odpowiednio w art. 38e ust. 6 pkt 7–9, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 8 pkt 1–3 i 9, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

18. Podmioty wymienione w art. 38e ust. 7 pkt 3–6 przechowują dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, do dnia poddania ich pseudonimizacji, z zastrzeżeniem ust. 20. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

19. Podmiot, o którym mowa w art. 38d ust. 10 pkt 7, dokonuje w rejestrze, o którym mowa w art. 38d ust. 1, pseudonimizacji danych, o których mowa w art. 38d ust. 9, niezwłocznie po osiągnięciu przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia. Podmiot ten przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, do dnia upływu roku od dnia poddania ich pseudonimizacji. Dane, o których mowa w art. 38d ust. 9, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

20. Minister właściwy do spraw rodziny w celu zapewnienia, utrzymania i rozwoju systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 38d ust. 2, przechowuje dane, o których mowa w art. 38d ust. 3–9, do dnia usunięcia ich przez podmioty, o których mowa w art. 38d ust. 10.

21. Zabezpieczenia stosowane przez administratorów danych w celu ochrony danych osobowych polegają co najmniej na:

1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;

2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

Rozdział 2
Rodzinna piecza zastępcza

Art. 39. 1. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:
   a) spokrewniona,
   b) niezawodowa,
   c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
2) rodzinny dom dziecka.

2. Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe, na zasadach określonych w art. 73–75.

Art. 40. 1. Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

1) traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;

2) zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;

3) zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;

4) zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;

5) zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;

6) zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;

7) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

2. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 41. 1. Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, z zastrzeżeniem art. 55 i 58.

2. Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba, o których mowa w ust. 1, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

3. Rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba, o których mowa w ust. 1, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Art. 42. 1. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;

2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;

3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;

4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;

5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:

   a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2527), oraz

   b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;

6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku cudzoziemców ich pobyt jest legalny;

7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

   a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,

   b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,

   c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego;

8)[26)] nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

4. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem mogą czasowo, za zgodą sądu, sprawować pieczę zastępczą nad tym dzieckiem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem może być czasowo powierzone przez sąd rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, którzy nie zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą nad rodzeństwem tego dziecka.

5a. Przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawach, o których mowa w ust. 4 i 5, sąd zasięga opinii właściwego starosty.

6. Wydając opinie, o których mowa w ust. 5a, starosta bierze pod uwagę opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a także możliwość realizacji planu pomocy dziecku.

[26)] Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

6a. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do wydawania opinii, o których mowa w ust. 5a.

7. Okoliczności, o których mowa w ust. 1–3, ustala się na podstawie przeprowadzonej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej.

Art. 43.[27)] 1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, przeprowadza na podstawie oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2, wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Pozytywna wstępna kwalifikacja jest ważna przez okres 2 lat od dnia jej przeprowadzenia.

2. Po przeprowadzeniu wstępnej kwalifikacji, o której mowa w ust. 1, organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządza dokument potwierdzający przeprowadzenie tej wstępnej kwalifikacji, który zawiera w szczególności datę przeprowadzenia wstępnej kwalifikacji oraz wskazanie, czy wstępna kwalifikacja jest pozytywna czy negatywna. Dokument potwierdzający przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji jest wydawany pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej.

3. W przypadku gdy wstępna kwalifikacja, o której mowa w ust. 1, jest negatywna, w dokumencie potwierdzającym przeprowadzenie tej wstępnej kwalifikacji organizator rodzinnej pieczy zastępczej szczegółowo uzasadnia przyczyny negatywnej wstępnej kwalifikacji i wskazuje obszary wymagające poprawy, z jednoczesnym pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

4. Wstępna kwalifikacja, o której mowa w ust. 1, jest przeprowadzana przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

5. Wstępna kwalifikacja, o której mowa w ust. 1, może być przeprowadzana przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej innego niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jeżeli:

1) organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka nie przeprowadził w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, wstępnej kwalifikacji kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub

2) organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wyraził zgodę na przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji danego kandydata przez innego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, lub

3) organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka negatywnie wstępnie zakwalifikował danego kandydata; organizator rodzinnej pieczy zastępczej inny niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka nie może przeprowadzić wstępnej kwalifikacji, o której mowa w ust. 1, jeżeli od dnia przeprowadzenia negatywnej wstępnej kwalifikacji upłynęło więcej niż 2 lata.

6. W przypadku gdy wstępna kwalifikacja, o której mowa w ust. 1, jest przeprowadzana przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej innego niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, organizator rodzinnej pieczy zastępczej może zasięgnąć opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka co do spełniania warunku, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej inny niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w celu weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7, może wykonywać swoje obowiązki na terenie powiatu miejsca zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

---

27) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

7. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kieruje tego kandydata, na jego wniosek, na szkolenie, o którym mowa w art. 44 ust. 1.

8. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jest obowiązany do zorganizowania szkolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 7.

Art. 44. 1. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka są obowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej lub prowadzonego przez ośrodek adopcyjny.

2. Program szkolenia, o którym mowa w ust. 1, zatwierdza, na okres 5 lat, na wniosek podmiotu prowadzącego szkolenie, minister właściwy do spraw rodziny.

3. We wniosku, o którym mowa w ust. 2, przedstawia się informacje dotyczące w szczególności programu szkolenia, liczby godzin szkolenia i kwalifikacji osób prowadzących szkolenie, sposobu prowadzenia szkolenia oraz materiału dydaktycznego wykorzystywanego podczas szkolenia.

4. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia programu szkolenia, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji.

5. Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej można prowadzić według indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka.

Art. 45.[28)] 1. Na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia tego szkolenia oraz spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1–3.

2. Zaświadczenie kwalifikacyjne jest ważne 2 lata od dnia jego wydania i stanowi podstawę wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 3.

3. W przypadku gdy kandydat do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka przestanie spełniać warunki, o których mowa w art. 42 ust. 1–3, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, stwierdza nieaktualność wydanego zaświadczenia kwalifikacyjnego i wykreśla kandydata niezwłocznie z rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 pkt 3, oraz zawiadamia go o tym pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej, podając jednocześnie uzasadnienie, z jednoczesnym pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

4. W przypadku odmowy wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, odmowa ta wydawana jest pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej, ze szczegółowym uzasadnieniem przyczyn odmowy i ewentualnym wskazaniem obszarów wymagających poprawy, z jednoczesnym pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Art. 45a.[29)] Kandydaci zakwalifikowani do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny zastępcze zawodowe, rodziny zastępcze niezawodowe i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka są obowiązani do przedstawiania, co 2 lata, odpowiednio organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, który przeprowadził wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, staroście powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, staroście powiatu, który zawarł umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 3a, albo staroście, który organizuje rodzinny dom dziecka na terenie innego powiatu, zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia, wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej, oraz opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionej przez psychologa.

---

28) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

29) Dodany przez art. 1 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 46. (uchylony)[30)]

Art. 47. 1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej przygotowuje rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na przyjęcie dziecka przez:

1) udzielenie szczegółowych informacji, o których mowa w art. 38a ust. 1 pkt 1 i 2, oraz zapewnienie, w miarę potrzeby, kontaktu z dzieckiem przed umieszczeniem go w tej rodzinie lub rodzinnym domu dziecka w terminie nie późniejszym niż 7 dni przed przyjęciem dziecka;

2) przekazanie, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień przyjęcia dziecka, dokumentacji, o której mowa w art. 38a ust. 1 pkt 3–8.

2.[31)] W przypadku umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka wymagającego natychmiastowej pomocy lub umieszczenia dziecka w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej organizator rodzinnej pieczy zastępczej przekazuje rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka informacje, o których mowa w art. 38a ust. 1 pkt 1 i 2, oraz dokumentację, o której mowa w art. 38a ust. 1 pkt 3–8, niezwłocznie po przyjęciu dziecka.

3. Niezależnie od dokumentacji i informacji, o których mowa w art. 38a ust. 1, rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji, w tym prawnej i medycznej, dotyczących przyjętego dziecka.

4. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej umożliwia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka uzyskanie porady w poradni psychologiczno-pedagogicznej lub w innej poradni specjalistycznej oraz podjęcie specjalistycznej terapii.

5. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje z sądem oraz informuje, co najmniej raz na 6 miesięcy, właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka.

6. W przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje właściwy sąd o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny, załączając opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną i opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

7. W przypadku nieprzekazania do sądu w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej informacji, o której mowa w ust. 6, organizator rodzinnej pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wniosek wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Do wniosku organizator rodzinnej pieczy zastępczej dołącza w szczególności opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną i opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 48. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia kwalifikacyjnego zawierającego potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełniania warunków i posiadania predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej, mając na uwadze konieczność rzetelnej oceny predyspozycji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Art. 49. Obowiązek sprawowania pieczy nad dzieckiem i jego wychowania rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka podejmuje z dniem faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka na mocy orzeczenia sądu, umowy, o której mowa w art. 35 ust. 2, oraz w sytuacjach określonych w art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 50. 1. Jeżeli przeciwko osobie pełniącej funkcję rodziny zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka wszczęto postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania starosta może odpowiednio:

1) zapewnić dziecku pieczę w innej rodzinie zastępczej;

2) wyznaczyć inną osobę, spełniającą warunki dla prowadzącego rodzinny dom dziecka, o których mowa w art. 42, i powierzyć jej prowadzenie rodzinnego domu dziecka, a gdy nie jest to możliwe, zapewnić dzieciom pieczę w rodzinie zastępczej lub innym rodzinnym domu dziecka.

2. W przypadku gdy starosta zapewnił dziecku pieczę zastępczą w innej rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka albo powierzył innej osobie prowadzenie rodzinnego domu dziecka, przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

---

30) Przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

31) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 9.

Art. 51. Rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka są obowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji, w szczególności przez udział w szkoleniach.

Art. 52.[32)] Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, liczbę godzin szkoleń i zakres programowy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, biorąc pod uwagę możliwość umieszczenia dzieci na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich lub legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz specyfikę zadań opiekuńczo-wychowawczych dla poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej, a także mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu sprawowanej pieczy zastępczej.

Art. 53. 1.[33)] W rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6.

2. W razie konieczności umieszczenia w rodzinie zastępczej rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Art. 54. 1. Z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, prowadzący rodzinny dom dziecka lub pełniący funkcję dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

2. Z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, starosta może zawrzeć, na wniosek tej rodziny, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1 i 2, określa w szczególności:

1) strony umowy;
2) cel i przedmiot umowy;
3) miejsce sprawowania pieczy zastępczej;
4) sposób i zakres finansowania pieczy zastępczej;
5) liczbę dzieci powierzonych rodzinie zastępczej;
6) maksymalną liczbę dzieci, które można umieścić w danej rodzinie zastępczej;
7) gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej sprawującej pieczę zastępczą nad:
   a) dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
   b)[34)] dzieckiem umieszczonym na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
   c) małoletnią matką z dzieckiem;

7a) gotowość do sprawowania pieczy zastępczej nad małoletnim umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego;

8) gotowość do pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego;
9) wysokość wynagrodzenia przysługującego rodzinie zastępczej oraz sposób wypłaty;
10) możliwość korzystania ze szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji przez osoby tworzące rodzinę zastępczą;
11) zakres niezbędnej pomocy w razie choroby osób tworzących rodzinę zastępczą lub problemów z powierzonymi dziećmi;
12) warunki czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą, w szczególności związanego z wypoczynkiem;

12a)[35)] wysokość kosztów utrzymania i eksploatacji, w tym bieżącej konserwacji, lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być pełniona funkcja rodziny zastępczej;

---

32) W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.
33) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
34) W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.
35) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

13) uprawnienia starosty w zakresie bieżącej kontroli wykonywania umowy;

14) czas, na jaki umowa została zawarta;

15) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy.

3a. Umowa, o której mowa w ust. 1 i 2, może być zawarta przez starostę innego powiatu niż starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej niezawodowej.

3b.[36)] W przypadku, o którym mowa w ust. 3a, starosta, który zamierza zawrzeć umowę z rodziną zastępczą albo zawarł już taką umowę, może zawrzeć porozumienie ze starostą powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

3c.[36)] Porozumienie, o którym mowa w ust. 3b, może określać, że zadania związane z funkcjonowaniem rodziny zastępczej zawodowej, w tym dotyczące organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5a, przyznawania świadczeń i dodatków przysługujących rodzinie zastępczej zawodowej i finansowania rodziny zastępczej zawodowej, wykonuje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

3d.[37)] Zadania związane z funkcjonowaniem rodziny zastępczej zawodowej, z którą starosta zawarł umowę, o której mowa w ust. 3a, w tym dotyczące organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5a, przyznawania świadczeń i dodatków przysługujących rodzinie zastępczej zawodowej i finansowania rodziny zastępczej zawodowej, wykonuje powiat starosty, który zawarł umowę, chyba że porozumienie, o którym mowa w ust. 3b, stanowi inaczej.

4. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Umowę zawiera się na okres co najmniej 4 lat.

6. Jeżeli umowę zawierają małżonkowie, wynagrodzenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie.

7.[38)] Umowa ulega rozwiązaniu, w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa zmieni miejsce sprawowania pieczy zastępczej, opuszczając terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub powiat miejsca zamieszkania, chyba że:

1) starosta, który podpisał z rodziną zastępczą umowę, o której mowa w ust. 1 lub 2, postanowi inaczej lub

2) zmiana miejsca sprawowania pieczy zastępczej jest związana z wyjazdem wakacyjnym.

7a.[39)] W przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, starosta, który zawarł umowę z rodziną zastępczą, może zawrzeć ze starostą powiatu właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania rodziny zastępczej zawodowej porozumienie, które może określać, że zadania związane z funkcjonowaniem rodziny zastępczej zawodowej, w tym dotyczące organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5 i 5a, przyznawania świadczeń i dodatków przysługujących rodzinie zastępczej zawodowej i finansowania rodziny zastępczej zawodowej, wykonuje powiat starosty właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania rodziny zastępczej zawodowej.

7b.[39)] W przypadku odmowy zawarcia przez starostę umowy, o której mowa w ust. 2, odmowa ta wydawana jest pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej, ze szczegółowym uzasadnieniem przyczyn odmowy.

8. W zakresie nieuregulowanym ustawą do umowy mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące umowy zlecenia.

Art. 55. 1. Z kandydatami spełniającymi warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, na ich wniosek, starosta może zawierać umowy o utworzeniu rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka. Do umowy przepisy art. 54 ust. 3–8 i art. 62 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

1a.[40)] Kandydat spełniający warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka składa wniosek, o którym mowa w ust. 1, do starosty powiatu, którego organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydał mu zaświadczenie kwalifikacyjne, o którym mowa w art. 45 ust. 1.

1b.[40)] W przypadku gdy starosta powiatu, o którym mowa w ust. 1a, nie zawarł z kandydatem do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, umowy o utworzeniu odpowiednio rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka, kandydat spełniający warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka może złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1, do starosty powiatu innego niż powiat, o którym mowa w ust. 1a.

---

36) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

37) Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

38) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

39) Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

40) Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Rodzinie zastępczej zawodowej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, o których mowa w ust. 1, do czasu umieszczenia pierwszego dziecka w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, wynagrodzenie nie przysługuje, chyba że umowa stanowi inaczej.

Art. 56. Umowy, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2, zawiera się w ramach limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, określonego w 3-letnim powiatowym programie dotyczącym rozwoju pieczy zastępczej.

Art. 57. 1. (uchylony)

1a. W przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Przepisy art. 64 ust. 3–6 stosuje się.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej, starosta może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Przepisy art. 64 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.

3. Osobą zatrudnioną do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich może być także małżonek niepobierający wynagrodzenia z tytułu umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

4. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do zawierania i rozwiązywania umów z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Art. 58. 1. Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dziecko:

1) na podstawie orzeczenia sądu;

2) w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;

3)[31)] na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego może odmówić, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przyjęcia dziecka:

1) jeżeli łączna liczba umieszczonych w tej rodzinie dzieci przekroczy 3;

2) powyżej 10. roku życia doprowadzonego przez Policję lub Straż Graniczną.

3. W przypadku przyjęcia dziecka w sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego informuje o tym niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, właściwy sąd, starostę oraz ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych.

4. W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o:

1) powrót dziecka do rodziny;

2) przysposobienie;

3) umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 59. 1. W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności:

1) dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;

2)[41)] dzieci na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;

3) małoletnie matki z dziećmi.

2.[42)] W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej nie można w tym samym czasie umieścić dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i dzieci na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

---

41) W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

42) W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

Art. 60. 1. Rodzinny dom dziecka organizuje powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190.

2.[43)] Rodzinny dom dziecka może być organizowany na terenie powiatu innego niż powiat organizujący rodzinny dom dziecka.

3.[44)] W przypadku, o którym mowa w ust. 2, starosta powiatu, który organizuje rodzinny dom dziecka lub zleca realizację tego zadania na podstawie art. 190, może zawrzeć porozumienie ze starostą powiatu, na terenie którego organizowany jest rodzinny dom dziecka.

4.[44)] Porozumienie, o którym mowa w ust. 3, może określać, że zadania związane z funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka, w tym dotyczące organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5a, przyznawania świadczeń i dodatków przysługujących prowadzącemu rodzinny dom dziecka i finansowania rodzinnego domu dziecka, wykonuje powiat właściwy ze względu na miejsce organizacji rodzinnego domu dziecka.

5.[44)] Zadania związane z funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka, w tym dotyczące organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5a, przyznawania świadczeń i dodatków przysługujących prowadzącemu rodzinny dom dziecka i finansowania rodzinnego domu dziecka, wykonuje powiat starosty, który organizuje rodzinny dom dziecka lub zleca realizację tego zadania na podstawie art. 190, chyba że porozumienie, o którym mowa w ust. 3, stanowi inaczej.

Art. 61. 1.[45)] W rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6.

2. W razie konieczności umieszczenia w rodzinnym domu dziecka rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Art. 61a. 1. Z rodziną zastępczą zawodową, w której wychowuje się co najmniej 6 dzieci, spełniającą warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz posiadającą co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza zawodowa, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

2. Z rodziną zastępczą niezawodową lub zawodową spełniającą warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka starosta może zawrzeć, na wniosek tej rodziny, umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

3.[46)] W przypadku odmowy zawarcia przez starostę umowy w sytuacji, o której mowa w ust. 2, odmowa ta wydawana jest pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej, ze szczegółowym uzasadnieniem przyczyn odmowy.

Art. 62. 1. Praca prowadzącego rodzinny dom dziecka jest wykonywana na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

2. Z prowadzącym, o którym mowa w ust. 1, starosta lub podmiot, któremu powiat zlecił organizowanie rodzinnego domu dziecka, zawiera umowę, która określa w szczególności:

1) strony umowy;

2) cel i przedmiot umowy;

3) miejsce sprawowania pieczy zastępczej;

4) sposób i zakres finansowania działalności rodzinnego domu dziecka, ze wskazaniem wysokości środków przeznaczonych na poszczególne cele;

5) liczbę dzieci powierzonych prowadzącemu rodzinny dom dziecka;

6) maksymalną liczbę dzieci, które można umieścić w danym rodzinnym domu dziecka;

6a) gotowość do sprawowania pieczy zastępczej nad małoletnim umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego;

7) wysokość wynagrodzenia przysługującego prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz sposób wypłaty;

8) zasady korzystania ze szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji przez prowadzącego rodzinny dom dziecka;

---

43) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

44) Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

45) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

46) Dodany przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

9) zakres niezbędnej pomocy w razie choroby prowadzącego rodzinny dom dziecka lub problemów z powierzonymi dziećmi;

10) warunki czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem, w szczególności związanego z wypoczynkiem;

11) wysokość kosztów utrzymania i eksploatacji lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka;

12) zasady rozliczania otrzymywanych środków;

13) uprawnienia starosty w zakresie bieżącej kontroli wykonywania umowy;

14) wysokość i warunki przyznawania środków finansowych na remonty lub pokrycie kosztów związanych ze zmianą lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka;

15) czas, na jaki umowa została zawarta;

16) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy.

2a. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 2.

3. Umowę zawiera się na okres co najmniej 5 lat.

4. Jeżeli umowę zawierają małżonkowie, wynagrodzenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie.

5.[47)] Przepisy art. 54 ust. 7 i 7a stosuje się odpowiednio.

Art. 63. 1. W przypadku nieobecności prowadzącego rodzinny dom dziecka dom ten prowadzi wskazana przez niego osoba, która uzyskała pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, wyznaczona przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Do osoby wyznaczonej do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio.

Art. 64. 1. Starosta lub podmiot organizujący rodzinny dom dziecka, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

2. W rodzinnym domu dziecka, w którym przebywa więcej niż 4 dzieci, starosta lub podmiot organizujący rodzinny dom dziecka, na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka, zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

3. Osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zatrudnia się na podstawie:

1) umowy o pracę albo

2) umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

4. Osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, zatrudniona na podstawie umowy o pracę, może być zatrudniona w systemie zadaniowego czasu pracy.

5. Osobą zatrudnioną do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich może być wyłącznie osoba wskazana lub zaakceptowana przez prowadzącego rodzinny dom dziecka, która:

1) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej ograniczona ani zawieszona;

2) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4)[48)] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

[47)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

[48)] Dodany przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5a. Osobą zatrudnioną do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich może być także małżonek niepobierający wynagrodzenia z tytułu umowy o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

5b. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do zawierania i rozwiązywania umów z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

6. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 65. (uchylony)

Art. 66. 1. Przy zapewnianiu pieczy i wychowania dzieciom umieszczonym w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mogą korzystać z pomocy wolontariuszy, organizowanej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Przepisy art. 64 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

2. O potrzebie skorzystania z pomocy, o której mowa w ust. 1, rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka informuje właściwego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 67. 1. Nie można łączyć pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka, a także pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej z funkcją rodziny zastępczej niezawodowej.

2.[45)] W przypadku połączenia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej z funkcją rodziny zastępczej zawodowej albo rodziny zastępczej niezawodowej w rodzinie tej nie może przebywać więcej niż 3 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6. W razie konieczności umieszczenia w takiej rodzinie rodzeństwa, za zgodą tej rodziny oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

3.[45)] W przypadku połączenia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka piecza zastępcza może być sprawowana nad nie więcej niż 8 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6. W przypadku konieczności umieszczenia w tej formie pieczy zastępczej rodzeństwa, za zgodą sprawującego pieczę zastępczą oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Art. 68. Okres pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz okres prowadzenia rodzinnego domu dziecka wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych.

Art. 69. 1. Rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.

2. W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje wynagrodzenie.

3. Rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka informuje organizatora rodzinnej pieczy zastępczej o terminie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, nie później niż 30 dni przed jego planowanym rozpoczęciem.

Art. 70. 1. Osoba, której przysługuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, nie może kontynuować lub podjąć dodatkowego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez zgody właściwego starosty.

2. Starosta, po zasięgnięciu opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej może udzielić zgody, w przypadku gdy kontynuacja lub podjęcie dodatkowego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej nie będzie miało negatywnego wpływu na sprawowanie pieczy zastępczej.

3. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do udzielania zgody, o której mowa w ust. 1.

Art. 71. 1. W przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie wypełnia swoich funkcji lub wypełnia je niewłaściwie, starosta zawiadamia właściwy sąd.

2. W przypadku gdy sąd zmieni orzeczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka z przyczyn, o których mowa w ust. 1, starosta może rozwiązać z tą rodziną zastępczą lub z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka, bez zachowania terminu wypowiedzenia.

3. Wraz z zawiadomieniem, o którym mowa w ust. 1, powiatowe centrum pomocy rodzinie informuje sąd o rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, w których można umieścić dziecko, o osobach spełniających warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, oraz o placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych odpowiednich dla dziecka.

4. Do czasu ponownego umieszczenia w pieczy zastępczej, starosta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ma obowiązek zapewnienia dziecku opieki i wychowania.

Art. 72. W przypadku przeniesienia dziecka do innej rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka dotychczasowa rodzina zastępcza lub osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, za pośrednictwem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, przekazuje, nie później niż w dniu przeniesienia dziecka, osobie sprawującej pieczę zastępczą dokumentację, o której mowa w art. 38a ust. 1 pkt 3–8. Przepisy art. 47 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 73. 1. W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej.

2. Piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej, w szczególności w okresie:

1) czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem, o którym mowa w art. 69, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu;

2) nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Art. 74. 1. Rodziną pomocową może być:

1) rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;

2) małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

2. Rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka może przyjąć dziecko jako rodzina pomocowa bez względu na liczbę dzieci pozostających pod ich opieką.

Art. 75. 1. Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa między starostą a rodziną pomocową.

2. Umowa określa w szczególności:

1) strony umowy;

2) cel i przedmiot umowy;

3) miejsce sprawowania pieczy zastępczej;

4) sposób i zakres finansowania pieczy zastępczej;

5) liczbę dzieci powierzonych rodzinie pomocowej;

6)[49)] wysokość wynagrodzeń, o których mowa w art. 85 ust. 6 i 7, przysługujących rodzinie pomocowej oraz sposób ich wypłaty;

7) zakres niezbędnej pomocy w razie choroby osób tworzących rodzinę pomocową lub problemów z powierzonymi dziećmi;

8) uprawnienia starosty w zakresie bieżącej kontroli wykonywania umowy;

9) czas, na jaki umowa została zawarta;

10) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy.

[49)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. O zawartej umowie starosta zawiadamia niezwłocznie sąd.

3a. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie do zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 2, oraz do powiadamiania sądu o zawartej umowie.

4. Jeżeli umowę zawierają małżonkowie, świadczenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie.

5. W zakresie nieuregulowanym ustawą do umowy mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące umowy zlecenia.

6. Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć 2 miesięcy.

Art. 76. 1. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190.

1a. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej nie może być placówka opiekuńczo-wychowawcza.

2. W przypadku gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

3. Na terenie jednego powiatu może działać więcej niż jeden organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

4. Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;

4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;

13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;

15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;

18)[50] wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie.

Art. 77. 1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1a. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza organizator rodzinnej pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

3. Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;

2) przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;

3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;

4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;

5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;

7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

4. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.

5. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie.

6. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ma prawo do korzystania z poradnictwa zawodowego, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Art. 78. 1. Koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej może być osoba, która:

1) posiada:

   a) wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub

   b) wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, resocjalizacji lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dzieckiem i rodziną lub co najmniej roczne doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka;

2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

3) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

5)[51] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;

6)[51] daje rękojmię należytej realizacji zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie będącej koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

---

[50] Dodany przez art. 1 pkt 26 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

[51] Dodany przez art. 1 pkt 27 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 79. 1. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest zatrudniany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest wykonywana w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy lub umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

3. Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego.

4. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat.

5. W przypadku niewypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 77 ust. 3 pkt 5, z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej stosunek pracy lub umowa o świadczenie usług, o których mowa w ust. 2, mogą zostać rozwiązane bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Art. 80. 1. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

1) *660 zł*[52)] miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;

2) *1000 zł*[52)] miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

1a. (uchylony)

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. (uchylony)

Art. 81. 1. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota *200 zł*[52)] miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

2.[53)] Rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich przysługuje dodatek nie niższy niż kwota *200 zł*[52)] miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Art. 82. 1.[54)] Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługują świadczenie, o którym mowa w art. 80 ust. 1, oraz dodatki, o których mowa w art. 81, również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, na zasadach określonych w art. 37 ust. 2–6.

1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, świadczenia oraz dodatki przysługują w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego.

1b. W przypadku gdy po ukończeniu:

1)[55)] nauki w szkole ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoba opuszczająca rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia wyższe lub do zakładu kształcenia nauczycieli,

2)[55)] studiów pierwszego stopnia osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoba opuszczająca rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia drugiego stopnia

– świadczenia oraz dodatki przysługujące rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługują także za wrzesień.

2. (uchylony)

---

52) Aktualną kwotę ogłasza, w drodze obwieszczenia, minister właściwy do spraw rodziny, na podstawie art. 86 ust. 2 i 3 niniejszej ustawy.

53) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 386 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

54) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

55) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 28 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 83. 1. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;

2) świadczenie na pokrycie:

   a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo,

   b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

2.[56)] Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową albo zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i cieplną, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą.

3. (uchylony)

3a.[56)] Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, starosta jest zobowiązany przyznać rodzinie zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, oraz jeżeli potrzeba przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4. Rodzinie zastępczej zawodowej starosta może raz do roku przyznać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Art. 84. Prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje środki finansowe na:

1)[56)] utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinny dom dziecka na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i cieplną, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, umieszczonych w rodzinnym domu dziecka wraz z prowadzącym rodzinny dom dziecka;

2) pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka – do wysokości środków określonych w umowie, o której mowa w art. 62;

3) pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka – do wysokości środków określonych w umowie, o której mowa w art. 62.

Art. 85. 1.[57)] Rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje miesięczne wynagrodzenie nie niższe niż kwota 4100 zł.

2.[57)] Rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje miesięczne wynagrodzenie nie niższe niż 124% kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. Ustalając wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, bierze się pod uwagę w szczególności kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.

4.[58)] W przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie sprawuje opieki nad dzieckiem z powodu umieszczenia dziecka w jednostce, o której mowa w art. 87 ust. 2, albo opuszczenia rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka przez ostatnie powierzone dziecko, osobę, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osobę opuszczającą rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, nad którymi była sprawowana piecza zastępcza, rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka za okres pozostawania w gotowości do czasu powrotu dziecka z jednostki, o której mowa w art. 87 ust. 2, lub przyjęcia kolejnego dziecka otrzymują wynagrodzenie w wysokości 80% dotychczas otrzymywanego wynagrodzenia.

---

56) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 29 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

57) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

58) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 30 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5. Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż 3 dzieci lub co najmniej jedno dziecko, o którym mowa w art. 81, otrzymuje dodatek w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia.

6.[59)] Rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka za czas sprawowania funkcji rodziny pomocowej otrzymują miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 20% otrzymywanego miesięcznie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

7.[59)] Rodzina zastępcza niezawodowa oraz małżonkowie lub osoba, o których mowa w art. 74 ust. 1 pkt 2, za czas sprawowania funkcji rodziny pomocowej otrzymują miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 20% kwoty, o której mowa w ust. 1.

8.[59)] Wynagrodzenia za czas sprawowania funkcji rodziny pomocowej, o których mowa w ust. 6 i 7, przysługują w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka w danym miesiącu kalendarzowym.

Art. 86. 1. (uchylony)[60)]

2.[61)] Kwoty, o których mowa w art. 54, art. 62, art. 75, art. 80 ust. 1 i art. 81, podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, od dnia 1 czerwca roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, w którym wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie od roku kalendarzowego, w którym była przeprowadzona ostatnio waloryzacja, przekroczył 105%.

3. Wysokość kwot, o których mowa w ust. 2, jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski", w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny, w terminie do końca marca roku kalendarzowego, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.

Art. 87. 1.[62)] Świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81, przyznaje się od dnia:

1) faktycznego umieszczenia dziecka odpowiednio w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko lub osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 i 3, rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;

2) od którego osoba, o której mowa w art. 37 ust. 4–6, przebywa odpowiednio w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, nie wcześniej jednak niż od dnia wyrażenia przez starostę oraz odpowiednio rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka zgód, o których mowa odpowiednio w art. 37 ust. 4–6.

1a. (uchylony)

1b. (uchylony)

2. W przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie ponosi kosztów utrzymania dziecka lub osoby, o której mowa w art. 37 ust. 2–6, w związku z ich pobytem w:[63)]

1) domu pomocy społecznej,

2) specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym,

3) młodzieżowym ośrodku wychowawczym,

4) młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę,

5) specjalnym ośrodku wychowawczym,

6) (uchylony)

7) (uchylony)

8) (uchylony)

9) hospicjum stacjonarnym,

10) oddziale medycyny paliatywnej,

---

59) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
60) Przez art. 1 pkt 31 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
61) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
62) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
63) Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

11) areszcie śledczym,

12) schronisku dla nieletnich,

13) zakładzie karnym,

14) zakładzie poprawczym,

15)[64] okręgowym ośrodku wychowawczym

– otrzymuje świadczenia, o których mowa w art. 80 ust. 1, w wysokości nie niższej niż 20% przyznanych świadczeń.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka dodatki, o których mowa w art. 81, nie przysługują.

4.[65] W przypadku gdy świadczenia oraz dodatki, o których mowa w art. 80 ust. 1 oraz art. 81, przysługują rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka za niepełny miesiąc kalendarzowy, świadczenia oraz dodatki wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka lub osoby, o której mowa w art. 37 ust. 2–6, w danym miesiącu kalendarzowym.

5. W przypadku powierzenia rodzinie pomocowej opieki i wychowania nad dzieckiem umieszczonym w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, rodzinie pomocowej wypłaca się świadczenie i dodatki przysługujące rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, o których mowa w art. 80 ust. 1 oraz art. 81, w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w danym miesiącu w tej rodzinie pomocowej.

Art. 88. 1. Świadczenia, dodatki i dofinansowanie do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 i art. 84, są udzielane na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rodzina pomocowa składa, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie pobierali świadczeń, dodatków lub dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 i art. 84.

3.[66] Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rodzina zastępcza, rodzina pomocowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka składają w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 3d i art. 60 ust. 5.

4. Przyznanie oraz odmowa przyznania świadczeń, dodatków i dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 i art. 84, następuje w drodze decyzji.

5. W przypadku zmiany przepisów regulujących prawo do świadczeń, dodatków i dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 i art. 84, oraz w przypadku zmiany sytuacji osobistej rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, a także w przypadku zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej umieszczonego dziecka, organ właściwy do wydania decyzji może bez zgody rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka zmienić lub uchylić decyzję, o której mowa w ust. 4.

6. Decyzję zmienia się lub uchyla, jeżeli rodzina zastępcza, rodzina pomocowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka marnotrawi przyznane świadczenia.

Art. 89. Osoby otrzymujące świadczenia, dodatki, wynagrodzenia oraz dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w niniejszym rozdziale, zwane dalej „świadczeniami pieniężnymi", są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie pieniężne, o każdej zmianie sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej ich oraz dziecka, która ma wpływ na prawo do tych świadczeń.

Art. 90. W przypadku osób lub małżonków, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń, którym sąd powierzył tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie art. 109 § 2 pkt 5 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140), przepisy art. 80–82, 86 i 87 stosuje się odpowiednio.

Art. 91. Rada powiatu może, w drodze uchwały, podnieść wysokość świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, 83 i 85.

---

64) Dodany przez art. 386 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

65) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

66) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 92. 1. Nienależnie pobrane świadczenia pieniężne podlegają zwrotowi, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, przez osobę, która je pobrała.

2. Za nienależnie pobrane świadczenia pieniężne uważa się świadczenia:

1) wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie albo wstrzymanie wypłaty świadczenia pieniężnego w całości lub w części;

2) przyznane lub wypłacone w przypadku świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia;

3) wypłacone bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, jeżeli stwierdzono nieważność decyzji przyznającej świadczenie pieniężne albo w wyniku wznowienia postępowania uchylono decyzję przyznającą to świadczenie i odmówiono prawa do tego świadczenia.

3. Wysokość należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych oraz termin ich spłaty ustala, w drodze decyzji, organ, który przyznał świadczenie pieniężne.

4. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja ustalająca ich wysokość stała się ostateczna.

5. Bieg przedawnienia, o którym mowa w ust. 4, przerywa odroczenie terminu płatności należności, rozłożenie spłaty należności na raty oraz każda czynność zmierzająca do ściągnięcia należności, jeżeli o czynności tej dłużnik został zawiadomiony.

6. Nie wydaje się decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, jeżeli od terminu ich pobrania upłynęło 10 lat.

6a. Od kwot nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

7. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych wraz z odsetkami, ustalone ostateczną decyzją, podlegają potrąceniu z bieżąco wypłacanych świadczeń pieniężnych.

8. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. Odsetki ustawowe za opóźnienie od kwot nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, naliczane są od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych do dnia spłaty.

10. Uzyskane kwoty zalicza się w pierwszej kolejności na poczet należności najdawniej wymagalnych.

11. Starosta może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. Umorzenie kwoty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczenie terminu płatności albo rozłożenie na raty świadczeń pieniężnych następuje w porozumieniu z wójtem.

Rozdział 3
Instytucjonalna piecza zastępcza

Art. 93. 1. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;

2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

2. Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190.

2a.[67)] Placówka opiekuńczo-wychowawcza może być prowadzona na terenie innego powiatu na zasadzie porozumienia zawartego między starostą powiatu, który prowadzi placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub zleca realizację tego zadania na podstawie art. 190, a starostą powiatu, na terenie którego prowadzona jest placówka opiekuńczo-wychowawcza. Porozumienie może określać, że zadania związane z funkcjonowaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej, w tym dotyczące porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5, przyznawania środków finansowych i finansowania placówki opiekuńczo-wychowawczej, wykonuje powiat starosty, który prowadzi placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub zleca realizację tego zadania na podstawie art. 190.

---

67) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2b. Powiat może połączyć placówkę wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym z placówką opiekuńczo-wychowawczą lub z prowadzoną przez siebie jednostką organizacyjną pomocy społecznej.

3. Samorząd województwa może prowadzić lub zlecić, na podstawie art. 190, prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

3a. Powiat albo samorząd województwa może połączyć prowadzone przez siebie formy instytucjonalnej pieczy zastępczej z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Jeżeli połączenie obejmuje odpowiednio powiatowe centrum pomocy rodzinie albo regionalne ośrodki polityki społecznej, formy instytucjonalnej pieczy zastępczej prowadzone są w ramach tych jednostek.

3b. Przepisów ust. 3a nie stosuje się do placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

4. Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;

2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;

3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;

4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;

5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;

6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;

7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Art. 93a. 1. Osoba kierująca jednostką powstałą w wyniku połączenia, o którym mowa w art. 18c, art. 93 ust. 2b lub 3a, obowiązana jest spełniać obowiązujące wymagania do kierowania co najmniej jedną prowadzoną dotychczas działalnością realizowaną w połączonych jednostkach.

2. Osoby zatrudnione na kierowniczych stanowiskach urzędniczych w jednostce powstałej w wyniku połączenia – z wyłączeniem osoby kierującej jednostką, odpowiedzialne za wykonywanie zadań realizowanych dotychczas w połączonych jednostkach obowiązane są spełniać obowiązujące wymagania dla tych stanowisk.

Art. 94. 1. Powiat może zlecić realizację obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej prowadzonych przez siebie placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

2. Dyrektorem podmiotu, któremu zlecono realizację zadania zapewnienia obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych, może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 97 ust. 3.

Art. 94a. Do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych, w zakresie wykonywanych zadań, o których mowa w art. 93 ust. 4, można zatrudniać osoby, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 2–4.

Art. 95. 1. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie.

2. Umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

3.[44)] W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 14 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, z zastrzeżeniem ust. 3a.

3a. W przypadku gdy umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego dziecko lub osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoba opuszczająca rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6, zostały umieszczone w:[68)]

1) domu pomocy społecznej,

2) specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym,

---

68) Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 35 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3) młodzieżowym ośrodku wychowawczym,

4) młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę,

5) specjalnym ośrodku wychowawczym,

6) hospicjum stacjonarnym,

7) oddziale medycyny paliatywnej,

8) areszcie śledczym,

9) schronisku dla nieletnich,

10) zakładzie karnym,

11) zakładzie poprawczym,

12)[69] okręgowym ośrodku wychowawczym

– dyrektor tej placówki może, pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce, za zezwoleniem wojewody, przyjąć kolejne dziecko.

4.[44] W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 8 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6.

4a. W razie konieczności umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego rodzeństwa, za zgodą dyrektora tej placówki oraz po uzyskaniu zezwolenia wojewody, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci, nie więcej jednak niż 10.

5. Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia możliwość przyjmowania dzieci przez całą dobę.

Art. 96. Placówka opiekuńczo-wychowawcza współpracuje, w zakresie wykonywanych zadań, z sądem, powiatowym centrum pomocy rodzinie, rodziną, asystentem rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych placówki opiekuńczo-wychowawczej, w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia, jeżeli osoby te uzyskają akceptację dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 97. 1. Placówką opiekuńczo-wychowawczą kieruje dyrektor.

1a. W przypadku zapewnienia wspólnej obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego na podstawie przepisów o samorządzie powiatowym placówką opiekuńczo-wychowawczą może kierować dyrektor jednostki obsługującej, która prowadzi wspólną obsługę, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowawcy.

1b. W przypadku zlecenia realizacji obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego na podstawie art. 94 ust. 1 placówką opiekuńczo-wychowawczą może kierować dyrektor podmiotu, któremu zlecono realizację, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowawcy.

2. (uchylony)

2a. W przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki opiekuńczo-wychowawczej przez podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190, placówkami tymi może kierować jeden dyrektor przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowawcy.

3. Dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego może być osoba, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny:

   a) na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą, albo

   b) na dowolnym kierunku, uzupełniony studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie lub resocjalizacji;

2) posiada co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną albo udokumentowane doświadczenie pracy z dziećmi lub rodziną;

---

[69] Dodany przez art. 386 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

3) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

4) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

5a)[70] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;

6) jest zdolna do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do pełnienia tej funkcji.

4. Dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego może być osoba, która:

1) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;

2) posiada świadectwo ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 44;

3) posiada pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącą predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora.

Przepisy ust. 3 pkt 3–6 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie będącej dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 98. 1. Osobą pracującą z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej może być osoba posiadająca następujące kwalifikacje:

1) w przypadku wychowawcy – wykształcenie wyższe:

a)[71] na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą albo

b)[71] na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie lub resocjalizacji, albo

c)[72] na dowolnym kierunku oraz przygotowanie pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela;

2) w przypadku pedagoga – tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika albo pedagogika specjalna;

3) w przypadku psychologa – prawo wykonywania zawodu psychologa w rozumieniu ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów;

4) w przypadku osoby prowadzącej terapię – udokumentowane przygotowanie do prowadzenia terapii o profilu potrzebnym w pracy z dzieckiem i rodziną;

5) w przypadku opiekuna dziecięcego – ukończoną szkołę przygotowującą do pracy w zawodzie opiekuna dziecięcego lub pielęgniarki albo studia pedagogiczne;

6) w przypadku pracownika socjalnego – wykształcenie wyższe uprawniające do wykonywania zawodu.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego posiadającego wykształcenie średnie lub średnie branżowe i pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącą predyspozycji do pełnienia funkcji wychowawcy.

3. W placówce opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi może pracować osoba, która:

1) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

2) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

3a)[73] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;

4) jest zdolna do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy.

---

70) Dodany przez art. 1 pkt 36 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
71) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
72) Dodana przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
73) Dodany przez art. 1 pkt 37 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

5. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie, o której mowa w ust. 1, postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 99. 1. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 97 *ust. 2*, może pełnić równocześnie funkcję wychowawcy.

2. Powiat lub podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, na wniosek dyrektora tej placówki, zatrudnia w placówce:

1) co najmniej jedną osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – w przypadku gdy w placówce przebywa więcej niż 4 dzieci;

2) co najmniej dwie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – w przypadku gdy w placówce przebywa więcej niż 8 dzieci.

Przepis art. 98 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego można zatrudnić tylko osobę wskazaną przez dyrektora. Może to być osoba z nim spokrewniona, spowinowacona lub jego małżonek.

4. Przy zapewnianiu opieki lub wychowania nad dzieckiem przebywającym w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań tej placówki można korzystać z pomocy wolontariuszy. Przepis art. 98 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. W placówce opiekuńczo-wychowawczej w razie potrzeby mogą być zatrudnione osoby do obsługi i administracji. Przepis art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 99a. Niezależnie od dokumentacji i informacji, o których mowa w art. 38a ust. 1, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej ma prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji, w tym prawnej i medycznej, dotyczących dziecka.

Art. 100. 1. Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

2. Pracę z grupą dzieci oraz pracę indywidualną z dzieckiem organizuje wychowawca.

3. Wychowawca realizuje zadania wynikające z planu pomocy dziecku oraz pozostaje w stałym kontakcie z rodziną.

4. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej zgłasza informacje o przebywających w tej placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

4a. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wniosek wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Do wniosku dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej dołącza opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną.

5. W przypadku niewypełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 4, z dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej stosunek pracy może zostać rozwiązany bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Art. 101. 1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

1) socjalizacyjnego;

2) interwencyjnego;

3) specjalistyczno-terapeutycznego;

4) rodzinnego.

2. Typ placówki opiekuńczo-wychowawczej określa jej regulamin.

3. Placówka opiekuńczo-wychowawcza może łączyć zadania placówek, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3.

Art. 102. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;

2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;

3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.

Art. 103. 1. Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki.

2. Do placówki, o której mowa w ust. 1, dziecko przyjmuje się:

1) na podstawie orzeczenia sądu;

2) w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;

3)[31)] na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, przepisów art. 95 ust. 1 i 3 nie stosuje się.

4. Do placówki, o której mowa w ust. 1, nie może być przyjęte dziecko w trakcie samowolnego pobytu poza:

1)[74)] młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym, okręgowym ośrodkiem wychowawczym, zakładem poprawczym, schroniskiem dla nieletnich, aresztem śledczym, zakładem karnym;

2)[74)] zakładem leczniczym, jeżeli pobyt w nim został orzeczony w trybie określonym w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

5. Do placówki, o której mowa w ust. 1, są przyjmowane dzieci niezależnie od miejsca zamieszkania.

6. Pobyt dziecka w placówce, o której mowa w ust. 1, nie może trwać dłużej niż 3 miesiące.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres, o którym mowa w ust. 6, może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o:

1) powrót dziecka do rodziny;

2) przysposobienie;

3) umieszczenie w pieczy zastępczej.

8. O przyjęciu dziecka dyrektor placówki, o której mowa w ust. 1, informuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, sąd, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych.

9. Dziecko poniżej 10. roku życia, przyjęte do placówki, o której mowa w ust. 1, zostaje niezwłocznie przeniesione do jednej z rodzinnych form pieczy zastępczej.

Art. 104. 1. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego może zostać wyodrębniona część organizacyjna dysponująca bazą noclegową i zapewniająca opiekę wychowawczą, czynna przez całą dobę, wykorzystywana w sytuacjach kryzysowych, kiedy dziecko ze względów rodzinnych musi czasowo zamieszkać poza swoją rodziną za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych albo kiedy rodzina musi czasowo uzyskać schronienie.

2. Rada powiatu określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki ponoszenia opłaty za pobyt w wyodrębnionej części organizacyjnej, o której mowa w ust. 1.

Art. 105. 1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;

3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

2. Placówka, o której mowa w ust. 1, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

[74)] W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

Art. 106. 1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza powstaje z dniem uzyskania zezwolenia wojewody właściwego ze względu na miejsce prowadzenia tej placówki.

1a.[75)] Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego mogą być tworzone tylko w przypadku, gdy:

1) utworzenie nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej lub przekształcenie istniejącej placówki opiekuńczo-wychowawczej nie spowoduje zwiększenia liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie danego powiatu albo

2) jest to umotywowane szczególnymi potrzebami lokalnymi.

2. W budynku może się mieścić tylko jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza.

2a. Placówka opiekuńczo-wychowawcza, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 3 i 3a, nie może się mieścić na jednej nieruchomości gruntowej ani w jednym budynku z izbami wytrzeźwień lub z zapewniającymi całodobową opiekę:

1) innymi jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

2) jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej;

3) młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi;

4) młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii;

5) specjalnymi ośrodkami wychowawczymi;

6)[76)] specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;

7) jednostkami organizacyjnymi wymiaru sprawiedliwości;

8) hospicjami;

9) zakładami opiekuńczo-leczniczymi;

10) zakładami pielęgnacyjno-opiekuńczymi;

11) zakładami rehabilitacji leczniczej.

3. Wojewoda może zezwolić na funkcjonowanie w jednym wielorodzinnym budynku więcej niż jednej placówki opiekuńczo-wychowawczej do 14 dzieci, uwzględniając specyfikę i zadania tych placówek oraz potrzeby środowiska lokalnego w przypadku lokali stanowiących odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali.

3a. Wojewoda może zezwolić na funkcjonowanie na jednej nieruchomości gruntowej więcej niż jednej placówki opiekuńczo-wychowawczej do 14 dzieci, uwzględniając specyfikę i zadania tych placówek oraz potrzeby środowiska lokalnego.

4. Wojewoda, na wniosek podmiotu występującego o zezwolenie, może wydać zezwolenie, jeżeli podmiot ten:[77)]

1) spełnia warunki określone w ustawie i standardy określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127;

2) przedstawi:

   a) dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nieruchomości, na terenie której placówka opiekuńczo-wychowawcza ma prowadzić działalność,

   b) odpis z właściwego rejestru,

   c) oświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON oraz numerze identyfikacji podatkowej NIP,

   d) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku zaświadczenie właściwego organu gminy o zgodności lokalizacji obiektu, w którym będzie prowadzona placówka opiekuńczo-wychowawcza, z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

   e) pozytywną opinię starosty powiatu, na terenie którego będzie prowadzona placówka opiekuńczo-wychowawcza, w przypadku placówki opiekuńczo-wychowawczej organizowanej przez podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania,

---

75) Dodany przez art. 1 pkt 38 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

76) W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 9.

77) Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 38 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

f) pozytywne opinie właściwego miejscowo komendanta powiatowego lub miejskiego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego o warunkach bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie mieścić się placówka opiekuńczo-wychowawcza, oraz najbliższego jej otoczenia, mając na uwadze specyfikę placówki,

g) statut placówki opiekuńczo-wychowawczej lub jego projekt,

h) regulamin organizacyjny placówki opiekuńczo-wychowawczej lub jego projekt,

i) informację o sposobie finansowania placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz o niezaleganiu w regulowaniu zobowiązań podatkowych i składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,

j)[78] opinię Rzecznika Praw Dziecka o zasadności utworzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1a pkt 2.

5. Dokumenty, o których mowa w ust. 4 pkt 2 lit. f, są wymagane w przypadku, gdy wojewoda po przeprowadzeniu oględzin obiektu zażąda ich przedstawienia.

5a.[79] Wojewoda, wydając zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, kieruje się dobrem dziecka oraz przesłankami wskazującymi na brak możliwości zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej, mimo podejmowanych działań na rzecz pozyskania kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.

6. Zezwolenie wydaje się po przeprowadzeniu oględzin obiektu, w którym placówka opiekuńczo-wychowawcza ma prowadzić działalność.

7. Zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej wydaje się na czas nieokreślony.

7a.[80] W zezwoleniu wojewoda określa liczbę miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym liczbę miejsc przewidzianych dla każdego typu placówki – w przypadku placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania na podstawie art. 101 ust. 3.

8. Po uzyskaniu zezwolenia placówka opiekuńczo-wychowawcza podlega wpisowi do rejestru placówek, o którym mowa w art. 186 pkt 1.

9. Jeżeli podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej:

1) przestał spełniać warunki określone w ustawie i standardy usług określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127,

2) nie przedstawi, na żądanie wojewody, w wyznaczonym terminie, aktualnych dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 2 lit. b–g

– wojewoda wyznacza dodatkowy termin na spełnienie tych warunków lub standardów albo na dostarczenie wymaganych dokumentów lub informacji.

10. Po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu, o którym mowa w ust. 9, wojewoda cofa zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej.

11. W przypadku cofnięcia zezwolenia wojewoda wykreśla placówkę opiekuńczo-wychowawczą z rejestru placówek, o którym mowa w art. 186 pkt 1.

Art. 107. 1. Podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą nie może jej zlikwidować bez zgody wojewody.

2. Wojewoda wydaje zgodę na likwidację placówki opiekuńczo-wychowawczej, jeżeli starosta zapewni właściwą pieczę zastępczą dzieciom z tej placówki.

3. Dokumentację likwidowanej placówki opiekuńczo-wychowawczej przechowuje starosta właściwy ze względu na siedzibę placówki.

Art. 108. 1. Na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej lub na wniosek wychowawcy, za zgodą dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, po zasięgnięciu opinii powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, starosta powiatu, który skierował dziecko do placówki opiekuńczo-wychowawczej, może przenieść dziecko do innej placówki opiekuńczo-wychowawczej tego samego typu.

78) Dodana przez art. 1 pkt 38 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
79) Dodany przez art. 1 pkt 38 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
80) Dodany przez art. 1 pkt 38 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. O przeniesieniu dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie orzeczenia sądu starosta informuje właściwy sąd.

3. Placówka opiekuńczo-wychowawcza, za zgodą starosty, może przyjąć dziecko z terenu innego powiatu, jeśli dysponuje wolnym miejscem w tej placówce.

Art. 109. 1. W regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej są umieszczane dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

2.[81)] W regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 30 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6.

3.[81)] Wojewoda, uwzględniając specyfikę i zadania regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, może zezwolić na umieszczenie większej liczby dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, nie więcej jednak niż 45.

Art. 110. Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, za zgodą marszałka województwa, może przyjąć dziecko z powiatu leżącego w granicach innego województwa, jeżeli dysponuje wolnym miejscem.

Art. 111. 1. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym umieszcza się dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

2. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

3. Pobyt dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym nie może trwać dłużej niż do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Art. 112. Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne zapewniają specjalistyczną opiekę medyczną i rehabilitację dzieciom umieszczonym w tych placówkach i ośrodkach.

Art. 113.[82)] 1. Do regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych przepisy art. 93 ust. 4, art. 94, art. 95 ust. 5, art. 96–100, art. 106 ust. 1–2, ust. 2a pkt 1–8 i ust. 3–7 i 8–11, art. 107 i art. 108 stosuje się odpowiednio.

2. Do interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych przepisy art. 93 ust. 4, art. 94, art. 95 ust. 5, art. 96–100, art. 106 ust. 1–2, ust. 2a pkt 1–7 i ust. 3–7 i 8–11, art. 107, art. 108 oraz art. 110 stosuje się odpowiednio.

Art. 113a. (uchylony)

Art. 114. 1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego otrzymuje środki finansowe na utrzymanie dziecka oraz środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

2. Rada powiatu, w drodze uchwały, może zwiększyć wysokość środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz wysokość środków finansowych na bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Art. 115. 1. Środki finansowe na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przysługują w zryczałtowanej kwocie nie niższej niż 660 zł miesięcznie.

2. Środki finansowe na utrzymanie dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przysługują w zryczałtowanej kwocie nie niższej niż 860 zł miesięcznie.

2a. (uchylony)

3. Zryczałtowana kwota, o której mowa w ust. 1 i 2, obejmuje wydatki na:

1) wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych dziecka;
2) wyposażenie w:
   a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb dziecka,
   b) środki higieny osobistej;
3) podręczniki, pomoce i przybory szkolne;

---

81) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 39 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
82) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

4) koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego;

5) zajęcia kulturalne, rekreacyjne i sportowe;

6) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego dziecka;

7) miesięczną drobną kwotę do własnego dysponowania przez dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

8) opłatę za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego.

4. Zryczałtowana kwota, o której mowa w ust. 1 i 2, może zostać zwiększona o wydatki na:

1) dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia – raz w roku;

2) pokrycie:

a) niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo,

b) wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

Art. 116. 1. Środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego są określane w miesięcznych i rocznych stawkach.

2. W miesięcznych stawkach są określane środki finansowe na:

1) utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym albo domu jednorodzinnego, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego;

2) usługi telekomunikacyjne.

3. W rocznych stawkach są określane środki finansowe na:

1) bieżące naprawy, remonty oraz wyposażenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w sprzęt niezbędny dla umieszczonych w niej dzieci;

2) świadczenia opieki zdrowotnej, które w całości lub w części nie są finansowane ze środków publicznych na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

3) wyrównywanie opóźnień w nauce.

Art. 117. 1. Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego, przysługują w miesięcznej stawce odpowiadającej wysokości kwoty kosztów ponoszonych na czynsz, opłaty za energię elektryczną i cieplną, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, windę, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, koszty związane z kosztami eksploatacji i remontów, zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną, z uwzględnieniem podatku od nieruchomości i opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów, podzielonej przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu i pomnożonej przez liczbę dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz dyrektora placówki.

2. Środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego, przysługują w miesięcznej stawce odpowiadającej wysokości kwoty kosztów ponoszonych na czynsz, opłaty za energię cieplną i elektryczną, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, abonament telewizyjny i radiowy, ryczałt na zakup opału, koszty związane z kosztami eksploatacji i remontów, z uwzględnieniem podatku od nieruchomości i opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów, podzielonej przez liczbę osób zamieszkujących w domu jednorodzinnym i pomnożonej przez liczbę dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz dyrektora placówki.

Art. 118. 1. Środki finansowe na usługi telekomunikacyjne przysługują w miesięcznej stawce odpowiadającej wysokości kosztów ponoszonych na abonament i połączenia telefoniczne w ruchu automatycznym.

2. Wysokość środków finansowych na połączenia telefoniczne w ruchu automatycznym, w kwocie nie wyższej niż 346 zł, ustala starosta w porozumieniu z dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Art. 119. 1. Środki finansowe na bieżące naprawy i remonty przysługują w rocznej stawce odpowiadającej wysokości ponoszonych kosztów podzielonych przez liczbę osób zamieszkujących w lokalu mieszkalnym lub domu jednorodzinnym i pomnożonej przez liczbę dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w kwocie nie wyższej niż 1581 zł na dziecko.

2. Środki finansowe na wyposażenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w sprzęt niezbędny dla umieszczonych w niej dzieci, z uwzględnieniem standardu usług świadczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przysługują w rocznej stawce odpowiadającej wysokości poniesionych kosztów, w kwocie nie wyższej niż 2915 zł na dziecko.

Art. 120. Środki finansowe na świadczenia opieki zdrowotnej, które w całości lub w części nie są finansowane ze środków publicznych na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, lub na wyrównywanie opóźnień w nauce przysługują w rocznej stawce ustalonej ze starostą w miarę wystąpienia potrzeb, w wysokości poniesionych wydatków, w kwocie nie wyższej niż 2685 zł na dziecko.

Art. 121. Do kwot, o których mowa w art. 115 ust. 1 i 2 i art. 118–120, przepisy art. 86 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 121a. (uchylony)

Art. 121b.[83)] 1. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa dzieci lub osób zatrudnionych lub ochrony mienia, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym może zostać wprowadzony szczególny nadzór nad pomieszczeniami placówki albo ośrodka lub terenem wokół placówki albo ośrodka w postaci środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu (monitoring).

2. Monitoring może zostać wprowadzony przez dyrektora:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej – w uzgodnieniu odpowiednio ze starostą albo kierownikiem podmiotu, któremu powiat zlecił prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej;

2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej – w uzgodnieniu odpowiednio z marszałkiem województwa albo kierownikiem podmiotu, któremu samorząd województwa zlecił prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – w uzgodnieniu odpowiednio z marszałkiem województwa albo kierownikiem podmiotu, któremu samorząd województwa zlecił prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

3. Monitoring nie stanowi środka nadzoru nad jakością wykonywania pracy przez pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

4. Monitoring nie obejmuje pokoi mieszkalnych dzieci, pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, pomieszczeń, w których dzieciom jest udzielana pomoc psychologiczno-pedagogiczna, pomieszczeń przeznaczonych do odpoczynku i rekreacji dzieci lub osób zatrudnionych, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, gabinetu profilaktyki zdrowotnej, szatni i przebieralni.

5. Nagrania obrazu zawierające dane osobowe dzieci, osób zatrudnionych i innych osób, które w wyniku tych nagrań można zidentyfikować, placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna lub interwencyjny ośrodek preadopcyjny przetwarzają wyłącznie w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom lub osobom zatrudnionym lub ochrony mienia w tych jednostkach i przechowują przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia nagrania.

6. W przypadku gdy dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego powziął wiadomość, że nagrania obrazu mogą stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie przepisów prawa, termin określony w ust. 5 ulega przedłużeniu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Nagrania te są przekazywane właściwemu organowi prowadzącemu postępowanie.

7. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 5 lub 6, uzyskane w wyniku monitoringu nagrania obrazu zawierające dane osobowe dzieci, osób zatrudnionych i innych osób, które w wyniku tych nagrań można zidentyfikować, podlegają zniszczeniu, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

8. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego informuje dzieci i osoby zatrudnione w placówce albo ośrodku o wprowadzeniu monitoringu, w sposób przyjęty w danej placówce albo ośrodku, nie później niż 14 dni przed uruchomieniem monitoringu.

9. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego przed dopuszczeniem osoby do wykonywania obowiązków służbowych informuje ją na piśmie o prowadzeniu monitoringu.

10. W przypadku wprowadzenia monitoringu dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oznacza pomieszczenia i teren monitorowany w sposób widoczny i czytelny, za pomocą odpowiednich znaków lub ogłoszeń dźwiękowych, nie później niż dzień przed jego uruchomieniem.

11. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego uzgadnia odpowiednio ze starostą albo z marszałkiem województwa, albo z odpowiednim podmiotem, o którym mowa w ust. 2, środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony przechowywanych nagrań obrazu oraz danych osobowych dzieci, osób zatrudnionych i innych osób, które w wyniku tych nagrań można zidentyfikować, uzyskanych w wyniku monitoringu, a następnie wprowadza te środki techniczne.

---

83) Dodany przez art. 1 pkt 41 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 122. Wojewoda sprawuje kontrolę nad działalnością placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Art. 122a. Kontrola nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi i interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi obejmuje w szczególności:

1) przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych;
2) działania placówki na rzecz utrzymania przez dziecko kontaktów z rodziną;
3) zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw;
4) przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Art. 123. (uchylony)

Art. 124. (uchylony)

Art. 125. (uchylony)

Art. 126. (uchylony)

Art. 127. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób kierowania i przyjmowania dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz ich opuszczania, z uwzględnieniem dzieci cudzoziemców,
2) organizację placówek i ośrodków, o których mowa w pkt 1, w tym:
   a) maksymalną liczbę dzieci pozostających pod opieką jednego wychowawcy oraz innych osób pracujących z dziećmi, w zależności od organizacji pracy i potrzeb dzieci,
   b) warunki sprawowania opieki w godzinach nocnych,
   c) organizację pracy wychowawczej, w tym tryb przeprowadzania diagnozy psychofizycznej dziecka,
   d) prowadzoną dokumentację dotyczącą dziecka,
3) standardy usług świadczonych w placówkach i ośrodkach, o których mowa w pkt 1,
4) wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki lub ośrodka, o którym mowa w pkt 1

– uwzględniając zadania realizowane przez placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne, potrzebę zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tych placówek i ośrodków oraz odpowiedniego poziomu świadczonych usług, a także kontaktów dziecka z jego rodziną.

Rozdział 4

Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

Art. 128. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ocenia:

1) sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka;
2) rodzinę zastępczą oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Art. 129. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka w celu:

1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
3) modyfikowania planu pomocy dziecku;
4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
6) oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), przepisów o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej.

Art. 130. 1. Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje na posiedzeniu z udziałem:

1) odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka;

2) pedagogiem;

3) psychologiem;

4) właściwym asystentem rodziny;

5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;

6) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;

7) rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

2. Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, centrum usług społecznych, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Art. 131. 1. Ocena sytuacji dziecka powinna być przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

2.[84)] Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu oraz ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

Art. 132. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Art. 133. Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka.

Art. 134. 1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

2. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

2a. Do ocen, o których mowa w ust. 1 i 2, rodzina zastępcza i prowadzący rodzinny dom dziecka mogą złożyć, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, zastrzeżenia do starosty.

2b. Starosta rozpatruje zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.

2c. W przypadku, gdy starosta nie rozpatrzy zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2a, w terminie, o którym mowa w ust. 2b, uznaje się, że zastrzeżenia te zostały uwzględnione przez starostę.

2d. W razie uwzględnienia zastrzeżeń przez starostę ocenę rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka sporządza się po raz drugi. Do oceny sporządzonej po raz drugi przysługują zastrzeżenia na zasadach określonych w ust. 2a–2c.

3. W przypadku negatywnej ostatecznej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka, kolejna ocena jest dokonywana nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia dokonania tej oceny. W przypadku kolejnej negatywnej ostatecznej oceny organizator rodzinnej pieczy zastępczej kieruje do sądu wniosek o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

4. W przypadku rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka w celu ustalenia zasadności przedłużenia okresu obowiązywania umowy, o której mowa odpowiednio w art. 54 lub art. 62, oceny dokonuje się także na trzy miesiące przed wygaśnięciem tej umowy.

5. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza termin oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka, uwzględniając stopień przygotowania rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka do wykonywania ich zadań.

Art. 135. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, zwany dalej „zespołem”, ocenia sytuację umieszczonego dziecka.

---

84) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 42 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 136. Zespół dokonuje oceny dziecka w celu:

1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;

2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;

3) modyfikowania planu pomocy dziecku;

4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;

5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;

6) oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej;

7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej.

Art. 137. 1. W skład zespołu wchodzą:

1) dyrektor placówki lub osoba przez niego wyznaczona;

2) pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, jeżeli są zatrudnieni w placówce;

3) wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka;

4) przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;

5) lekarz i pielęgniarka, w miarę indywidualnych potrzeb dziecka;

5a) rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych praw rodzicielskich;

6) inne osoby, w szczególności asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka oraz przedstawiciel ośrodka adopcyjnego.

2. Do udziału w posiedzeniu zespołu mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce położenia placówki, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, centrum usług społecznych, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Art. 138. 1. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące.

2.[85)] Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu oraz ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

Art. 139. 1. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oceny sytuacji dziecka dokonuje dyrektor w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej właściwym ze względu na położenie placówki.

2. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wspiera dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w sporządzeniu planu pomocy dziecku.

3. Przepisy art. 136 i 138 stosuje się odpowiednio.

Art. 139a. 1. Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego należy także:

1) sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia dziecka;

2) sporządzanie opinii o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko;

3) sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mającej na celu stwierdzenie, że przysposobienie to leży w jego najlepszym interesie;

4) sporządzanie opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej;

5) sporządzanie opinii o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu nieznalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa;

6) przekazywanie właściwemu ośrodkowi adopcyjnemu informacji i dokumentacji, o których mowa w art. 38a ust. 1, oraz informacji o przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

---

85) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 43 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 1, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę konieczność zagwarantowania, że przysposobienie leży w najlepszym interesie dziecka.

3. Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 3, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę w szczególności możliwość zapewnienia dziecku stabilnego, rodzinnego środowiska wychowawczego, w tym zastępczego, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Sporządzając opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego biorą pod uwagę w szczególności więzi między rodzeństwem.

5. Opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przekazuje właściwemu ośrodkowi adopcyjnemu.

Art. 139b. Do ocen oraz zastrzeżeń, o których mowa w niniejszym rozdziale, przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803) nie stosuje się.

DZIAŁ IV

Pomoc dla osób usamodzielnianych

Art. 140. 1. Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na:
   a) kontynuowanie nauki,
   b) usamodzielnienie,
   c) zagospodarowanie;
2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
   a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
   b) zatrudnienia;
3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

2. Przez osobę usamodzielnianą rozumie się również osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności.

3. W przypadku gdy osoba usamodzielniana:

1) przebywa w domu pomocy społecznej albo placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym lub przewlekle chorym,
2) otrzymuje pomoc dla osób usamodzielnianych w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej

– pomoc, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje.

Art. 141. 1. Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

1) 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;
2) roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

2. Do okresów pobytu w pieczy zastępczej, o których mowa w ust. 1, wlicza się również:

1)[86] okresy pobytu w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz w okręgowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zapewniającym całodobową opiekę, i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej nie zostało uchylone;

2)[87] okres pobytu osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, na zasadach określonych w art. 37 ust. 2–6.

Art. 142. (uchylony)[88]

Art. 143. 1. Pomoc, o której mowa w art. 140 ust. 1, jest przyznawana lub udzielana na wniosek osoby usamodzielnianej.

2. Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki i pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

3. Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu zatrudnienia składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

4. W przypadku cudzoziemców wniosek składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

Art. 144. Osoby usamodzielniane są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał pomoc, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1, o każdej zmianie ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która ma wpływ na prawo do tych świadczeń.

Art. 145. 1. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:

1) zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia;

2) sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

2. Osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

3.[89] Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, pracownik organizacji pozarządowej w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub inna osoba wyznaczona przez tę organizację do pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia, lub inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą i zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

4. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

5. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie informuje powiat właściwy ze względu na planowane miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej o zamiarze osiedlenia się tej osoby w miejscowości wskazanej w indywidualnym programie usamodzielnienia oraz przesyła mu kopię tego programu i informacje o opiekunie usamodzielnienia.

---

86) W brzmieniu ustalonym przez art. 386 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.
87) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 44 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
88) Przez art. 1 pkt 45 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
89) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

6.[90] Osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia:

1) może dokonać, w przypadku zmiany sytuacji życiowej tej osoby,

2) dokonuje, w przypadkach, o których mowa w art. 37 ust. 4–6, po uzyskaniu zgody odpowiednio starosty albo marszałka województwa oraz zgody odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej

– zmian w indywidualnym programie usamodzielnienia.

6a.[91] Zmiany indywidualnego programu usamodzielnienia wymagają zatwierdzenia przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

7. Po zakończeniu realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie dokonują oceny końcowej procesu usamodzielnienia.

8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomoc na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie może być przyznana osobie usamodzielnianej, której indywidualny program usamodzielnienia został zatwierdzony po terminie określonym w art. 145 ust. 4.

9. Pomoc na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

Art. 146. 1. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

1) w szkole;

2) w zakładzie kształcenia nauczycieli;

3) w uczelni;

4) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;

5) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

2. Wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, wynosi nie mniej niż *500 zł*[52] miesięcznie.

3. Pomoc, o której mowa w ust. 1, przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego.

5. W przypadku gdy po ukończeniu:

1) nauki w szkole ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej osoba usamodzielniana została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia wyższe lub do zakładu kształcenia nauczycieli,

2) studiów pierwszego stopnia osoba usamodzielniana została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia drugiego stopnia

– pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje także za wrzesień.

6. (uchylony)

7. W przypadku gdy uprawnienie do pomocy na kontynuowanie nauki nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, pomoc przyznaje się w wysokości proporcjonalnej do liczby dni w danym miesiącu kalendarzowym, w których przysługuje pomoc.

Art. 147. Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

1) kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie;

2) bez uzasadnionych powodów zmieniła trzykrotnie, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu;

3) została umieszczona w zakładzie karnym.

---

[90] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

[91] Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 148. 1. Pomoc na kontynuowanie nauki można zawiesić w przypadku, gdy:

1) w trakcie kształcenia w zakładzie kształcenia nauczycieli lub w uczelni osoba usamodzielniana przebywa na urlopie od zajęć;

2) osoba usamodzielniana nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

2. Zawieszenie pomocy na kontynuowanie nauki następuje z urzędu lub na wniosek osoby usamodzielnianej, w drodze decyzji.

Art. 149. 1. Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż *3300 zł*[52)], jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;

2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:

   a) nie mniej niż *6600 zł*[52)] – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,

   b) nie mniej niż *3300 zł*[52)] – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,

   c) nie mniej niż *1650 zł*[52)] – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

2. Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

3. W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki.

Art. 150. 1. Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż *1500 zł*[52)], a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż *3000 zł*[52)].

2. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Art. 151. 1. Przyznanie oraz odmowa przyznania pomocy dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie następuje w drodze decyzji.

2. W przypadku zmiany przepisów regulujących prawo do pomocy dla osoby usamodzielnianej lub jej wysokość oraz w przypadku zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej osoby usamodzielnianej, organ właściwy do wydania decyzji może bez zgody osoby usamodzielnianej zmienić lub uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1.

3. Decyzję zmienia się lub uchyla, jeżeli osoba usamodzielniana marnotrawi przyznane świadczenia.

4. Udzielenie osobie usamodzielnianej pomocy, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 2, nie wymaga wydania decyzji.

Art. 152. Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

1) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;

2) osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą;

3) osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;

4) stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;

5) osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;

6) osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Art. 152a.[92)] W przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywa w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej na zasadach określonych w art. 37 ust. 4–6, pomoc, o której mowa w art. 140 ust. 1, ulega zawieszeniu do dnia opuszczenia odpowiednio rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej. Zawieszenie pomocy, o której mowa w art. 140 ust. 1, następuje z urzędu, w drodze decyzji.

Art. 153. Do pomocy dla osób usamodzielnianych przepisy art. 86 ust. 2 i 3, art. 91 i 92 stosuje się odpowiednio.

---

92) Dodany przez art. 1 pkt 47 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

DZIAŁ V

Postępowanie adopcyjne

Art. 154. 1. Prowadzenie procedur przysposobienia oraz przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka, zwanych dalej „kandydatami do przysposobienia dziecka", stanowi wyłączną kompetencję ośrodka adopcyjnego.

2. Ośrodek adopcyjny prowadzi samorząd województwa lub podmiot, któremu samorząd województwa zlecił realizację tego zadania, na podstawie art. 190.

3. W przypadku zlecenia realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2, marszałek województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na okres co najmniej 5 lat.

4. Marszałek województwa publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej województwa wykaz ośrodków adopcyjnych, które na terenie województwa prowadzą postępowania adopcyjne.

Art. 155. 1. Ośrodek adopcyjny w realizacji swoich zadań kieruje się dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw.

2. Ośrodek adopcyjny współpracuje ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z innymi podmiotami właściwymi w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Art. 155a.[93)] 1. Minister właściwy do spraw rodziny zapewnia system teleinformatyczny służący do prowadzenia procedur dotyczących spraw z zakresu przysposobienia dziecka i umożliwia dostęp do tego systemu marszałkom województw oraz ośrodkom adopcyjnym – w celu realizacji ich zadań w zakresie procedur dotyczących spraw z zakresu przysposobienia dziecka, a także wojewodzie i zarządowi województwa – w celu kontroli zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych procedur przysposobienia.

2. Administratorami danych osobowych przetwarzanych w systemie, o którym mowa w ust. 1, są:

1) minister właściwy do spraw rodziny w zakresie utrzymania systemu, zapewnienia ochrony danych osobowych w nim zawartych, monitorowania realizacji zadań z wykonywania ustawy, wydawania opinii, o których mowa w art. 164 ust. 11, oraz wykonywania zadań organu centralnego, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 9;

2) ośrodek adopcyjny w zakresie prowadzenia procedur adopcyjnych i przetwarzanych danych osobowych;

3) marszałek województwa w zakresie nadawania i cofania uprawnień dostępu do systemu ośrodkom adopcyjnym.

3. Zabezpieczenia stosowane przez administratorów danych w celu ochrony danych osobowych polegają co najmniej na:

1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;

2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, dokonuje w systemie, o którym mowa w ust. 1, pseudonimizacji danych dziecka niezwłocznie po utracie przez dziecko kwalifikacji do przysposobienia. Podmiot ten przechowuje dane, w tym dane poddane pseudonimizacji, przez okres roku od dnia ukończenia przez daną osobę 18. roku życia. Dane usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

5. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, dokonuje w systemie, o którym mowa w ust. 1, pseudonimizacji danych kandydatów do przysposobienia dziecka niezwłocznie po utracie ważności pozytywnej opinii kwalifikacyjnej wydanej kandydatom do przysposobienia dziecka, wydaniu kandydatom do przysposobienia dziecka negatywnej opinii kwalifikacyjnej lub rezygnacji kandydatów do przysposobienia dziecka z udziału w procedurze adopcyjnej. Podmiot ten przechowuje dane, w tym dane poddane pseudonimizacji, przez okres roku od dnia poddania ich pseudonimizacji. Dane usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

6. Minister właściwy do spraw rodziny, marszałek województwa, wojewoda i zarząd województwa przechowują dane dzieci i kandydatów do przysposobienia dziecka do dnia poddania ich pseudonimizacji zgodnie z odpowiednio ust. 4 lub 5, z zastrzeżeniem ust. 7. Dane dzieci i kandydatów do przysposobienia dziecka usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania.

7. Minister właściwy do spraw rodziny w celu zapewnienia, utrzymania i rozwoju systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, przechowuje dane dzieci i kandydatów do przysposobienia dziecka do dnia usunięcia ich przez podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

---

93) Dodany przez art. 1 pkt 48 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 156. 1. Do zadań ośrodka adopcyjnego należy, w szczególności:

1) kwalifikacja dzieci zgłoszonych do przysposobienia oraz sporządzanie dla dziecka zakwalifikowanego do przysposobienia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej oraz gromadzenie aktualnych informacji o stanie zdrowia dziecka;

1a) promowanie idei adopcji, w tym poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka;

2) dobór rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka;

3) współpraca z sądem opiekuńczym, polegająca w szczególności na powiadamianiu o okolicznościach uzasadniających wszczęcie z urzędu postępowania opiekuńczego;

4) udzielanie pomocy w przygotowaniu wniosków o przysposobienie i zgromadzeniu niezbędnych dokumentów;

5) gromadzenie i aktualizowanie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione;

6) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych kandydatów do przysposobienia dziecka;

7) przeprowadzanie analizy sytuacji osobistej, zdrowotnej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej kandydatów do przysposobienia dziecka, zwanej dalej „wywiadem adopcyjnym”;

8) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej dla kandydatów do przysposobienia dziecka;

9) wspieranie psychologiczno-pedagogiczne kandydatów do przysposobienia dziecka oraz osób, które przysposobiły dziecko;

10) organizowanie szkoleń dla kandydatów do przysposobienia dziecka;

11) wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka, sporządzanie opinii kwalifikacyjnej o kandydatach do przysposobienia dziecka oraz opinii, o której mowa w art. 586 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego;

11a) prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń;

11b) prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń;

12) zapewnienie pomocy psychologicznej kobietom w ciąży oraz pacjentkom oddziałów ginekologiczno-położniczych, które sygnalizują zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu;

13) prowadzenie dokumentacji z zakresu wykonywanych zadań.

2. Ośrodki adopcyjne wykonują swoje zadania nieodpłatnie.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 157. 1.[94)] Przy określaniu godzin pracy ośrodka adopcyjnego uwzględnia się konieczność świadczenia usług przez ośrodek adopcyjny również w godzinach popołudniowych, co najmniej raz w tygodniu, lub w co najmniej jedną sobotę w miesiącu.

2.[95)] Szczegółowe zadania oraz organizację działania, w tym godziny pracy, ośrodka adopcyjnego określa regulamin organizacyjny tego ośrodka, opracowany przez dyrektora ośrodka w porozumieniu z marszałkiem województwa.

Art. 158. 1. Dyrektorem ośrodka adopcyjnego może być osoba, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia, socjologia, pedagogika, nauki o rodzinie lub prawo;

2) posiada co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną;

3) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;

4) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

6)[96)] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie będącej dyrektorem ośrodka adopcyjnego postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

---

94) Dodany przez art. 1 pkt 49 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

95) Oznaczenie ust. 2 nadane przez art. 1 pkt 49 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

96) Dodany przez art. 1 pkt 50 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 159. 1. Osobą pracującą w ośrodku adopcyjnym, zajmującą się prowadzeniem procedur przysposobienia lub przygotowaniem osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka może być osoba, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny:
   a) na kierunku psychologia, pedagogika, nauki o rodzinie lub prawo, albo
   b) na dowolnym kierunku, uzupełniony studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub nauk o rodzinie;
2)[97] posiada co najmniej roczne doświadczenie w zakresie pracy z dzieckiem lub rodziną;
3) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
4) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
6)[98] nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie, o której mowa w ust. 1, postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 160. 1. Ośrodek adopcyjny współpracuje z kandydatami do przysposobienia dziecka w zakresie opieki nad dzieckiem i jego wychowania, w szczególności w następujących dziedzinach:

1) diagnoza pedagogiczna i psychologiczna dzieci i rodzin;
2) problemy wychowawcze w rodzinie;
3) problemy związane z rozwojem dziecka.

2. Ośrodek adopcyjny wspiera osoby, które przysposobiły dziecko, w wykonywaniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

1) pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych;
2) poradnictwo i terapię, w tym terapię rodzinną;
3) pomoc pedagogiczną i psychologiczną;
4) pomoc prawną w zakresie prawa rodzinnego.

3. Pomocy i poradnictwa, o których mowa w ust. 2, udziela się na wniosek.

Art. 161. 1. Ośrodek adopcyjny prowadzi:

1) dokumentację dotyczącą:
   a) kandydatów do przysposobienia dziecka,
   b) szkoleń osób, o których mowa w lit. a,
   c) dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia, w tym dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie,
   d) pomocy pedagogicznej, psychologicznej i z zakresu prawa rodzinnego udzielonej osobom, które przysposobiły dziecko, i rodzinom naturalnym;
2) rejestr osób, które ukończyły szkolenie, o którym mowa w art. 172 ust. 1.

1a.[99] Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i c, jest prowadzona z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 155a ust. 1.

2. Ośrodek adopcyjny, realizując zadania związane z prowadzeniem procedur przysposobienia, przetwarza informacje dotyczące kandydatów do przysposobienia dziecka w następującym zakresie:[100]

1) imię i nazwisko;
2) obywatelstwo;

---

[97] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 51 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[98] Dodany przez art. 1 pkt 51 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[99] Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[100] Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3)[101] adres miejsca zamieszkania i zwykłego pobytu;

3a)[102] data urodzenia;

3b)[102] numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4) stan cywilny;

4a)[103] pozbawienie, zawieszenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej;

5) wykształcenie;

6) zawód;

7) miejsce pracy;

8) warunki mieszkaniowe;

9)[104] źródła i wysokość dochodu;

10) dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;

11) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego;

12)[105] figurowanie albo niefigurowanie w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;

13)[105] dzieci pozostające na utrzymaniu, w tym pod władzą rodzicielską, wraz z danymi o ich wieku, stanie zdrowia i rozwoju – w celu doboru rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka;

14)[105] wyznanie i pochodzenie etniczne – w celu doboru rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka;

15)[105] dobrowolnie przedłożone przez kandydata referencje;

16)[105] stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa ze zgłoszonymi do przysposobienia dziećmi;

17)[105] numer telefonu i adres poczty elektronicznej;

18)[105] inne informacje wynikające z przeprowadzonego wywiadu adopcyjnego.

3. Ośrodek adopcyjny, realizując zadania związane z prowadzeniem procedur przysposobienia, przetwarza następujące informacje dotyczące dzieci zgłoszonych do przysposobienia:[106]

1) imię i nazwisko dziecka;

2) adres miejsca zamieszkania dziecka;

3) datę i miejsce urodzenia dziecka;

3a)[107] numer PESEL dziecka, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4)[108] dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu dziecka, w tym dane wynikające z orzeczenia o ustanowieniu opiekuna prawnego oraz dane wynikające z postanowienia potwierdzającego uregulowanie sytuacji prawnej dziecka;

5) szczegółowy opis przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zawierający również daty umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;

6)[109] dane o stanie zdrowia i rozwoju dziecka;

7) stosunek dziecka do przysposobienia;

---

[101] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[102] Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. b tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[103] Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. b tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[104] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. b tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[105] Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. b tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[106] Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. c tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[107] Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. c tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[108] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. c tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[109] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. c tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

8) imiona i nazwiska rodziców dziecka;

9) numery PESEL rodziców dziecka;

10) daty urodzenia rodziców dziecka;

11) dane dotyczące stanu zdrowia rodziców dziecka oraz inne dotyczące ich informacje mające wpływ na zdrowie dziecka;

12) informacje na temat utrzymywania przez rodzinę biologiczną kontaktów z dzieckiem;

13)[110] dane dotyczące rodzeństwa dziecka w zakresie imienia, nazwiska, daty i miejsca urodzenia, sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu;

14)[111] wyznanie i pochodzenie etniczne dziecka – w celu doboru rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka;

15)[111] wizerunek dziecka.

4. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 156 ust. 1, ośrodki adopcyjne mają prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji dotyczących dziecka, w tym prawnej i medycznej.

4a.[112] Minister właściwy do spraw rodziny w celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 164 ust. 11 zdanie drugie, oraz organ centralny, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 9, w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 164 ust. 18–20, mają prawo do przetwarzania danych, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji dotyczącej dziecka, w tym prawnej i medycznej.

5. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:

1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;

2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

Art. 162. 1. Marszałek województwa wyznacza i ogłasza, w drodze obwieszczenia, w wojewódzkim dzienniku urzędowym ośrodek adopcyjny właściwy do prowadzenia banku danych o dzieciach z terenu województwa oczekujących na przysposobienie, zwanego dalej „wojewódzkim bankiem danych", i informuje o tym sąd.

2. Marszałek województwa monitoruje przebieg procesów adopcyjnych w ośrodkach adopcyjnych na terenie województwa.

Art. 163. Minister właściwy do spraw rodziny wyznacza i ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" ośrodek adopcyjny właściwy do prowadzenia centralnego banku danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie, zwanego dalej „centralnym bankiem danych".

Art. 164. 1. Rodzice, podmiot leczniczy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz inna instytucja lub osoba, które powzięły informację o dziecku uzasadniającą zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia, zgłaszają tę informację do ośrodka adopcyjnego działającego na terenie województwa, w którym przebywa dziecko.

2. W przypadku powzięcia informacji, o której mowa w ust. 1, ośrodek adopcyjny niezwłocznie:

1)[113] występuje do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego o przekazanie, w terminie 7 dni, opinii oraz dokumentacji, o których mowa w art. 139a, chyba że posiada te opinie oraz dokumentację lub nie istniał obowiązek sporządzenia tych opinii, oraz

2) sporządza informację o sytuacji prawnej, rodzinnej i zdrowotnej dziecka, zwaną dalej „kartą dziecka", której integralną część stanowi metryka prowadzenia sprawy.

3. W przypadku gdy ośrodek adopcyjny nie może sporządzić karty dziecka, gdyż nie posiada informacji o sytuacji prawnej dziecka, w terminie 3 dni roboczych od powzięcia informacji, o której mowa w ust. 1, występuje do właściwego dla siebie miejscowo ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych o ustalenie sytuacji prawnej dziecka.

4. W terminie 7 dni roboczych od otrzymania wystąpienia, o którym mowa w ust. 3, ośrodek adopcyjny prowadzący wojewódzki bank danych przekazuje ośrodkowi adopcyjnemu, o którym mowa w ust. 3, informację o sytuacji prawnej dziecka.

---

110) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. c tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

111) Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. c tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

112) Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

113) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 53 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5. W terminie 30 dni od dnia sporządzenia karty dziecka ośrodek adopcyjny na podstawie opinii, o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt 1 i 2, dokonuje kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego, sporządza dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego oraz rozpoczyna poszukiwanie kandydata do przysposobienia dziecka.

5a.[114)] W przypadku gdy po przeprowadzeniu kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego ośrodek adopcyjny nie zakwalifikuje dziecka do przysposobienia krajowego, informuje o tym odpowiednio organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

5b.[114)] W przypadku gdy zmiana sytuacji dziecka ma wpływ na kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, ośrodek adopcyjny przeprowadza ponowną kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

6. W przypadku niepozyskania kandydata do przysposobienia dziecka ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego przesyła do właściwego dla siebie miejscowo ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych:

1) dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego,

2) kartę dziecka,

3) opinie i dokumentację, o których mowa w art. 139a

– zwane dalej „dokumentacją kwalifikacyjną”.

7. Ośrodek adopcyjny prowadzący wojewódzki bank danych, o którym mowa w ust. 6, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentacji kwalifikacyjnej, przekazuje tę dokumentację ośrodkom adopcyjnym na terenie województwa oraz ośrodkom adopcyjnym prowadzącym wojewódzkie banki danych w pozostałych województwach.

8. Przed przekazaniem dokumentacji kwalifikacyjnej ośrodkom adopcyjnym na terenie województwa oraz ośrodkom adopcyjnym prowadzącym wojewódzkie banki danych w pozostałych województwach ośrodek adopcyjny prowadzący wojewódzki bank danych, o którym mowa w ust. 6, może żądać uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji kwalifikacyjnej w przypadku stwierdzenia uchybień lub konieczności pozyskania dodatkowych informacji.

9. Ośrodki adopcyjne prowadzące wojewódzkie banki danych, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentacji kwalifikacyjnej, przekazują tę dokumentację ośrodkom adopcyjnym działającym na terenie ich województwa celem poszukiwania dla dziecka rodziny przysposabiającej.

10. W przypadku nieznalezienia kandydata do przysposobienia dziecka w terminie 55 dni od dnia wysłania przez ośrodek adopcyjny prowadzący wojewódzki bank danych, o którym mowa w ust. 6, dokumentacji kwalifikacyjnej do ośrodków adopcyjnych na terenie województwa oraz do ośrodków adopcyjnych prowadzących wojewódzkie banki danych w pozostałych województwach, ośrodek adopcyjny prowadzący wojewódzki bank danych, o którym mowa w ust. 6, w terminie 3 dni roboczych, przekazuje dokumentację kwalifikacyjną dziecka ośrodkowi adopcyjnemu prowadzącemu centralny bank danych.

10a.[115)] Ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego jest obowiązany do analizy sytuacji dziecka nie rzadziej niż co 3 miesiące – w przypadku dzieci w wieku poniżej 3. roku życia, a w przypadku dzieci w wieku powyżej 3. roku życia – nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W przypadku zmian w sytuacji dziecka ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego aktualizuje dokumentację kwalifikacyjną i przesyła ją do właściwego miejscowo ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych oraz do centralnego banku danych. Właściwe miejscowo ośrodki adopcyjne są obowiązane do uzupełnienia dotychczasowej dokumentacji o zaktualizowaną dokumentację kwalifikacyjną. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

11. Ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych, na podstawie opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 3, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentacji kwalifikacyjnej, dokonuje kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego oraz sporządza dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia międzynarodowego. Dokonując kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego, ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych może zasięgać opinii ministra właściwego do spraw rodziny.

12. Ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych przed dokonaniem kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego może żądać uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji kwalifikacyjnej w przypadku stwierdzenia uchybień lub konieczności pozyskania dodatkowych informacji mogących mieć wpływ na tę kwalifikację.

13. Żądanie uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji kwalifikacyjnej lub zasięgnięcie opinii ministra właściwego do spraw rodziny wstrzymuje bieg terminów, o których mowa odpowiednio w ust. 7 i 11.

[114)] Dodany przez art. 1 pkt 53 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

[115)] Dodany przez art. 1 pkt 53 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

14. W przypadku gdy po przeprowadzeniu kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych nie zakwalifikuje dziecka do tego przysposobienia, informuje o tym, wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem, w terminie 3 dni roboczych, ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

15. W przypadku powzięcia przez ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego informacji o zmianie sytuacji dziecka ośrodek ten informuje ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych o zmianie sytuacji dziecka. W przypadku gdy zmiana sytuacji dziecka ma wpływ na kwalifikację dziecka do przysposobienia międzynarodowego, ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych dokonuje ponownej kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego.

16. Ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych, w terminie 3 dni roboczych od dnia sporządzenia kwalifikacji międzynarodowej dziecka, przekazuje dokumentację kwalifikacyjną oraz dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia międzynarodowego ośrodkowi adopcyjnemu upoważnionemu do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi celem poszukiwania dla dziecka rodziny przysposabiającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

17. Ośrodek adopcyjny upoważniony do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi, po znalezieniu kandydata mającego miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, sporządza dokument potwierdzający dobór kandydata do przysposobienia dziecka.

18. W przypadku gdy miejscem zamieszkania kandydata do przysposobienia dziecka jest państwo strona Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego (Dz. U. z 2000 r. poz. 448 oraz z 2002 r. poz. 17), ośrodek adopcyjny upoważniony do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi przekazuje dokumentację kwalifikacyjną, dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia międzynarodowego oraz dokumentację dotyczącą kandydatów do przysposobienia dziecka organowi centralnemu, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 9, w celu wydania przez ten organ rozstrzygnięcia w przedmiocie zgody, o której mowa w art. 17 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego.

19. Rozstrzygając w przedmiocie zgody, o której mowa w art. 17 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego organ centralny, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 9, przed wydaniem tej zgody, może żądać uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji kwalifikacyjnej oraz dokumentacji dotyczącej kandydatów do przysposobienia dziecka.

20. Organ centralny, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 9, nie wydaje zgody, o której mowa w art. 17 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego w przypadku gdy:

1) uzna, że przysposobienie międzynarodowe nie leży w nadrzędnym interesie dziecka lub

2) postępowanie w sprawie przysposobienia dziecka zostało przeprowadzone z naruszeniem przepisów dotyczących przysposobienia dziecka, a naruszenie to ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie zgody.

21.[116)] Procedury, o których mowa w ust. 1, ust. 2 pkt 2 i ust. 3–20, są prowadzone z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 155a ust. 1.

Art. 164a. 1. Karta dziecka zawiera następujące informacje:

1) imię i nazwisko dziecka;

2) adres miejsca zamieszkania dziecka;

3) datę i miejsce urodzenia dziecka;

3a)[117)] numer PESEL dziecka, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4)[118)] dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu dziecka, w tym dane wynikające z orzeczenia o ustanowieniu opiekuna prawnego oraz dane wynikające z postanowienia potwierdzającego uregulowanie sytuacji prawnej dziecka;

5) szczegółowy opis przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zawierający również daty umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;

---

116) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 53 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

117) Dodany przez art. 1 pkt 54 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

118) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

6)[119] dane o stanie zdrowia i rozwoju dziecka;

7) stosunek dziecka do przysposobienia;

8) imiona i nazwiska rodziców dziecka;

9) daty urodzenia rodziców dziecka;

10) numery PESEL rodziców dziecka;

11) dane dotyczące stanu zdrowia rodziców dziecka oraz inne dotyczące ich informacje mające wpływ na zdrowie dziecka;

12) informacje na temat utrzymywania przez rodzinę biologiczną kontaktów z dzieckiem;

13)[120] dane dotyczące rodzeństwa dziecka w zakresie imienia, nazwiska, daty i miejsca urodzenia, sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu;

14)[121] wyznanie i pochodzenie etniczne dziecka.

2. Metryka prowadzenia sprawy zawiera daty wykonania czynności, o których mowa w art. 164.

Art. 164b.[122] Ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego może żądać uzupełnienia lub aktualizacji opinii, o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt 1–5.

Art. 165. 1.[123] O możliwości przysposobienia dziecka, którego brat albo siostra zostali wcześniej przysposobieni, należy bezzwłocznie poinformować tę rodzinę, która przysposobiła brata albo siostrę.

2.[124] Informację, o której mowa w ust. 1, przekazuje ośrodek adopcyjny kwalifikujący dziecko do przysposobienia krajowego za pośrednictwem ośrodka adopcyjnego, który zakwalifikował do przysposobienia kandydata, który wcześniej przysposobił brata albo siostrę tego dziecka.

3.[124] Doboru rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka dokonuje ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do przysposobienia krajowego.

Art. 166. 1. Kwalifikacja dziecka do przysposobienia krajowego obejmuje:

1) diagnozę psychologiczną dziecka;

2) określenie specyfiki potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny;

3) dokonywaną przez psychologa ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie;

4) ustalenie sytuacji prawnej rodzeństwa dziecka;

5) dokonywaną przez psychologa analizę aktualnych więzi dziecka z bliskimi mu osobami;

6) analizę całościowej sytuacji dziecka w celu zbadania, czy przysposobienie leży w jego najlepszym interesie, dokonywaną na podstawie opinii, o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5.

1a. Kwalifikacja dziecka do przysposobienia międzynarodowego obejmuje:

1) dokonywaną przez psychologa ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w rodzinie mającej miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;

2) analizę całościowej sytuacji dziecka w celu zbadania, czy przysposobienie międzynarodowe leży w jego najlepszym interesie, dokonywaną na podstawie opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 3;

3) analizę prawidłowości prowadzenia poszukiwania kandydata do przysposobienia na terenie kraju.

2. Przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia ośrodek adopcyjny współpracuje w szczególności z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – z podmiotem organizującym pracę z rodziną, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi, interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi, podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami oraz Policją.

---

[119] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[120] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[121] Dodany przez art. 1 pkt 54 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[122] Dodany przez art. 1 pkt 55 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[123] Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 1 pkt 56 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[124] Dodany przez art. 1 pkt 56 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 166a. 1. Rodzeństwo powinno być umieszczane w jednej rodzinie przysposabiającej, chyba że:

1) ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, na podstawie opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 4, uzna, że wspólne umieszczenie dziecka wraz z rodzeństwem w rodzinie przysposabiającej nie leży w najlepszym interesie dziecka lub

2) ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, na podstawie opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 5, uzna, ze względu na najlepiej pojęty interes dziecka, że z powodu nieznalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nieznalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej jest możliwe umieszczanie rodzeństwa w różnych rodzinach przysposabiających.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego rozpoczyna poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka oraz przesyła dokumentację kwalifikacyjną do właściwego dla siebie miejscowo ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych. Przepisy art. 164 ust. 7–20 stosuje się odpowiednio.

Art. 167.[125)] Dziecko może być zakwalifikowane do przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie, jeżeli tylko w ten sposób można zapewnić mu odpowiednie zastępcze środowisko rodzinne, chyba że między przysposabiającym a przysposabianym dzieckiem istnieje stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa albo gdy przysposabiający już przysposobił siostrę lub brata przysposabianego dziecka.

Art. 168. 1. Minister właściwy do spraw rodziny współpracuje z organami centralnymi innych państw lub licencjonowanymi przez rządy tych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi w zakresie przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie lub wyznacza ośrodki adopcyjne upoważnione do tej współpracy.

2. Procedury przysposobienia związane ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej może przeprowadzać wyłącznie ośrodek adopcyjny upoważniony do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi.

3. Minister właściwy do spraw rodziny ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” listę ośrodków adopcyjnych, o których mowa w ust. 2.

Art. 169. 1. Po ukończeniu szkolenia, o którym mowa w art. 172 ust. 1, i otrzymaniu pozytywnej opinii kwalifikacyjnej o kandydatach do przysposobienia oraz zakwalifikowaniu dziecka do przysposobienia, ośrodek adopcyjny udostępnia informacje o dziecku tym kandydatom oraz umożliwia im kontakt z dzieckiem. Nie dotyczy to osoby przysposabiającego, o której mowa w art. 119^{1a} ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

2. W przypadku gdy kandydat do przysposobienia dziecka zamieszkuje poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, podmioty, o których mowa w art. 168 ust. 2:

1) przekazują, po zakwalifikowaniu dziecka do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny prowadzący centralny bank danych, informację o dziecku pełnomocnikom organizacji lub ośrodków adopcyjnych licencjonowanych przez rządy innych państw;

2) umożliwiają kandydatowi zakwalifikowanemu przez te podmioty, po wydaniu przez organ centralny, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 9, zgody, o której mowa w art. 17 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, kontakt z dzieckiem, chyba że przysposobienie następuje między członkami rodziny.

Art. 170. 1. W przypadku gdy gotowość do przysposobienia dziecka zgłoszą:

1) osoby spokrewnione lub spowinowacone z dzieckiem,

2) rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, w których dziecko jest umieszczone,

3) osoby, które już przysposobiły brata lub siostrę małoletniego

– ośrodek adopcyjny nie wszczyna postępowania w zakresie poszukiwania kandydatów do przysposobienia dziecka, o którym mowa w art. 164 ust. 5–9 i 15, a wszczęte zawiesza.

2. Wszczęcie lub podjęcie postępowania, o którym mowa w art. 164, następuje, jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, nie uzyskają pozytywnej wstępnej oceny ośrodka adopcyjnego.

[125)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 57 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3.[126)] W przypadku gdy osoby wymienione w ust. 1 pkt 1 i 3 nie mają stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a dziecko w wyniku przysposobienia miałoby zmienić miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie, ośrodek adopcyjny, nie wszczynając postępowania w zakresie poszukiwania kandydatów do przysposobienia dziecka, o którym mowa w art. 164 ust. 5–9 i 15, albo zawieszając to postępowanie, przesyła posiadane dokumenty do centralnego banku danych.

4.[127)] Wszczęcie lub podjęcie postępowania, o którym mowa w art. 164, następuje, jeżeli osoby, o których mowa w ust. 3, nie uzyskają pozytywnej opinii ośrodka adopcyjnego upoważnionego do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi lub organu odpowiedzialnego za przysposobienia międzynarodowe w państwie przyjmującym.

5.[127)] Informacja o konieczności wszczęcia lub podjęcia postępowania, o którym mowa w art. 164, jest przekazywana ośrodkowi adopcyjnemu odpowiedzialnemu za zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego przez centralny bank danych.

Art. 171.[128)] Ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację do przysposobienia krajowego dziecka zgłoszonego uprzednio do wojewódzkich banków danych lub do centralnego banku danych informuje ośrodki adopcyjne prowadzące te banki danych o przysposobieniu dziecka, w terminie 7 dni od dnia otrzymania od sądu prawomocnego postanowienia orzekającego przysposobienie dziecka.

Art. 172. 1. Kandydaci do przysposobienia dziecka są obowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez ośrodek adopcyjny.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy kandydatów do przysposobienia:

1) spokrewnionych albo spowinowaconych z dzieckiem lub

2) którzy wcześniej przysposobili rodzeństwo dziecka, lub

3) sprawujących nad dzieckiem rodzinną pieczę zastępczą, z wyjątkiem osób lub małżonków, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń, którym sąd powierzył tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie art. 109 § 2 pkt 5 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

3. Program szkolenia kandydatów do przysposobienia dziecka zatwierdza, na okres pięciu lat, minister właściwy do spraw rodziny, na wniosek podmiotu prowadzącego szkolenie.

4. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia programu szkolenia, o którym mowa w ust. 3, następuje w drodze decyzji.

5. Przed skierowaniem kandydata do przysposobienia dziecka na szkolenie ośrodek adopcyjny dokonuje jego wstępnej oceny, z uwzględnieniem:

1) kwalifikacji osobistych, o których mowa w art. 114^1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;

2) motywacji do podjęcia się wychowywania dziecka;

3) wywiadu adopcyjnego.

6.[129)] Wstępna ocena, o której mowa w ust. 5, przeprowadzana jest na wniosek kandydata do przysposobienia dziecka zawierający:

1) informacje, o których mowa w art. 161 ust. 2 pkt 1–4 i 17;

2) uzasadnienie przyczyn, dla których kandydat do przysposobienia dziecka chce przysposobić dziecko;

3) życiorys zawierający w szczególności informacje, o których mowa w art. 161 ust. 2 pkt 5–7, 13 i 14;

4) wyrażenie zgody na udział w procedurze adopcyjnej.

7.[129)] Do wniosku dołącza się odpowiednio:

1) odpis zupełny aktu małżeństwa, a w przypadku osoby niepozostającej w związku małżeńskim – odpis zupełny aktu urodzenia;

2) zdjęcie;

3) zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego;

---

126) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 58 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
127) Dodany przez art. 1 pkt 58 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
128) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 59 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
129) Dodany przez art. 1 pkt 60 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

4) zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zawierające dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że dana osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem;

5) zaświadczenie o zatrudnieniu, oświadczenie o wykonywaniu działalności gospodarczej, oświadczenie o przychodowości gospodarstwa rolnego, a w przypadku osób pobierających emeryturę lub rentę kopię decyzji ustalającej prawo do emerytury lub renty, ze wskazaniem wysokości osiąganych z tych tytułów dochodów;

6) odpisy aktów stanu cywilnego potwierdzające stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa ze zgłoszonym do przysposobienia dzieckiem – o ile taki stosunek istnieje;

7) oświadczenia dotyczące pozbawienia, zawieszenia lub ograniczenia władzy rodzicielskiej.

8.[129)] Informacje składane przez kandydata do przysposobienia dziecka są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Przedstawiający informacje jest obowiązany do zawarcia w nich klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

9.[129)] Ośrodek adopcyjny przeprowadza wstępną ocenę kandydata do przysposobienia dziecka oraz umożliwia mu rozpoczęcie szkolenia w terminie nie dłuższym niż 4 miesiące od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6, wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 7.

10.[129)] Po przeprowadzeniu wstępnej oceny kandydata do przysposobienia dziecka ośrodek adopcyjny sporządza dokument potwierdzający przeprowadzenie wstępnej oceny, który zawiera w szczególności wskazanie, czy wstępna ocena jest pozytywna czy negatywna. Dokument potwierdzający przeprowadzenie wstępnej oceny jest wydawany pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej.

11.[129)] W przypadku gdy wstępna ocena kandydata do przysposobienia dziecka jest negatywna, w dokumencie potwierdzającym przeprowadzenie wstępnej oceny ośrodek adopcyjny szczegółowo uzasadnia przyczyny negatywnej wstępnej oceny i wskazuje obszary wymagające poprawy, z jednoczesnym pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Art. 172a.[130)] 1. Po ukończeniu przez kandydata do przysposobienia dziecka szkolenia, o którym mowa w art. 172 ust. 1, ośrodek adopcyjny na podstawie zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji sporządza opinię kwalifikacyjną, zawierającą w szczególności informacje dotyczące:

1) spełnienia przez kandydata do przysposobienia dziecka wymagań niezbędnych do przysposobienia dziecka;

2) posiadania przez kandydata kwalifikacji osobistych pozwalających na należyte wywiązywanie się z obowiązków przysposabiającego;

3) oceny motywacji i oczekiwań kandydata do przysposobienia dziecka;

4) sytuacji materialnej i mieszkaniowej kandydata do przysposobienia dziecka;

5) niekaralności kandydata do przysposobienia dziecka;

6) stanu zdrowia kandydata do przysposobienia dziecka.

2. Opinia kwalifikacyjna wydawana jest pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej.

3. W przypadku wydania pozytywnej opinii kwalifikacyjnej opinia ta jest ważna przez okres 36 miesięcy, licząc od dnia jej sporządzenia, chyba że w tym okresie ośrodek adopcyjny wyda negatywną opinię kwalifikacyjną.

4. Kandydat do przysposobienia dziecka jest obowiązany do niezwłocznego informowania ośrodka adopcyjnego o każdej zmianie istotnych okoliczności mających wpływ na uzyskanie kwalifikacji do przysposobienia dziecka.

5. W przypadku wydania negatywnej opinii kwalifikacyjnej opinia ta zawiera szczegółowe uzasadnienie przyczyn wydania negatywnej opinii i ewentualne wskazanie obszarów wymagających poprawy, z jednoczesnym pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

---

130) Dodany przez art. 1 pkt 61 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 172b.[130)] Minister właściwy do spraw rodziny może określić oraz zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej wzór opinii kwalifikacyjnej o kandydatach do przysposobienia dziecka.

Art. 173. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, liczbę godzin i zakres programowy szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka oraz kwalifikacje osób, które mogą prowadzić szkolenia, biorąc pod uwagę specyfikę zadań opiekuńczo-wychowawczych wykonywanych przez kandydatów oraz mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu sprawowanej opieki.

Art. 173a. Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego nie mogą być łączone ze szkoleniami dla kandydatów do przysposobienia dziecka.

Art. 174.[131)] 1. Ośrodki adopcyjne, o których mowa w art. 162, art. 163 i art. 168 ust. 2, przekazują ministrowi właściwemu do spraw rodziny, za pośrednictwem marszałka województwa, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez tego ministra, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, informacje o realizacji powierzonych zadań.

2. Marszałek województwa przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.

Art. 174a. Administratorem danych osobowych przetwarzanych przez dany ośrodek adopcyjny podczas wykonywanych przez niego zadań wynikających z niniejszej ustawy jest ten ośrodek adopcyjny.

Art. 175. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy, mając na uwadze sprawne i rzetelne przeprowadzenie procedury przysposobienia.

Art. 175a. 1. Zarząd województwa sprawuje kontrolę nad ośrodkami adopcyjnymi.

2. Zarząd województwa może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 1, członka zarządu województwa, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej województwa. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek.

3. Zarząd województwa w związku z przeprowadzanym postępowaniem kontrolnym ma prawo do:

1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli;

2) wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki;

3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem;

4) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej lub pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli.

4. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego zarząd powiatu oraz zarząd województwa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli. Przepisy ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Art. 175b.[132)] 1. Zarząd województwa ma prawo do udziału, w roli obserwatora, w posiedzeniach ośrodka adopcyjnego dotyczących kwalifikowania dziecka do przysposobienia, dokonywania wstępnej oceny kandydata do przysposobienia dziecka oraz wydawania opinii kwalifikacyjnej kandydata do przysposobienia dziecka w celu monitorowania zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych procedur przysposobienia.

2. Zarząd województwa może upoważnić, w formie pisemnej, do udziału w posiedzeniach, o których mowa w ust. 1, członka zarządu województwa, pracownika urzędu marszałkowskiego albo kierownika jednostki organizacyjnej województwa. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy ośrodka adopcyjnego.

3. Osobami upoważnionymi do udziału w posiedzeniach, o których mowa w ust. 1, mogą być osoby spełniające wymagania określone w art. 159 ust. 1.

---

131) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 62 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

132) Dodany przez art. 1 pkt 63 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

DZIAŁ VI

Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Art. 176. Do zadań własnych gminy należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
   a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
   b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
   c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4) finansowanie:
   a) (uchylona)
   b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
   c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6)[133] sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
   a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
   b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
8) (uchylony)

Art. 177. 1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1.

2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Art. 178. Wójt może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Art. 179. 1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Art. 180. Do zadań własnych powiatu należy:

1)[134] opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

---

[133] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 64 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
[134] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;

4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;

6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

   a) grup wsparcia,

   b) specjalistycznego poradnictwa;

8) (uchylony)

9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;

10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;

11) (uchylony)[135)]

11a)[136)] wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie;

12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;

13) finansowanie:

   a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

   b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

   c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

14)[137)] sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:

   a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

   b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Art. 181. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1;

2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3;

2a) finansowanie:

   a) wydatków związanych z dowozem do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a także związanych z odwiezieniem dziecka, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na czas określony, jeżeli sposób i zasady pokrycia kosztów powrotu dziecka nie wynikają z orzeczenia lub informacji sądu lub innego organu państwa obcego,

---

135) Przez art. 1 pkt 65 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

136) Dodany przez art. 1 pkt 65 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

137) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

b) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka oraz świadczeń pieniężnych,

c) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne

– dotyczących osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2a, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych;

3) (uchylony)

Art. 182. 1. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.

3. W sprawach indywidualnych dotyczących świadczeń, dodatków, środków finansowych, opłat oraz innych kwot, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 ust. 1, 2 i 4, art. 84, art. 92 ust. 1, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 193 ust. 1, decyzje wydaje starosta, upoważniony przez niego kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie lub inni pracownicy powiatowego centrum pomocy rodzinie upoważnieni przez starostę na wniosek kierownika.

4. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie współpracuje z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci, których rodzice zostali pozbawieni lub ograniczeni we władzy rodzicielskiej nad nimi.

5. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

6. Powiatowe programy systemu pieczy zastępczej uchwalane są na podstawie zestawienia potrzeb, o którym mowa w ust. 5.

Art. 183. Do zadań własnych samorządu województwa należy:

1) prowadzenie interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych i regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych;

2) opracowywanie programów dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, będących integralną częścią strategii rozwoju województwa;

3) promowanie nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

3a) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego;

4)[138] sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:

a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

5)[139] wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie.

Art. 184. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez samorząd województwa należy organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz realizacja zadań wynikających z rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1.

Art. 185. 1. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie wykonuje regionalny ośrodek polityki społecznej.

2. Kierownik regionalnego ośrodka polityki społecznej składa zarządowi województwa coroczne sprawozdanie z działalności interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz ośrodka adopcyjnego, a także przedstawia plany działań tych jednostek na kolejny rok.

---

[138] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

[139] Dodany przez art. 1 pkt 66 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 186. 1.[140] Do zadań wojewody należy:

1)[141] wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie;

2)[141] wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych;

3) kontrola:[142]

a) w tym przy użyciu systemów, o których mowa w art. 38d ust. 2 i art. 155a ust. 1, nad realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, pieczy zastępczej, usamodzielnień pełnoletnich wychowanków i adopcji wykonywanych przez:[143]

– jednostki samorządu terytorialnego,

– jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

– zwane dalej „kontrolowanymi jednostkami”,

b)[144] nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami;

3a) zasięganie informacji o sposobie realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy przez samorząd gminny, powiatowy i województwa;

3b)[145] gromadzenie informacji o liczbie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie danego powiatu;

3c)[145] udział, w roli obserwatora, w posiedzeniach ośrodka adopcyjnego dotyczących kwalifikowania dziecka do przysposobienia, dokonywania wstępnej oceny kandydata do przysposobienia dziecka oraz wydawania opinii kwalifikacyjnej kandydata do przysposobienia dziecka w celu kontroli zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych procedur przysposobienia;

4) (uchylony)

5) (uchylony)

6)[146] gromadzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przekazanych przez gminy, powiaty i samorządy województw oraz przekazywanie, sporządzonych zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, zbiorczych sprawozdań z wykonywania zadań przez gminy, powiaty i samorządy województw ministrowi właściwemu do spraw rodziny, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:

a) do dnia 20 lutego danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

b) do dnia 20 sierpnia danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

7) współdziałanie z ministrem właściwym do spraw rodziny przy opracowywaniu, realizacji i finansowaniu programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

2.[147] Wojewoda może upoważnić, w formie pisemnej, do udziału w posiedzeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 3c, pracownika urzędu wojewódzkiego. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy ośrodka adopcyjnego.

3.[147] Osobami upoważnionymi do udziału w posiedzeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 3c, mogą być osoby spełniające wymagania określone w art. 159 ust. 1.

Art. 187. 1. Do zadań ministra właściwego do spraw rodziny należy:

1)[148] monitorowanie realizacji zadań wynikających z ustawy, w tym przy użyciu systemów, o których mowa w art. 38d ust. 2 i art. 155a ust. 1;

2) finansowe wsparcie gminnych programów wspierania rodziny i powiatowych programów dotyczących rozwoju systemu pieczy zastępczej;

---

140) Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 1 pkt 67 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

141) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

142) Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a tiret drugie podwójne tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

143) Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a tiret drugie podwójne tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

144) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a tiret drugie podwójne tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

145) Dodany przez art. 1 pkt 67 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

146) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

147) Dodany przez art. 1 pkt 67 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

148) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3) zatwierdzanie programów szkoleń, o których mowa w art. 12, 44 i 172;

4) zlecanie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz w obszarze działań na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

5) opracowywanie i finansowanie rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

6) określanie zadań administracji publicznej w zakresie utrzymania i rozwoju systemu informatycznego w jednostkach organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem tego systemu;

7) współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

8) gromadzenie danych ze sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przekazywanych przez wojewodę;

9) wykonywanie zadań organu centralnego, wyznaczonego zgodnie z art. 6 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego;

10) zlecanie części zadań instytucjom upoważnionym na podstawie art. 9 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego.

1a.[149)] Minister właściwy do spraw rodziny może opracowywać programy służące promocji rodzicielstwa, w tym rodzicielstwa zastępczego i adopcji oraz finansowo wspierać te programy. Opracowanie i realizacja programów może odbywać się we współpracy z wojewodą.

1b.[150)] Programy, o których mowa w ust. 1a, mogą być realizowane w szczególności przez ministra właściwego do spraw rodziny, wojewodów lub organizacje pozarządowe na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

1c.[150)] W programach, o których mowa w ust. 1a, minister właściwy do spraw rodziny określa podmiot odpowiedzialny za realizację programów oraz sposób i tryb ich realizacji.

1d.[150)] Koszty opracowania i obsługi programów, o których mowa w ust. 1a, wynoszą 1% kwoty przeznaczonej na realizację tych programów.

2. Minister właściwy do spraw rodziny może dokonywać kontroli i oceny realizacji programów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, które wspiera finansowo.

2a.[151)] Minister właściwy do spraw rodziny opracowuje i wydaje zalecenia dotyczące organizacji i prowadzenia ośrodków adopcyjnych.

3. Systemy teleinformatyczne stosowane w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie stanowią integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

3a. W przypadku gdy systemy teleinformatyczne, o których mowa w ust. 3, zapewnia minister właściwy do spraw rodziny, administratorem danych osobowych zawartych w dokumentach przesyłanych w formie elektronicznej za pomocą tych systemów jest minister właściwy do spraw rodziny.

4. Minister właściwy do spraw rodziny może utworzyć rejestr centralny obejmujący dane dotyczące jednostek organizacyjnych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także dane dotyczące osób i rodzin, którym udzielono wsparcia, oraz form udzielonego wsparcia, gromadzone przez jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na podstawie przepisów ustawy.

5. W przypadku utworzenia rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 4, jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przekazują dane do rejestru centralnego.

6. (uchylony)[152)]

7.[153)] Minister właściwy do spraw rodziny udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej listę zatwierdzonych programów szkoleń, o których mowa w art. 12 ust. 4, art. 44 ust. 2 i art. 172 ust. 3, wraz z imionami i nazwiskami albo nazwami oraz danymi teleadresowymi osób lub podmiotów, którym wydano decyzje zatwierdzające programy szkoleń.

---

149) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
150) Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
151) Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
152) Przez art. 1 pkt 68 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1.
153) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 187a. 1. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki realizacji programu, o którym mowa w ust. 1, w tym w szczególności sposób i tryb obsługi świadczeń przyznanych na podstawie tego programu oraz składania wniosku i załączników do wniosku o przyznanie tych świadczeń, uwzględniając potrzebę zapewnienia efektywności tego programu.

2a. Rada Ministrów może określić, w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, że:

1) realizacja i obsługa świadczeń przyznanych na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, w tym w szczególności:

   a) składanie wniosku i załączników do wniosku o przyznanie świadczeń, a także wnoszenie innych pism w sprawie świadczeń,

   b) doręczanie decyzji, informacji, postanowień, zawiadomień, wezwań, zaświadczeń i innych pism w sprawie świadczeń

   – odbywają się wyłącznie w drodze elektronicznej, za pomocą systemów teleinformatycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2;

2) decyzje, informacje, postanowienia, zawiadomienia, wezwania, zaświadczenia i inne pisma w sprawie świadczeń przyznanych na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym, kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu realizującego świadczenia albo zamieszcza się w nich imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby upoważnionej do ich wydania.

2b. Składanie wniosku i załączników do wniosku o przyznanie świadczeń na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, a także wnoszenie innych pism w sprawie tych świadczeń, doręczanie decyzji, informacji, postanowień, zawiadomień, wezwań, zaświadczeń i innych pism w sprawie świadczeń na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, odbywają się wyłącznie w drodze elektronicznej, jeżeli Rada Ministrów tak postanowi w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

2c. W przypadku gdy Rada Ministrów postanowi, że składanie wniosku i załączników do wniosku o przyznanie świadczeń na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, wnoszenie innych pism w sprawie tych świadczeń lub doręczanie decyzji, informacji, postanowień, zawiadomień, wezwań, zaświadczeń i innych pism w sprawie świadczeń na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, odbywa się wyłącznie w drodze elektronicznej:

1) w zakresie tym przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się;

2) organ realizujący świadczenia przyznane na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do zapewnienia, w swojej siedzibie, oddziale lub innej wyznaczonej jednostce organizacyjnej, dostępu do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku i załączników do wniosku o przyznanie świadczeń na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, wnoszenie innych pism w sprawie tych świadczeń oraz odbiór decyzji, informacji, postanowień, zawiadomień, wezwań, zaświadczeń i innych pism w sprawie tych świadczeń, a także do zapewnienia pomocy przy wnoszeniu i odbiorze tych dokumentów.

2d. W przypadku gdy organem realizującym świadczenia przyznane na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, organem wyższego stopnia w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2e. Organ realizujący świadczenia w ramach programu, o którym mowa w ust. 1, może podejmować rozstrzygnięcia w sprawach tych świadczeń, w tym rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych, w oparciu o wyłącznie zautomatyzowane przetwarzanie danych osobowych, pod warunkiem zapewnienia osobie, której dotyczy podejmowane rozstrzygnięcie, prawa do otrzymania stosownych wyjaśnień co do podstaw podjętego rozstrzygnięcia oraz prawa do uzyskania interwencji ludzkiej, do wyrażenia własnego stanowiska i do zakwestionowania takiego rozstrzygnięcia. W stosunku do rozstrzygnięć następujących w drodze decyzji osoba, której dotyczy decyzja, może skorzystać z tych uprawnień w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

2f. Organ realizujący świadczenia w ramach programu, o którym mowa w ust. 1, może przesłać osobie ubiegającej się lub pobierającej świadczenia na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, na wskazany we wniosku o te świadczenia adres poczty elektronicznej lub numer telefonu informację o przyznaniu świadczeń lub zawiadomienie o umieszczeniu decyzji, postanowienia, zawiadomienia, wezwania, zaświadczenia, informacji i innego pisma w sprawie świadczenia na profilu utworzonym dla tej osoby w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez ten organ.

3. Świadczenia przyznane na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, są wolne od egzekucji, wolne od podatku dochodowego oraz nie podlegają wliczeniu do dochodu uprawniającego do wszelkich świadczeń i dodatków przysługujących na podstawie przepisów odrębnych.

4. Informacje składane przez osobę ubiegającą się o przyznanie świadczeń na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Przedstawiający informacje jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. (uchylony)

6. Do rozpoznawania spraw sądowoadministracyjnych, w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, dotyczących świadczeń przyznanych na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, jest właściwy wojewódzki sąd administracyjny, na którego obszarze właściwości ma miejsce zamieszkania osoba ubiegająca się o świadczenia przyznane na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1.

7. W celu realizacji programu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Rady Ministrów może dokonać, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami budżetu państwa, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej.

Art. 188. Minister właściwy do spraw rodziny może przyznawać nagrody pieniężne z budżetu państwa, z części będącej w jego dyspozycji, za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Art. 189.[154)] Rada Ministrów do dnia 30 września przedkłada Sejmowi i Senatowi informację o realizacji ustawy w roku poprzednim wraz z wnioskami dotyczącymi sposobu i zakresu finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego wynikających z ustawy.

Art. 190. 1. Organy jednostek samorządu terytorialnego mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 i 3, art. 60 ust. 1, art. 76 ust. 1, art. 93 ust. 2 i 3 i art. 154 ust. 2:

1) organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej;

2) osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej.

2. Do zlecania realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 190a. Sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek podmiotu realizującego zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej niezbędnych informacji, które mają znaczenie w realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy.

DZIAŁ VII

Zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Art. 191. 1. Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;

2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

3) wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

2. Jeżeli nie można ustalić powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, właściwy do ponoszenia wydatków jest powiat miejsca jego ostatniego zameldowania na pobyt stały.

---

154) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 69 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

3. Jeżeli nie można ustalić miejsca ostatniego zameldowania dziecka na pobyt stały, właściwy do ponoszenia wydatków jest powiat miejsca siedziby sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

4. W przypadku powrotu dziecka do rodziny i ponownego umieszczenia go w pieczy zastępczej, wydatki ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed ponownym umieszczeniem go w pieczy zastępczej. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się.

4a. Wydatki, o których mowa w art. 191 ust. 1, na osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2a, oraz na małoletnich cudzoziemców niewymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 2–4 i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ponosi powiat właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka albo na położenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

4b.[155)] W przypadku gdy starosta powiatu innego niż powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej niezawodowej zawarł z tą rodziną umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej albo gdy rodzinny dom dziecka jest organizowany na terenie innego powiatu, wydatki, o których mowa w art. 191 ust. 1, na osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2a, oraz na małoletnich cudzoziemców niewymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 2–4 i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ponosi odpowiednio starosta, który zawarł umowę, albo starosta organizujący rodzinny dom dziecka na terenie innego powiatu.

5.[156)] Powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1–4, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

5a.[157)] W przypadku gdy:

1) z mogącą przyjąć dziecko rodziną zastępczą niezawodową została zawarta umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej przez starostę powiatu innego niż powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny,

2) mogący przyjąć dziecko rodzinny dom dziecka jest organizowany na terenie innego powiatu

– porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1–4, odpowiednio powiat, którego starosta zawarł umowę, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 54 ust. 3b, stanowi inaczej, albo powiat, który organizuje rodzinny dom dziecka na terenie innego powiatu, chyba że porozumienie, o którym mowa w art. 60 ust. 3, stanowi inaczej.

5b.[157)] Powiat, o którym mowa w ust. 1–4, jest obowiązany do zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 5 i 5a.

6. Samorząd województwa, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna lub interwencyjny ośrodek preadopcyjny, zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1–4, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

7.[158)] Wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, rodziny pomocowej oraz osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka oraz koszty objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej finansuje proporcjonalnie do liczby dzieci powiat, o którym mowa w ust. 1–4.

8. Przepisów ust. 1 i 5 nie stosuje się w przypadku:

1) dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, na podstawie art. 58 ust. 1 lub art. 103 ust. 2;

2) dzieci pozostawionych bezpośrednio po urodzeniu lub dzieci, których tożsamość rodziców jest nieznana.

9. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:

1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Przepisy ust. 2–4 i 7 stosuje się odpowiednio.

---

155) Dodany przez art. 1 pkt 70 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

156) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 70 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

157) Dodany przez art. 1 pkt 70 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

158) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 70 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

10. W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości:

1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

– średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Przepisy ust. 2–4 i 7 stosuje się odpowiednio.

10a. Przepisów ust. 9 i 10 nie stosuje się w przypadku dzieci, o których mowa w ust. 8 pkt 2.

11.[159)] Do okresów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w ust. 9 i 10, wlicza się również okres przebywania tego dziecka, po osiągnięciu pełnoletności, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, na zasadach określonych w art. 37 ust. 2–6.

12. Wydatki na dziecko, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego albo placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, ponosi powiat, o którym mowa w ust. 1–4, albo powiat, który otrzymuje zwrot wydatków na utrzymanie dziecka.

13. Wydatki na dziecko, o którym mowa w ust. 8 pkt 2, w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce pozostawienia dziecka.

13a.[160)] Powiat, na terenie którego umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, powiat, którego starosta zawarł z rodziną zastępczą zawodową umowę, lub powiat, który organizuje rodzinny dom dziecka na terenie innego powiatu, w których umieszczono dziecko, jest obowiązany do poinformowania o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej gminy oraz powiatu obowiązanych do ponoszenia na to dziecko wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w terminie 14 dni od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

14. W przypadku gdy za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym wydatki poniosła gmina i powiat, kwoty, o których mowa w art. 92 ust. 10, dzieli się, uwzględniając wysokość poniesionych wydatków.

15. Powiat właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej ponosi wydatki na finansowanie pomocy, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2.

16. W sprawach rozstrzygania sporów o właściwość powiatów oraz gmin obowiązanych do ponoszenia wydatków, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

17. Przepisów ust. 9 i 10 nie stosuje się w przypadku umieszczenia w pieczy zastępczej dziecka, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2a, oraz małoletnich cudzoziemców niewymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 2–4.

Art. 192. Do wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, o których mowa w art. 191 ust. 1, zalicza się:

1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka;

2) dodatek, o którym mowa w art. 81;

3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka;

4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;

5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki;

5a) środki finansowe na pokrycie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w rodzinnym domu dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka;

6) środki finansowe na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie;

---

159) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 70 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

160) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 70 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

7) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego;

8) świadczenie związane z remontem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka;

9) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka lub zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka;

10) świadczenia dla rodziny pomocowej.

Art. 193. 1. Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości:

1) przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka;

2) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

1a. Opłatę, o której mowa w ust. 1, rodzice ponoszą od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

2. Za ponoszenie opłaty, o której mowa w ust. 1, rodzice odpowiadają solidarnie.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6. Opłatę, o której mowa w ust. 1, ponoszą także rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej lub którym władza rodzicielska została zawieszona albo ograniczona.

6a. Opłaty, o której mowa w ust. 1, nie ponosi się za okres, w którym dziecko umieszczone w pieczy zastępczej przebywa u rodziców.

7. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rodziców dziecka pozostawionego bezpośrednio po urodzeniu.

7a. Od opłaty, o której mowa w ust. 1, naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym decyzja ustalająca opłatę stała się ostateczna.

7b. Należności z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

8. W przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w ust. 1, za okres dłuższy niż 12 miesięcy starosta przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości.

Art. 194. 1. Opłatę, o której mowa w art. 193 ust. 1, ustala, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

1a. Jeżeli zmianie uległy okoliczności mające wpływ na wydanie decyzji administracyjnej dotyczącej opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 1, w szczególności zmianie uległa wysokość przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81, albo średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, starosta może bez zgody strony zmienić lub uchylić ostateczną decyzję administracyjną dotyczącą tej opłaty.

2. Rada powiatu określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 1.

3. Starosta na wniosek lub z urzędu, uwzględniając uchwałę, o której mowa w ust. 2, może umorzyć w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 1.

Art. 195. 1. W przypadku gdy za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinie pomocowej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym wydatki na opiekę i wychowanie dziecka albo średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo środki finansowe na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środki finansowe na bieżące funkcjonowanie tej placówki poniosła gmina i powiat, uzyskaną opłatę, o której mowa w art. 193 ust. 1, dzieli się proporcjonalnie do poniesionych wydatków.

2. Uzyskaną opłatę zalicza się w pierwszej kolejności na poczet należności najdawniej wymagalnych.

Art. 196. 1. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki lub ośrodka wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce lub ośrodku, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

2. Ustalając średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się odpowiednio wydatki przeznaczone na działalność jednostki obsługującej, o której mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 oraz z 2023 r. poz. 572), i jednostki, której zlecono realizację obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie art. 94.

3. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej są ustalane przez starostę, a w przypadku regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych przez marszałka województwa, i ogłaszane odpowiednio przez starostę lub marszałka województwa w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

4. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 3, stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Do tego czasu odpłatność za pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym ustala się na podstawie ogłoszenia z roku poprzedniego.

5. W placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, które rozpoczęły działalność, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka odpowiednio w placówkach opiekuńczo-wychowawczych danego typu, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych. W przypadku gdy w danym województwie nie ma placówek opiekuńczo-wychowawczych danego typu, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, które rozpoczęły działalność, ustala się w wysokości średniej krajowej kwoty średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka odpowiednio w placówkach opiekuńczo-wychowawczych danego typu, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych.

6. W celu ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, które nie były prowadzone przez cały rok kalendarzowy, kwotę wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki lub ośrodka wynikającą z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, dzieli się przez liczbę miejsc w tej placówce lub ośrodku, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych dniach poprzedniego roku kalendarzowego, a powstały iloraz mnoży się przez średnią liczbę dni w miesiącach, w których funkcjonowała ta placówka lub ośrodek.

Art. 196a. (uchylony)

Art. 197. 1.[161)] Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa lub środki Funduszu Pracy na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

2. (uchylony)

[161)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.

2a. Koszty obsługi, opracowania i realizacji przez ministra właściwego do spraw rodziny i wojewodę programów, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 5, wynoszą do 1% przyznanych dotacji.

3. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z programów, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 5, udzielane są na podstawie umowy, która określa w szczególności:

1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania;

2) wysokość udzielonej dotacji;

3) termin wykorzystania dotacji;

4) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji;

5) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania;

6) tryb kontroli wykonania zadania.

4.[162)] W ustawie budżetowej corocznie przeznacza się na dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, środki Funduszu Pracy w kwocie nie większej niż 40 mln zł.

5.[162)] Środki Funduszu Pracy na dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rodziny przekazuje wojewodom na ich wniosek.

6.[162)] Wojewoda przekazuje środki Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 5, powiatom na podstawie zawartej umowy. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.

7.[162)] Środki Funduszu Pracy przekazane powiatom na realizację dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, stanowią dochód powiatu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267).

8.[162)] Do środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na realizację dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 57, art. 168 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.[163)]), z tym że organem właściwym do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności Funduszu Pracy, a także wydania decyzji o zwrocie w związku z niewykorzystaniem środków, wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrania ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości, jest wojewoda.

9.[162)] Środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację dofinansowania, o którym mowa w ust. 1:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) niewykorzystane,

3) pobrane nienależnie,

4) pobrane w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi na rachunek dysponenta Funduszu Pracy.

10.[162)] Środki Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 9 pkt 1, 3 i 4, podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

DZIAŁ VIII

Kontrola wojewody

Art. 197a. 1. Wojewoda w związku z przeprowadzanym postępowaniem kontrolnym ma prawo do:

1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli;

2) wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki;

3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem;

4) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej i pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli;

5) wzywania i przesłuchiwania świadków;

[162)] Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.

[163)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497, 658, 803 i 1059.

6) zwrócenia się o wydanie opinii biegłych;

7) obserwacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub przebywających w placówkach wsparcia dziennego;

8) przeprowadzania indywidualnych rozmów z dziećmi umieszczonymi w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz z dziećmi przebywającymi w placówkach wsparcia dziennego, w tym zasięgania opinii dzieci, z uwzględnieniem ich wieku, możliwości intelektualnych oraz stopnia dojrzałości poznawczej;

9) obserwacji zajęć prowadzonych przez wychowawcę w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz w placówkach wsparcia dziennego.

2. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego wojewoda może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli.

Art. 197b. 1. Czynności, o których mowa w art. 197a ust. 1, w imieniu i z upoważnienia wojewody przeprowadzają upoważnieni pracownicy wydziału właściwego do spraw wspierania rodziny, pieczy zastępczej, usamodzielnień pełnoletnich wychowanków i adopcji urzędu wojewódzkiego w zespołach co najmniej dwuosobowych, zwanych dalej „zespołami inspektorów".

2. Zespół inspektorów, wykonując w kontrolowanej jednostce czynności, o których mowa w art. 197a ust. 1, jest obowiązany do okazania legitymacji służbowych oraz imiennego upoważnienia do prowadzenia czynności kontrolnych wskazującego kontrolowaną jednostkę.

3.[164)] Członkiem zespołu inspektorów upoważnionym do prowadzenia czynności kontrolnych w kontrolowanych jednostkach może być osoba, która posiada:

1) tytuł zawodowy magistra na kierunku prawo, administracja, pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą;

2) co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie pedagoga lub psychologa albo w zakresie resocjalizacji lub co najmniej trzyletni staż pracy z dziećmi lub rodziną w jednostkach organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub innych instytucjach zajmujących się problematyką dziecka i rodziny.

4. Do kontroli spraw, w przypadku których zachodzi konieczność zapoznania się z informacjami niejawnymi, kontrolujący inspektor powinien posiadać poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, uzyskane na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 756 i 1030).

Art. 197c. 1. Wojewoda w związku z prowadzoną kontrolą może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 197a ust. 1.

2. Komendant Policji jest obowiązany do zapewnienia zespołowi inspektorów pomocy Policji w toku wykonywanych przez ten zespół czynności.

Art. 197d. 1. Wojewoda, po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego, może wydać zalecenia pokontrolne.

2. Kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

3. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

4. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa w ust. 3, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

5. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa w ust. 3, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach właściwy organ założycielski kontrolowanej jednostki oraz organ zlecający realizację zadania na podstawie art. 190 – w przypadku jednostki, która działa na podstawie tego zlecenia.

7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

---

164) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 72 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 197e. 1. W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki lub ośrodka.

2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych czynności, o których mowa w art. 197a ust. 1, zostały ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

3. W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcy zastępczego w terminie, o którym mowa w ust. 2, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 197f. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:

1) organizację i tryb przeprowadzania kontroli przez wojewodę,

2) wzór legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli

– uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu sprawowania kontroli nad realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Art. 197g. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 198. 1.[165)] Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1000 do 15 000 zł.

2. Kto wykonuje zadania placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego lub ośrodka adopcyjnego bez zezwolenia odpowiednio wójta, starosty albo wojewody lub bez zlecenia odpowiednio wójta, starosty albo marszałka województwa, podlega karze w wysokości 10 000 zł.

3. Karę, o której mowa w ust. 2, nakłada wojewoda po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego. Przepisy art. 197a–197c, art. 197f i art. 197g stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku wykonywania przez jeden podmiot zadań placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego lub ośrodka adopcyjnego w sposób określony w ust. 2, w więcej niż jednym miejscu, karę wymierza się osobno za każde miejsce, w którym wykonywane są te zadania.

Art. 199. 1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 198, wymierza, w drodze decyzji, wojewoda.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rodziny.

3. Od nieuiszczonej w terminie kary pieniężnej pobiera się odsetki ustawowe za opóźnienie.

4. Egzekucja kary pieniężnej wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 3, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. Kara pieniężna jest wpłacana na rachunek bieżący dochodów wojewody.

Art. 200. Wpływy z tytułu kary pieniężnej, o której mowa w art. 198, stanowią dochód budżetu państwa.

DZIAŁ IX
Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 201–225. (pominięte)

DZIAŁ X
Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 226. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy działające na podstawie dotychczasowych przepisów:

1) spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze:

   a) tworzone przez wstępnych lub rodzeństwo, stają się rodzinami zastępczymi spokrewnionymi, w rozumieniu niniejszej ustawy,

   b) tworzone przez osoby inne niż wymienione w lit. a, stają się rodzinami zastępczymi niezawodowymi, w rozumieniu niniejszej ustawy;

---

165) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 73 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2) niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze, stają się rodzinami zastępczymi niezawodowymi, w rozumieniu niniejszej ustawy;

3) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze stają się rodzinami zastępczymi zawodowymi specjalistycznymi, w rozumieniu niniejszej ustawy;

4) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego stają się rodzinami zastępczymi zawodowymi pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego, w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Umowy o pełnienie funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej lub zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego, zawarte na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność do czasu ich wygaśnięcia lub rozwiązania lub do czasu zawarcia umowy na podstawie przepisów niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2, starosta na wniosek rodziny zastępczej zawiera umowę, o której mowa w art. 54.

4. Wydane na podstawie przepisów dotychczasowych decyzje w sprawie:

1) pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,

2) opłaty za pobyt w rodzinie zastępczej dziecka lub osoby pełnoletniej, przebywającej w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęła naukę przed osiągnięciem pełnoletności, ponoszonej przez rodziców,

3) opłaty za pobyt w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej dziecka lub osoby pełnoletniej, przebywającej w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęła naukę przed osiągnięciem pełnoletności, ponoszonej przez rodziców

– zachowują moc do dnia wygaśnięcia, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Sprawy o wynagrodzenia, dodatki oraz świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub osoby przebywającej w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają, z zastrzeżeniem ust. 9, rozpatrzeniu na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotychczasowych, na wniosek osoby otrzymującej te świadczenia, dodatki i wynagrodzenia. Przepisy art. 193 i art. 194 stosuje się odpowiednio.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, składa się w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. Starosta, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zobowiązany jest do poinformowania rodziny zastępczej oraz osoby prowadzącej placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego o możliwości złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 5.

8. W przypadku niezłożenia wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 6, do spraw, o których mowa w ust. 5, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

9. W przypadku gdy do spraw, o których mowa w ust. 5, stosuje się przepisy dotychczasowe, ukończenie przez dziecko, po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, 7. roku życia nie powoduje zmniejszenia wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub osoby przebywającej w rodzinie zastępczej.

Art. 227. 1. Programy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia placówek rodzinnych zatwierdzone na podstawie przepisów dotychczasowych, obowiązują do dnia zatwierdzenia odpowiedniego programu na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia placówek rodzinnych, prowadzonych na podstawie przepisów dotychczasowych nie stosuje się przepisu art. 44 ust. 1.

Art. 228. 1. Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego działające na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się placówkami wsparcia dziennego, w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Jednostki samorządu terytorialnego prowadzące placówki, o których mowa w ust. 1, są obowiązane dostosować organizację, zasady i warunki funkcjonowania tych placówek do wymagań określonych na podstawie przepisów niniejszej ustawy w terminie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, działające na podstawie przepisów dotychczasowych, funkcjonują nie dłużej niż przez okres 42 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Do placówek, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepisy dotychczasowe.

5. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego mogą prowadzić działalność, jeżeli zapewnią dzieciom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu, co zostanie stwierdzone przez wójta w terminie, o którym mowa w ust. 3.

6. Podmiot prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 3, przekazuje wójtowi dokumentację dotyczącą sprawowanej opieki nad dziećmi niezwłocznie po zaprzestaniu działalności, nie później jednak niż w terminie 14 dni.

Art. 229. 1. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego, działające na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się placówkami opiekuńczo-wychowawczymi typu interwencyjnego, w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, działające na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się placówkami opiekuńczo-wychowawczymi typu socjalizacyjnego, w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Wielofunkcyjne całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, działające na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się placówkami opiekuńczo-wychowawczymi typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz specjalistyczno-terapeutycznego, w rozumieniu niniejszej ustawy.

4. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, działające na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się placówkami opiekuńczo-wychowawczymi typu rodzinnego, w rozumieniu niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 6.

5. Do placówek, o których mowa w ust. 4, przepisy art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.[166)]) stosuje się odpowiednio.

6. Jeżeli w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dyrektor całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, działającej do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, złoży wniosek o przekształcenie w rodzinny dom dziecka, starosta zobowiązany jest do podpisania z dyrektorem tej placówki umowy, o której mowa w art. 62.

7. Regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze, działające na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi, w rozumieniu niniejszej ustawy.

8. Do placówek, o których mowa w ust. 1–4 i 7, w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

9. Umowy o realizację zadania, którego przedmiotem jest prowadzenie niepublicznych placówek, o których mowa w ust. 1–4 i 7, zachowują moc do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania, nie dłużej jednak niż przez okres 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

10. W przypadku zakończenia działalności placówki, o której mowa w ust. 1–7, podmiot prowadzący tę placówkę przekazuje powiatowemu centrum pomocy rodzinie, nie później niż w dniu oddania dziecka, dokumentację dotyczącą sprawowanej opieki nad dzieckiem.

11. Powiatowe centrum pomocy rodzinie niezwłocznie przekazuje dokumentację, o której mowa w ust. 10, odpowiednio rodzinie zastępczej, prowadzącemu rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej lub dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, które przyjęły dziecko.

Art. 230. 1. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w art. 229 ust. 1–3, po upływie okresu, o którym mowa w art. 229 ust. 8, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2021 r., nie może być wyższa niż 30. Przepisy art. 103 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy umieszczone w placówkach, o których mowa w art. 229 ust. 1–3, dziecko lub osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2, zostały umieszczone w:

1) domu pomocy społecznej,

2) specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym,

3) młodzieżowym ośrodku wychowawczym,

4) młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę,

---

[166)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497, 658, 803 i 1059.

5) specjalnym ośrodku wychowawczym,

6) hospicjum stacjonarnym,

7) oddziale medycyny paliatywnej,

8) areszcie śledczym,

9) schronisku dla nieletnich,

10) zakładzie karnym,

11) zakładzie poprawczym,

12)[167] okręgowym ośrodku wychowawczym

– dyrektor tej placówki może, pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce, za zezwoleniem wojewody, przyjąć kolejne dziecko.

Art. 231. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w art. 229 ust. 1–3, w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy mogą być umieszczane dzieci powyżej 7. roku życia. Przepisy art. 95 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 232. 1. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w art. 229 ust. 1–3 i 7, w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. mogą przebywać dzieci powyżej 7. roku życia.

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych mogą przebywać dzieci powyżej 10. roku życia.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 95 ust. 2.

Art. 232a. Do dnia 31 grudnia 2014 r. po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 11 ust. 3, kierownik ośrodka pomocy społecznej może:

1) przydzielić rodzinie asystenta rodziny;

2) wystąpić do jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;

3) wystąpić do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną na podstawie art. 190, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Art. 232b. 1. Do dnia 31 grudnia 2014 r. na wniosek rodziny zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci starosta:

1) zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich albo

2) przyznaje środki finansowe, o których mowa w art. 83 ust. 2, jeżeli zasadność przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, starosta, na wniosek rodziny, może przyznać łącznie.

3. Do osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 1, przepisy art. 64 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.

Art. 233. 1. Do dnia 31 grudnia 2014 r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka nieposiadające co najmniej 2-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka, obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Przepis art. 77 ust. 1a stosuje się odpowiednio.

2. Do dnia 31 grudnia 2014 r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka posiadające co najmniej 2-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka, mogą zostać objęte, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Przepis art. 77 ust. 1a stosuje się odpowiednio.

Art. 234. 1. Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze działające na podstawie przepisów dotychczasowych funkcjonują do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania umowy zawartej na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, starosta zawiera z zawodową niespokrewnioną z dzieckiem wielodzietną rodziną zastępczą, na jej wniosek, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka, uwzględniając warunki określone niniejszą ustawą.

3. Do rodzin zastępczych, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 5.

---

[167] Dodany przez art. 386 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

4. Wysokość otrzymywanego przez rodzinę zastępczą, o której mowa w ust. 1, wynagrodzenia, dodatków oraz świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania nie może być niższa od kwot wynagrodzenia, dodatków i świadczeń, określonych w niniejszej ustawie dla rodziny zastępczej zawodowej.

5. Rodzinie zastępczej, o której mowa w ust. 1, w której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostało umieszczone dziecko na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, przysługuje dodatek nie niższy niż 200 zł miesięcznie na dziecko.

Art. 235. Okres prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego wlicza się do okresu doświadczenia, o którym mowa w art. 54 ust. 1.

Art. 236. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy zatrudnieni na podstawie przepisów dotychczasowych w:

1) placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego stają się pracownikami placówek wsparcia dziennego, w rozumieniu niniejszej ustawy;
2) całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego stają się pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, w rozumieniu niniejszej ustawy;
3) całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego stają się pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, w rozumieniu niniejszej ustawy;
4) wielofunkcyjnych całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych stają się pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz specjalistyczno-terapeutycznego, w rozumieniu niniejszej ustawy;
5) całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego stają się pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, w rozumieniu niniejszej ustawy;
6) regionalnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych stają się pracownikami regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Pracownicy zatrudnieni na podstawie przepisów dotychczasowych w placówkach, o których mowa w ust. 1, którzy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych dla stanowiska zajmowanego przez nich w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą być nadal zatrudniani na tych stanowiskach, nie dłużej jednak niż przez okres 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 237. 1. W stosunku do osób, o których mowa w art. 1 ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zatrudnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w art. 228 ust. 1 i art. 229 ust. 1–7, ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela stosuje się przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, po upływie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się pracownikami samorządowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

3. W odniesieniu do osób, o których mowa w ust. 1, przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, nadzór pedagogiczny sprawuje wojewoda.

Art. 238. 1. W przypadku gdy dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisów art. 176 pkt 5 oraz art. 191 ust. 9–11 i 14 nie stosuje się.

2. W przypadku gdy dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do ustalania właściwości powiatu zobowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 239. Rada Ministrów przedstawia po raz pierwszy Sejmowi i Senatowi informację, o której mowa w art. 189, do dnia 30 lipca 2013 r.

Art. 240. 1. Do pomocy dla osób usamodzielnianych, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy opuściły rodzinę zastępczą albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo pobierają pomoc przyznaną im na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do okresów pobytu w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 141 ust. 1, zalicza się również okresy pobytu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zapewniającym całodobową opiekę, i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej nie zostało uchylone.

3. Osoby, którym na podstawie dotychczasowych przepisów odmówiono prawa do pomocy na kontynuowanie nauki z powodu nieprzebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo niespełnienia kryterium dochodowego, nabywają prawo do tej pomocy, jeżeli spełniają warunki określone w niniejszej ustawie.

Art. 241. 1. Marszałkowie województw, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r., utworzą ośrodki adopcyjne, o których mowa w niniejszej ustawie.

2. Starostowie, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r., wyznaczą organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej, o których mowa w niniejszej ustawie.

3. Marszałkowie województw oraz starostowie mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, na zasadach, o których mowa w art. 190.

4. Podmiot prowadzący przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ośrodek adopcyjno-opiekuńczy, w terminie do dnia 15 stycznia 2012 r., przekazuje za zgodą osób zainteresowanych właściwemu:

1) staroście – dokumentację dotyczącą kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia placówki rodzinnej oraz rodzin zastępczych i osób prowadzących placówki rodzinne;
2) marszałkowi województwa – dokumentację dotyczącą osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz prowadzonych procedur przysposobienia.

5. W przypadku gdy na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej został wyznaczony podmiot prowadzący przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ośrodek adopcyjno-opiekuńczy, przepisu ust. 4 pkt 1 nie stosuje się.

6. Starosta niezwłocznie przekazuje otrzymaną dokumentację, o której mowa w ust. 4 pkt 1, organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

7. Marszałek województwa niezwłocznie przekazuje otrzymaną dokumentację, o której mowa w ust. 4 pkt 2, ośrodkowi adopcyjnemu.

Art. 242. Postępowania w sprawie przysposobienia dziecka wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są prowadzone przez ośrodki adopcyjne utworzone na podstawie niniejszej ustawy na dotychczasowych zasadach.

Art. 243. Do osób, wobec których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy orzeczono o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 244. 1. Publiczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze ulegają likwidacji z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Pracownicy ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, o których mowa w ust. 1, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami starostwa powiatowego.

3. W przypadku wyznaczenia, na podstawie art. 241 ust. 2, na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jednostki organizacyjnej powiatu, osoby, o których mowa w ust. 2, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami tej jednostki.

4. Prowadzący postępowania adopcyjne pracownicy publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, w których w 2010 r. przeprowadzono co najmniej 10 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka oraz prowadzący postępowania adopcyjne pracownicy publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych prowadzących do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wojewódzki bank danych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami urzędu marszałkowskiego, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W przypadku wyznaczenia do prowadzenia wojewódzkiego banku danych ośrodka adopcyjnego utworzonego na podstawie art. 241 ust. 1, prowadzonego przez samorząd województwa, pracownicy zatrudnieni w publicznym ośrodku adopcyjno-opiekuńczym prowadzącym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wojewódzki bank danych stają się pracownikami tego ośrodka.

Art. 245. 1. Podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których w 2010 r. przeprowadzono co najmniej 20 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka, marszałek województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na okres co najmniej 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Ośrodki adopcyjne, o których mowa w ust. 1, mogą zostać wyznaczone do prowadzenia wojewódzkiego banku danych.

Art. 246. Pracownicy zatrudnieni na podstawie przepisów dotychczasowych w ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, którzy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych w niniejszej ustawie dla pracowników ośrodków adopcyjnych, mogą być zatrudniani w tych ośrodkach, nie dłużej jednak niż przez okres 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 247. 1. Minister właściwy do spraw rodziny wprowadzi program na dofinansowanie w okresie 11 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zadań własnych gminy i powiatu z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, w szczególności na pokrycie części wydatków związanych z powołaniem asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzeniem szkoleń, dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

1a. Program, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rodziny opracowuje, realizuje i finansuje we współpracy z wojewodą.

1b. Koszty obsługi, opracowania i realizacji przez ministra właściwego do spraw rodziny i wojewodę programu, o którym mowa w ust. 1, wynoszą do 1% przyznanych dotacji.

2. Program jest finansowany dotacją celową z budżetu państwa.

3. Wysokość dotacji z budżetu państwa na realizację programu będzie określana na kolejne lata w ustawie budżetowej na dany rok.

4. Wysokość dotacji może przekroczyć 50% wydatków na realizację zadania.

Art. 248. Waloryzacja wynagrodzeń i świadczeń, o której mowa w art. 86 ust. 1, po raz pierwszy jest dokonywana w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym niniejsza ustawa weszła w życie.

Art. 249. Waloryzacja, o której mowa w art. 86 ust. 2, kwot, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 121, art. 146 ust. 2, art. 149 ust. 1 i art. 150 ust. 1, jest dokonywana po raz pierwszy w roku kalendarzowym następującym po roku kalendarzowym, w którym wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przekroczył 105%.

Art. 250. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6a ust. 12 oraz art. 9g ust. 10 i 12 ustawy, o której mowa w art. 204[168)], zachowują moc do dnia wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6a ust. 12 oraz art. 9g ust. 10 i 12 ustawy, o której mowa w art. 204[168)] w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 251. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem art. 77 ust. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., i art. 241, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia[169)].

[168)] Artykuł 204 zawiera zmiany do ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
[169)] Ustawa została ogłoszona w dniu 21 lipca 2011 r.